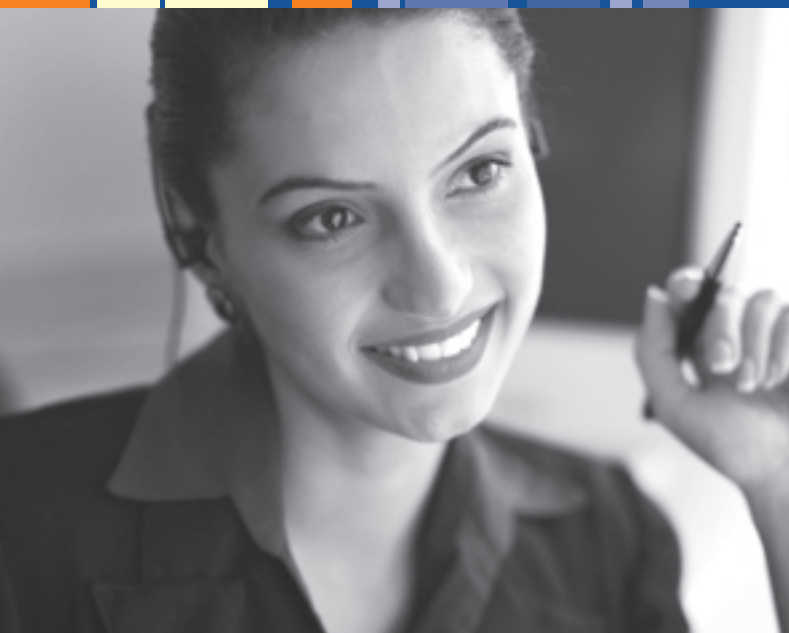

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006

Methodologie en globale resultaten

S.N.J. van den Bossche (TNO)
C.L.H. Hupkens (CBS)
S.J.M. de Ree (CBS)
P.G.W. Smulders (TNO)

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006

Methodologie en globale resultaten

Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Rapport opgesteld door

S.N.J. van den Bossche, C.L.H. Hupkens, S.J.M. de Ree & P.G.W. Smulders

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006
Methodologie en globale resultaten

TNO Kwaliteit van Leven
Arbeid
Polarisavenue 151
Postbus 718
2130 AS Hoofddorp

T 023 554 93 93
F 023 554 93 94
W www.tno.nl/arbeid

Deze publicatie is te bestellen bij TNO
F 023 554 93 94
E receptie@arbeid.tno.nl
Prijs EUR 19,- excl. BTW

ISBN: 978-90-5986-246-3
© 2007 TNO

Auteurs:

Drs. Seth van den Bossche (TNO)
Dr. Christianne Hupkens (CBS)
Drs. Jos de Ree (CBS)
Dr. Peter Smulders (TNO)

Met dank aan:

Drs. Hein Kroft (Ministerie van SZW)
Drs. Eric van Luijk (Ministerie van SZW)
Drs. Arjan van Sluijs (Ministerie van SZW)
Dr. Ernest de Vroome (TNO)
Dhr. Frans Frenken (CBS)
Drs. Nanet Beumer (TNS NIPO)

Druk: PlantijnCasparie Almere

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Doel en inhoud van dit rapport	7
1.2	Openbaarmaking NEA resultaten	7
1.3	Gebruik van de NEA door derden	8
2	Verantwoording van de vragen uit de NEA 2006	9
2.1	Overzicht NEA-onderwerpen	9
2.2	Verrijking van de NEA	12
3	Steekproef, respons en weging	15
3.1	Steekproeftrekking door CBS	15
3.1.1	Doelpopulatie	15
3.1.2	Steekproefkader	15
3.1.3	Steekproefomvang	17
3.1.4	Steekproeftrekking	17
3.2	Veldwerk	19
3.2.1	Pilot-studie	19
3.2.2	Wijze van dataverzameling	19
3.2.3	Dataverwerking	20
3.2.4	Bescherming persoonsgegevens	20
3.2.5	Responsverhogende maatregelen	21
3.3	Respons	23
3.3.1	Verzenddata	23
3.3.2	Reminder	23
3.3.3	Responspercentage	25
3.4	Non-responsanalyse	27
3.4.1	Vergelijking respons met steekproefkader	27
3.4.2	Redenen voor non-respons	29
3.5	Weging	33
3.5.1	Het bepalen van de ophooggewichten	33
3.5.2	De gebruikte stratificaties en achtergrondgegevens	34
3.5.3	De weegcoëfficiënten	35

4	Kwaliteit van de NEA 2006	41
4.1	Item non-respons	41
4.2	Betrouwbaarheid van de vragen	42
5	Resultaten NEA 2006	45
6	Literatuur	65
Bijlage A	Wijzigingenoverzicht NEA 2005-2006	66
Bijlage B	NEA-vragenlijst en begeleidende brochure	68
Bijlage C	Brief schriftelijke reminder	86
Bijlage D	Belprotocol telefonische reminder	87
Bijlage E	Screen-shots NEA-website	90
Bijlage F	Vergelijking tussen respons en steekproefkader	91
Bijlage G	Frequentieverdeling per vraag	96

1 Inleiding

Eind 2006 voerden TNO, het CBS en TNS NIPO de derde Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden uit, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

Het doel van de NEA is om onder een grote en representatieve steekproef van werknemers arbeidsomstandigheden in brede zin te 'monitoren'. Hierdoor wordt onder meer inzichtelijk in hoeverre sociale partners voldoen aan de doelvoorschriften die door de overheid in het kader van de nieuwe Arbowet zijn geformuleerd.

Net als in 2005 bedroeg de steekproefomvang 80.000 werknemers. De NEA is daarmee het grootste periodieke onderzoek naar arbeidsomstandigheden van werknemers in Nederland. De enquête vormt een van de belangrijkste graadmeters voor het arbeidsomstandighedenbeleid van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Resultaten van de NEA vormen een onderdeel van de verplichte VBTB¹-rapportage van het ministerie van SZW aan de minister van Financiën.

1.1 Doel en inhoud van dit rapport

Dit rapport is bedoeld als methodologische verantwoording bij de NEA 2006. Tevens presenteren we de globale resultaten. In hoofdstuk 2 beschrijven we de herkomst van de verschillende vragen uit de NEA 2006. In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de dataverzameling. Hoofdstuk 4 gaat kort in op de kwaliteit en betrouwbaarheid van de NEA 2006. Hoofdstuk 5 geeft ten slotte de globale resultaten van de NEA 2006. De bijlagen bevatten onder meer de vragenlijst en een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van de NEA 2005-vragenlijst.

1.2 Openbaarmaking NEA resultaten

De NEA resultaten worden via verschillende media publiekelijk gemaakt. In de eerste plaats zullen de belangrijkste gegevens van de NEA worden geplaatst op Statline (www.cbs.nl/statline), de internet-databank van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ten tweede zullen TNO en CBS diverse publicaties uitgeven op basis van de NEA, zoals wetenschappelijke artikelen, pers- en nieuwsberichten, rapporten naar aanleiding van secundaire analyses, CBS webmagazine, TNO trendstudies etc. Ook de Arbobalans van het ministerie van SZW maakt in belangrijke mate gebruik van NEA gegevens.

Een overzicht van publicaties op basis van de NEA is te vinden op www.tno.nl/nea.

¹ Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording.

1.3 Gebruik van de NEA door derden

Begin 2008 zal de NEA 2006 aan derden beschikbaar worden gesteld via het Centrum voor Beleidsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Hierbij bestaan mogelijkheden om de NEA gegevens te koppelen aan databronnen uit het zogenoemde Sociaal Statistisch Bestand van het CBS, zoals de Nationale Verzuimstatistiek.

Meer informatie is te vinden op www.cbs.nl/cvb.

2 Verantwoording van de vragen uit de NEA 2005

De keuze voor onderwerpen in de NEA wordt bepaald door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in samenspraak met TNO en CBS. Het doel van de NEA is om de kwaliteit van arbeidsomstandigheden periodiek in kaart te brengen. Om dit goed te kunnen doen, is het van belang dat het aantal wijzigingen in de opzet van de enquête relatief beperkt is. Dit geldt voor de keuze van onderwerpen, maar bijvoorbeeld ook voor de volgorde waarin deze onderwerpen aan bod komen. Echter, actuele beleidsprioriteiten van het ministerie kunnen aanleiding geven om wijzigingen aan te brengen in de enquête.

In dit hoofdstuk geven we een beknopt overzicht van de onderwerpen in de NEA. De NEA-vragenlijst 2006 is op een beperkt aantal punten veranderd ten opzichte van de 2005 editie. Een overzicht van deze wijzigingen is te vinden in bijlage A. Voor een uitgebreide verantwoording van de operationalisatie van de diverse vragen en concepten uit de NEA verwijzen we naar Van den Bossche et al. (2006). Voor een verantwoording van de operationalisatie van de vragen die nieuw zijn toegevoegd in 2006 verwijzen we eveneens naar bijlage A.

In de NEA wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande meetinstrumenten, dat wil zeggen (combinaties) van vragen die zich reeds hebben bewezen in eerdere onderzoeken.

2.1 Overzicht NEA-onderwerpen

In tabel 2.1 geven we een overzicht van de onderwerpen die in de enquête aan bod komen. Per module laten we zien hoeveel vragen deze omvat en uit welke onderzoeken de vragen zijn afgeleid. In de tabel is te zien dat de NEA 2006, net als in 2005, uit 204 vragen bestaat. Dit is het maximum aantal items dat we respondenten willen en kunnen voorleggen. Ten opzichte van de NEA 2005 zijn 8 vragen verwijderd en 8 vragen nieuw toegevoegd (zie bijlage A).

Tabel 2.1 Overzicht onderwerpen NEA 2006

MODULE	ITEMS (aantal)	HERKOMST
01 Persoonsgegevens	Geslacht (1)	NEA
	Geboortjaar (1)	TAS
	Opleiding (1)	MA a
	Huishoudensamenstelling (1)	TAS a
	Uren huishouden (1)	TAS
	Provincie	Uit CBS-registraties (zie par. 2.2)
02 Huidige werkring	Stedelijkheid	Uit CBS-registraties (zie par. 2.2)
	Herkomst	Uit CBS-registraties (zie par. 2.2)
	Generatie	Uit CBS-registraties (zie par. 2.2)
	Aard dienstverband (1)	EBB
	Omvang dienstverband (1)	MA a
	Dagen werk in de week (1)	MA a
	Overwerk (1)	MA a
	Overwerken per week (1)	MA a
	Thuiswerken (1)	TAS a
	Afwijkende werktijden (3)	POLS a
	Bedrijfsgrootte (1)	MA a
	Beroepsgroep (1)	TAS a
	Bedrijfstak (SBI)	Uit CBS-registraties (zie par. 2.2)
03 Beroep		
04 Bedrijf	Soort bedrijf (1) ²	NEA
	Bedrijfstak (1)	TAS a
	Baanverandering (1)	NEA
	Werktempo (11)	MA
05 Werktempo	Hoog tempo en tijdsdruk (2)	POLS/EBB
	Autonomie (5)	POLS/EBB
06 Zelfstandigheid in het werk		
07 Emotioneel zwaar werk	Emotionele belasting (7)	MA
08 Kracht zetten & tillen tijdens het werk	Krachtzetten (1)	POLS/EBB
	Tillen (8)	MA
09 Trillingen	Trillingen (2)	MA (vraag 1)/POLS/EBB
10 Lichaamshouding	Lichaamshouding (6)	MA
11 Repeterende bewegingen	Repeterende beweging (3)	MA
12 Geluid	Geluid (2)	POLS/EBB
13 Beeldschermwerk	Beeldschermwerk (2)	MA

2 open vraag, antwoorden gecodeerd op 5 digit-niveau (SBI'93, versie 2004) door codeurs van TNS NIPO

Tabel 2.1 Overzicht onderwerpen NEA 2006 (vervolg)

MODULE	ITEMS (aantal)	HERKOMST
14 Gevaarlijk werk & vuil werk	Gevaarlijk werk (2)	POLS (vraag 1)/NEA (vraag 2)
	Werk op hoogte (1)	OVERIG
	Werk met machines (3)	NEA
	Vuil werk (2)	POLS
15 Aggressie & discriminatie	Ongewenst gedrag (8)	TAS
	Verzuim tengevolge van agressie (4)	MA
	Discriminatie (5)	POLS (vraag 1-2)/NEA (vraag 3)/NEA (vraag 4-5 b)
	Arbeidsongeval (4)	EBB a
16 Arbeidsongeval		
17 Gevaarlijke stoffen	Gevaarlijke stoffen (16)	NEA/OVERIG a (vraag 17 b)
18 Maatregelen tegen gevaarlijke stoffen	Maatregelen gevaarlijke stoffen (1)	NEA
19 Maatregelen tegen werkdruk en RSI	Maatregelen werkdruk & RSI (9)	NEA
20 Bedrijfsveiligheid	Bedrijfsveiligheid (4)	OVERIG
21 Benodigde ARBO-maatregelen	Benodigde ARBO-maatregelen (10)	NEA
22 Gezondheid	Algemene gezondheidstoestand (1)	POLS/TAS
23 Herstelbehoefte na het werk	Herstelbehoefte (11)	MA
24 Problemen met uw nek, schouders, armen e.d.	RSI-symptomen (12)	MA
	Beperkingen en verzuim (5)	MA
25 Doorwerken tot uw 65e	Doorwerken tot 65e (3)	NEA
26 Verzuimbeleid van uw bedrijf	Verzuimbeleid (2)	MA
27 Ziekteverzuim tijdens afgelopen 12 maanden	Ziekteverzuim (3)	NEA
28 Laatste verzuimgeval	Laatste verzuimgeval (7)	vraag 1 MA a, vraag 2 NEA, vraag 3 MA, vraag 4-5 MA a, vraag 6-7 NEA
29 Langer dan 8 weken ziek	Langdurig verzuim (3)	NEA
30 ARBO-dienstverlening	ARBO-dienstverlening (9)	NEA (vraag 1-2, 7-9)/OVERIG (vraag 3-6 b)
31 Chronische ziekte of aandoening	Chronische ziekte (5)	EBB a (vraag 3 b)
32 Arbeidsongeschiktheid	Arbeidsongeschiktheid (2)	NEA
33 Zwangerschap & werken	Zwangerschap (3)	NEA
34 Teverdenheid arbeidsomstandigheden	Teverdenheid arbeidsomstandigheden (1)	NEA a
TOTAAL	204 vragen	

a met aanpassing;

b nieuw in 2006;

EBB: Enquête Beroepsbevolking; MA: Monitor Arboconvenanten; NEA: Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden;

POLS: Permanent Onderzoek Leefsituatie; TAS: TNO Arbeidssituatie Survey

2.2 Verrijking van de NEA

Doordat het CBS bij de steekproeftrekking aan iedere respondent een uniek volgnummer toekent is het mogelijk om in een later stadium gegevens over deze respondenten uit andere CBS-registraties te koppelen aan data uit de NEA. Het databestand van de NEA wordt bij oplevering standaard verrijkt met enkele (aggregaten van) variabelen die bij de weging worden gebruikt (zie ook paragraaf 3.5). Deze informatie is afkomstig uit het banenbestand, het steekproefkader voor de NEA (zie paragraaf 3.1). Het gaat daarbij om 1) geslacht, 2) leeftijd, 3) bedrijfstak, 4) herkomst/generatie 5) regio/provincie en 6) stedelijkheid.

Na de verrijking zijn van elke respondent dus twee gegevens over geslacht, leeftijd en bedrijfstak bekend. Ten eerste is bekend wat de respondent zelf in de vragenlijst heeft ingevuld, en ten tweede is de informatie uit het banenbestand bekend. De gegevens uit de enquête komen niet altijd overeen met die uit het banenbestand. Mogelijk hebben sommige mensen aan wie de vragenlijst was toegestuurd de vragenlijst door iemand anders laten invullen. Het is ook denkbaar dat respondenten vanuit privacyoverwegingen hun persoonsgegevens hebben gemanipuleerd. In het geval van bedrijfstak zijn hiernaast drie specifieke oorzaken van een eventuele mismatch denkbaar. Ten eerste komt de informatie uit het banenbestand met een vertraging beschikbaar. De peildatum voor de NEA 2006 ligt in 2004 (eind september). Er vindt dus mismatch tussen de enquête en informatie uit het banenbestand plaats wanneer een werknemer na die tijd van bedrijfstak is gewisseld. Ten tweede wordt in het banenbestand de (primaire) bedrijfstak van een werknemer bepaald op basis van de grootste loonsom, terwijl in de enquête wordt gevraagd de vragen in te vullen voor de baan waaraan de meeste uren gespendeerd worden. Wanneer een persoon meerdere dienstverbanden betreft kan het voorkomen dat de baan met de meeste uren niet de baan is waarin ook het meeste verdiend wordt. Ten derde wordt bedrijfstak in de enquête in kaart gebracht middels een open vraag, die vervolgens gecodeerd wordt door professionele codeurs. Hier kan uiteraard ook misclassificatie optreden.

In een aantal gevallen waarbij sprake was van een mismatch tussen enquêtegegevens en informatie uit het banenbestand is de data gecorrigeerd.

Correctie leeftijd & geslacht

Wanneer de zelfgerapporteerde leeftijd van de respondent gelijk is aan de leeftijd die uit het banenbestand bekend is (het merendeel van de gevallen), of wanneer deze leeftijden één jaar van elkaar verschillen³ dan is in het definitieve NEA-bestand gekozen voor de leeftijd én het geslacht uit het banenbestand.

Indien de leeftijd van de respondent twee jaar of meer afwijkt van de leeftijd in het banenbestand, is de vragenlijst waarschijnlijk door iemand anders ingevuld, en is

3 Dit is bijvoorbeeld van toepassing wanneer een respondent, kort na het invullen van de enquête, maar vóórdat de gegevens uit het banenbestand worden toegevoegd, jarig is.

gekozen voor de leeftijd en het geslacht dat de respondent zelf heeft opgegeven. Dit is het geval bij 582 respondenten (2,4 procent).

Correctie bedrijfstak

Wat bedrijfstak betreft, is in principe gekozen voor de bedrijfstak die uit het banenbestand bekend is. Er zijn enkele uitzonderingen, waarbij is gekozen voor zelfgerapporteerde bedrijfstak:

1. Indien de zelfgerapporteerde leeftijd twee jaar of meer afwijkt van de geregistreerde leeftijd. Dit betreft 543 respondenten (bovengenoemde 582 respondenten minus 39 personen die de vraag over bedrijfstak niet invulden). We gaan er hier vanuit dat de enquête door iemand anders is ingevuld.
2. Indien een respondent bevestigend heeft geantwoord op de vraag 'was u vóór oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf of instelling' én hij/zij in de vragenlijst heeft aangegeven in welke bedrijfstak men momenteel werkt. Dit betreft 5.194 respondenten (21,5 procent). We gaan er hier vanuit dat men in de 2 jaar voorafgaand aan de enquête van baan en bedrijfstak is gewisseld.
3. Indien een respondent de vraag 'was u vóór oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf of instelling' niet heeft ingevuld én als de bedrijfstak die ze zelf opgeven afwijkt van de bedrijfstak uit het banenbestand. Dit is het geval bij 563 respondenten (2,3 procent). Ook hier veronderstellen we dat men van baan is gewisseld.

3 Steekproef, respons en weging

3.1 Steekproeftrekking door CBS

3.1.1 Doelpopulatie

De doelpopulatie van de NEA 2006 is de werkzame Nederlandse beroeps-bevolking, exclusief zelfstandigen. Feitelijk gaat het om alle personen van 15 tot en met 64 jaar die, op het moment van uitvoering van de NEA 2006 (in november 2006), betaald werk verrichtten in loondienst. Tot de doelpopulatie behoren echter ook personen die in november 2006 een dienstverband hadden, maar op dat moment geen arbeidsprestaties leverden, wegens ziekte, zwangerschapsverlof, zorgverlof of een andere tijdelijke loopbaanonderbreking.

3.1.2 Steekproefkader

Het steekproefkader voor de NEA is afgeleid uit het zogenoemde banenbestand van het CBS. Het banenbestand bevat gegevens over alle banen van werknemers die verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen én voor wie loonbelasting verschuldigd is. Het gebruik van het banenbestand als steekproefkader heeft twee voordelen. Ten eerste kan met behulp van het banenbestand een gerichte steekproef van werknemers worden getrokken. Ten tweede biedt het banenbestand de mogelijkheid om de gegevens van de NEA aan te vullen met gegevens uit andere statistieken van het Sociaal Statistisch Bestand (SSB). In het SSB worden de binnen het CBS beschikbare registraties en enquêtes gekoppeld en op microniveau geïntegreerd.

Het banenbestand is gebaseerd op 3 bronnen, namelijk de Verzekerdenadministratie (VZA), het Loonbelastingbestand (Fibase) en de Enquête Werkgelegenheid en Lonen (EWL). Deze bronnen komen ruim een jaar na het verslagjaar beschikbaar. De productietijd van het banenbestand bedraagt vervolgens 4 tot 5 maanden. Het banenbestand komt dus pas minimaal anderhalf jaar na het verslagjaar beschikbaar. De peildatum voor het steekproefkader van de NEA 2006 is de laatste vrijdag van de maand september in 2004 (24 september 2004).

Een nadeel van het gebruik van het banenbestand is dat mensen die na deze peildatum zijn begonnen met werken in dit bestand ontbreken. Deze instroom tot de arbeidsmarkt bedraagt jaarlijks ongeveer 10 procent en bestaat voornamelijk uit jongeren die hun opleiding net hebben afgerond. Jongeren, die tijdens de peildatum naast hun studie een vakantie- of bijbaantje hadden, zijn overigens wel vertegenwoordigd in het banenbestand. Een deel daarvan is echter niet langer werkzaam ten tijde van de enquêtering en zal ten onrechte in de steekproef terecht komen.

Anderzijds bevat het banenbestand personen die sinds oktober 2004 zijn uitgestroomd. Rond 8 procent van alle werknemers verlaat jaarlijks de arbeidsmarkt. Dit betreft ouderen die met (vervroegd) pensioen zijn gegaan en mensen die werkloos of arbeidsongeschikt zijn geworden. Ook personen die de overstap van werknemer naar

zelfstandige hebben gemaakt en mensen die om een andere reden met werken zijn gestopt, behoren in 2006 niet meer tot de doelpopulatie van werknemers.

Ondanks deze beperkingen vormt het banenbestand van 2004 een redelijk goede afspiegeling van de populatie werknemers in 2006. De meeste werknemers van 2004 behoren twee jaar later nog tot de arbeidsmarkt. Omgekeerd geldt ook dat de meeste werknemers in 2006 twee jaar eerder ook al als werknemer te boek stonden. Ten slotte ontbreken goede alternatieve steekproefkaders ⁴

Het banenbestand bevat overigens geen namen en adressen van de werkenden. Wel is bekend in welke gemeente zij wonen. De namen en adressen van de werkenden kunnen bij de gemeenten worden opgevraagd via de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA).

De afleiding van het steekproefkader is in drie stappen uitgevoerd. In *stap 1* zijn alle werknemers geselecteerd die tussen de 13 en de 62 jaar oud waren. Bij aanvang van de veldwerfphase zijn deze personen dus minimaal 15 jaar en maximaal 64 jaar oud. Werknemers, die tevens als zelfstandige werkzaam zijn, komen alleen in het steekproefkader terecht wanneer ze als werknemer meer verdienen dan als zelfstandige. Personen met een fiscaal loon dat hoger is dan het eventuele fiscale winstbedrag en de zelfstandigenaftrek zijn tot de werknemers gerekend. Personen met een winst groter of gelijk aan het fiscale loon zijn tot de zelfstandigen gerekend en niet in het steekproefkader opgenomen. Ten slotte worden meewerkende huisgenoten niet als werknemer beschouwd, tenzij zij loon krijgen waarover loonbelasting wordt betaald. In *stap 2* is de omvang en de samenstelling van het steekproefkader bepaald. In totaal bevatte het kader 6.861.147 personen. Tabel 3.1 toont de samenstelling van het steekproefkader naar herkomst en leeftijd. Dertien procent van het steekproefkader was op de peildatum jonger dan 23 jaar⁵. Niet-westerse allochtonen vormden 8 procent van het steekproefkader.

Tabel 3.1 Omvang van het steekproefkader naar herkomst en leeftijd

Herkomst	Jonger dan 23 jaar*		23 jaar en ouder*		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Autochtonen en westerse allochtonen	781.440	11,4	5.547.121	80,8	6.328.561	92,2
Niet-westerse allochtonen	95.861	1,4	436.725	6,4	532.586	7,8
TOTAAL	877.301	12,8	5.983.846	87,2	6.861.147	100,0

* Leeftijd op de peildatum

- 4 Een recenter steekproefkader verkleint de kans op ruis in de steekproef. In 2006 is daarom de mogelijkheid verkend een steekproef te trekken uit de polisadministratie van het UWV, waarin alle werknemersverzekeringen zijn geregistreerd. Deze polisadministratie bleek echter nog niet van voldoende kwaliteit om te kunnen fungeren als steekproefkader voor de NEA.
- 5 Deze jongeren zijn 25 op het moment van onderzoek. Jongeren onder de 25 en niet-westerse allochtonen hadden een grotere kans om in de steekproef terecht te komen, om te compenseren voor non-respons binnen deze groepen (zie ook paragraaf 3.1.3).

In *stap 3* zijn uit de beschikbare informatie in het banenbestand een aantal achtergrondvariabelen afgeleid. Zo is op basis van de leeftijd op de peildatum de variabele leeftijdsklasse gemaakt. Van de indeling naar bedrijfsklasse, volgens de standaardbedrijfsindeling (SBI), zijn het sectienummer en de sectieletter vastgelegd. Werknemers die meer dan één baan hebben, zijn ingedeeld op basis van hun hoofdbaan. Dit is de baan op peildatum met het hoogste jaarloon.

Verder is het COROP-gebied (een regionale indeling in 40 gebieden) afgeleid uit de gemeentecode. Ten slotte is aan iedere persoon in het steekproefkader een random getal toegekend. Met behulp van dit getal is het mogelijk om de steekproef aselect te trekken. Het steekproefkader is vervolgens gesorteerd op geslacht, leeftijdsklasse (10-jaarsklassen), sectieletter, COROP-gebied en het random getal.

3.1.3 *Steekproefomvang*

Het gewenste aantal respondenten van de NEA 2006 bedroeg 25.000. In 2005 bedroeg de respons 32,5%. Op basis hiervan verwachtten we dat in 2006 de respons tussen de 30% en 35% zou liggen. De bruto steekproefomvang zou, gezien deze verwachting, grofweg tussen de 71.500 en 83.500 moeten liggen. Om te compenseren voor eventuele ruis in de steekproeftrekking werd de uiteindelijke bruto steekproefomvang, net als in 2005, vastgesteld op 80.000.

Het is algemeen bekend dat het responspercentage onder jongeren en niet-westerse allochtonen lager ligt dan bij anderen. Om te zorgen dat er toch voldoende jongeren en niet-westerse allochtonen aan het onderzoek meedoen, is de trekkingskans van deze twee groepen met 50 procent verhoogd. Jongeren en niet-westerse allochtonen zijn met 7.000 personen oververtegenwoordigd in de steekproef van 80.000 personen.

3.1.4 *Steekproeftrekking*

De steekproef is in principe als een zelfwegende steekproef getrokken. Dat wil zeggen dat met gelijke kansen getrokken is. Alleen voor jongeren en niet-westerse allochtonen is de trekkingskans met een factor anderhalf vergroot.

Aangezien het steekproefkader is gesorteerd op geslacht, leeftijdsklasse, bedrijfsklasse en COROP-gebied (regio), is de steekproef min of meer evenredig verdeeld over deze categorieën. Zo zal het aandeel mannen in de steekproef vergelijkbaar zijn met het aandeel mannen in het steekproefkader.

De afgesproken steekproefomvang van 80.000 werknemers is met 5 procent verhoogd om te compenseren voor uitval als gevolg van sterfte en andere oorzaken, waardoor gemeenten geen namen en adressen konden leveren. In totaal zijn er 84.072 personen getrokken.

Aan elke persoon die in het banenbestand is opgenomen, is een koppelnummer toegekend: een zogenaamd RIN-nummer. Hiermee is het mogelijk andere gegevens waarover het CBS beschikt, aan een persoon te koppelen. Eén van de gegevens is het A-nummer dat de gemeente gebruikt bij haar administratie. Via de gemeentelijke

basisadministratie (GBA) zijn de namen en adressen van de getrokken personen opgevraagd. Hierbij is het A-nummer en het gemeentenummer gebruikt.

Bij de steekproeftrekking voor de NEA 2005 (in september 2005) beschikte het CBS over het GBA van 1 januari 2005. Van personen die na die datum zijn verhuisd naar een andere gemeente of zijn geëmigreerd, konden vorig jaar geen gegevens verkregen worden. Voor de steekproeftrekking van de NEA 2006 (in september 2006) beschikte het CBS over een recente versie van het GBA, waardoor van de meeste getrokken personen de naam en het adres konden worden achterhaald.

Van de 84.072 personen heeft het CBS 83.050 namen en adressen van de gemeenten ontvangen. Personen, die aan hun gemeente hadden gevraagd om hun adres niet aan derden door te leveren, zijn uit de steekproef verwijderd. De steekproef werd vervolgens aselekt uitgedund tot een steekproefomvang van 80.000 personen.

In tabel 3.2 staat een overzicht van de gegevens die van iedere persoon bij de steekproeftrekking zijn vastgelegd.

Tabel 3.2 Vastgelegde gegevens bij steekproeftrekking CBS

KENMERK
Rechtstreeks afgeleid uit banenbestand
Geslacht
Herkomst
Herkomst generatie
Leeftijd op peildatum
Gemeentecode
Burgerlijke staat
Bedrijfsklasse volgens de standaardbedrijfsindeling (SBI)
Fiscaal loon
Aantal banen op peildatum
Soort werknemer
Winst in 2004 van zelfstandige
Wel/niet werknemer in 2004
Wel/niet zelfstandige in 2004
RIN-persoon (koppelnummer)
Variabelen die later zijn toegevoegd of afgeleid
Leeftijdsklasse, op basis van leeftijd op peildatum
Sectienummer bedrijfsklasse (SBI)
Sectieletter bedrijfsklasse (SBI)
COROP-gebied, overgenomen van het gemeentebestand van januari 2003
Slumptal, met behulp van een randomgenerator aangemaakt random getal

3.2 Veldwerk

3.2.1 Pilot-studie

Voorafgaand aan de uitvoering van het veldwerk voor de NEA 2006 is door TNS NIPO een pilot-studie uitgevoerd. Doel van de pilot was om respondenten de concept vragenlijst te laten beoordelen op aspecten als lengte en duidelijkheid van de vragen. De pilot werd uitgevoerd onder een a-selecte steekproef van 25 personen (werknemers) uit het TNS NIPObase-panel. Voor deelname ontving men een kleine beloning. De respons bedroeg 100%, alle 25 uitgenodigde personen namen deel aan de studie. De pilot bestond uit a) het invullen van de concept NEA-vragenlijst en b) het beantwoorden van een zevental aanvullende vragen ten aanzien van de relevantie, lengte, etc. van de vragenlijst.

In tabel 3.3 tonen we enkele resultaten van de pilot.

Tabel 3.3 Resultaten van het pilot-onderzoek

Vraag	% slecht	% neutraal	% goed
Lengte van de lijst	4	8	88
Duidelijkheid van de vragen	4	12	84
Relevantie	8	32	60
TOTAAL OORDEEL	4	16	80

De gemiddelde invultijd van de NEA-vragenlijst bedroeg 21 minuten. Net als in 2005 werden respondenten gevraagd om de NEA-vragenlijst te beoordelen met een rapportcijfer. De respondenten gaven gemiddeld een 7,6. Dit is opmerkelijk omdat de vragenlijst inhoudelijk nauwelijks verschilt van die van vorig jaar. Toen werd de vragenlijst beoordeeld met een 6,9. Ten slotte werd men gevraagd aan te geven welke vragen lastig waren om in te vullen. Een enkeling merkte op dat sommige vragen niet geheel op zijn of haar werksituatie van toepassing waren. Het merendeel van de respondenten gaf echter aan geen enkele moeite te hebben met het invullen van de lijst.

3.2.2 Wijze van dataverzameling

Bij de NEA wordt gebruik gemaakt van twee methoden van dataverzameling, namelijk de schriftelijke vragenlijst (PAper and Pencil Interviewing, PAPI) en de webenquête (Computer Assisted Web Interviewing, CAWI). Bovendien bestaat de mogelijkheid tot telefonische afname. Dit is van toepassing op de personen die op eigen initiatief naar de helpdesk belden en aangaven problemen te hebben met het invullen van de vragenlijst.

Alle personen uit de steekproef zijn door TNS NIPO schriftelijk benaderd op hun woonadres. Het adressenbestand van 80.000 personen is op 2 oktober 2006 door het CBS aan TNS NIPO geleverd. Iedere persoon uit het bestand ontving een vragenlijst en een

brochure waarin het onderzoek wordt toegelicht en men wordt uitgenodigd om deel te nemen (zie bijlage B). De ingevulde schriftelijke vragenlijst kon kosteloos worden teruggezonden naar TNS NIPO. Op de achterzijde van de vragenlijst stond een inlogcode vermeld, waarmee men de enquête via internet kon invullen.

3.2.3 *Dataverwerking*

Schriftelijke vragenlijsten zijn optisch ingelezen (gescand). Wanneer de scansoftware velden in de vragenlijsten niet herkende of twijfelde zijn de betreffende enquêtes ter controle bij een data-entry afdeling terecht gekomen. Voorafgaand aan het onderzoek zijn enkele proefscans uitgevoerd, om fouten te voorkomen.

De gescande data zijn verwerkt tot een SPSS-bestand. Vervolgens is het internetbestand hieraan gekoppeld. De data zijn door TNS globaal opgeschoond. Deze opschoning bestond uit het verwijderen van dubbele cases en het verwijderen van ingevulde vragen na een 'skip-vraag' (dus in het geval de vervolgvraag niet op de betreffende respondent van toepassing was).

TNO en CBS hebben vervolgens, onafhankelijk van elkaar, diverse plausibiliteitschecks uitgevoerd op het geanonimiseerde bestand. Naast een controle op inconsistenties is een aantal, random geselecteerde, schriftelijk ingevulde vragenlijsten opgevraagd bij TNS NIPO. Deze lijsten zijn vergeleken met het uiteindelijke databestand. TNO heeft de bevindingen van alle controles verwerkt in een centraal opschoningsprogramma (in SPSS). Met behulp van dit programma is het databestand vrijgemaakt van inconsistenties. De opgeschoonde data zijn daarna voorzien van weegfactoren, afkomstig van het CBS (zie paragraaf 3.5). Ten slotte zijn de data door het CBS verrijkt met gegevens uit het banenbestand (zie paragraaf 2.1) en zijn door TNO enkele afgeleide variabelen toegevoegd.

3.2.4 *Bescherming persoonsgegevens*

De gegevens die uit de NEA voortvloeien worden volstrekt vertrouwelijk behandeld door zowel TNO, CBS als TNS NIPO. Het onderzoek voldoet volledig aan de voorschriften uit de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

De dataverzameling vindt plaats door TNS NIPO. TNS NIPO ontvangt daartoe een adressenbestand van het CBS. Alle personen in het adressenbestand zijn door TNS NIPO voorzien van een unieke, random aangemaakte, code. Deze code is op de achterzijde van iedere vragenlijst geprint in de vorm van een inlogcode voor de webenquête en een barcode. Het werken met de code dient drie doelen. Ten eerste is de code nodig om de beloning te kunnen versturen (zie paragraaf 3.2.5). Zonder code is de link tussen de adressen en ingevulde vragenlijsten immers niet te leggen. Ten tweede maakt de code het mogelijk om gerichte herinneringen uit te voeren. Zodoende hoeven niet alle personen uit het steekproefkader opnieuw benaderd te worden, maar alleen zij die de vragenlijst op een bepaald moment nog niet hebben geretourneerd. Ten slotte is de code nodig om respondenten in een later stadium aan het Sociaal Statistisch Bestand (zie www.cbs.nl) te kunnen koppelen. Na afronding van het veldwerk en de

verzending van de beloningen aan de respondenten is het databestand, voorzien van volgnummer, verzonden aan het CBS. Direct hierna is het adressenbestand vernietigd door TNS NIPO (januari 2007).

Na de ontvangst van het bestand zijn de enquêtegegevens door het CBS gescheiden van namen en adressen. Na de vernietiging van het adressenbestand kan uitsluitend het CBS de link leggen tussen de gegevens uit de enquête en andere informatiebronnen (Sociaal Statistisch Bestand). Dit gebeurt met behulp van een speciaal koppelnnummer (het zogenaamde RIN-nummer). Het CBS voert dergelijke koppelingen alleen uit met goed beveiligde computersystemen waartoe onbevoegden geen toegang hebben. Naast het CBS beschikt alleen TNO over het databestand. Dit bestand is echter volledig geanonimiseerd. Via het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS is het voor enkele onderzoeksinstituten en universiteiten wel mogelijk analyses uit te voeren op het geanonimiseerde NEA-bestand. In de informatie die op basis van de NEA, al dan niet in combinatie met andere bronnen, naar buiten wordt gebracht zijn persoonlijke gegevens nooit herkenbaar.

In de NEA-brochure (zie bijlage B) zijn potentiële respondenten uitgebreid geïnformeerd over de waarborging van hun privacy.

3.2.5 Responsverhogende maatregelen

De volgende maatregelen werden getroffen om een zo hoog mogelijke respons te realiseren:

1. Waarborging privacy

Het onderzoek voldoet volledig aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens (zie paragraaf 3.2.4). Er worden diverse maatregelen getroffen om respondenten maximaal te beschermen tegen schendingen van de privacy. Via de informatiebrochure (bijlage B) worden respondenten hierover geïnformeerd.

2. Lengte, inhoud en lay-out van de vragenlijst en brochure

Om de aantrekkelijkheid van het invullen zo groot mogelijk te maken, is veel aandacht besteed aan de inhoud en lay-out van de enquête. De resultaten van de pilot-studie worden hierbij in ogenschouw genomen.

Een professioneel DTP bureau ontwikkelde in 2005 een herkenbare NEA-huisstijl die ook in 2006 is toegepast. Deze huisstijl is ook gebruikt voor de lay-out van de webenquête. De verwachte invultijd (circa 20 minuten) is op de begeleidende brochure vermeld.

Hiernaast zijn interviewtechnische controles uitgevoerd op de vragenlijst (zowel de schriftelijke als de internetvariant) en de brochure door de medewerkers van TNO, TNS NIPO en het CBS. Hierbij is gelet op duidelijkheid, begrijpelijkheid, formulering, spelling, grammatica, lay-out en volgorde van de vragen en antwoordcategorieën. Naar aanleiding van deze controles zijn nog enkele wijzigingen in de vragenlijst en brochure doorgevoerd.

De vragen in de enquête zijn helder en eenduidig geformuleerd en er is gebruik gemaakt van elkaar uitsluitende antwoord-categorieën. In de enquête komt slechts één open vraag voor. Het aantal doorverwijzingen is zoveel mogelijk beperkt.

3. Mixed-mode aanpak

Zoals reeds in paragraaf 3.2.2 is toegelicht, heeft iedere respondent de keuze tussen een schriftelijke- en internetvariant van de enquête. Bovendien kon de enquête, indien noodzakelijk, telefonisch worden afgenomen. De webenquête kon, indien gewenst, tussentijds worden afgesloten en op een nader tijdstip worden afgerond.

4. Helpdesk

Gedurende de volledige periode van dataverzameling konden respondenten bellen met een helpdesk, in het geval zij vragen hadden over het onderzoek. In de brochure die men ontving bij de vragenlijst stond het gratis telefoonnummer van de helpdesk vermeld. De helpdesk was op werkdagen bereikbaar van 09.00 tot 18.00. Direct na de versturing van de vragenlijsten en reminders was de helpdesk ook bemand na 18.00 en in het weekend. In totaal maakten 120 personen gebruik van de telefonische helpdesk.

Respondenten konden gedurende het onderzoek ook mailen naar het speciale mail-adres nea@tns-nipo.com. In totaal zijn 107 e-mails binnengekomen en beantwoord. Ten slotte is dit jaar een internethelpdesk opgezet (zie bijlage E). Deze helpdesk bestond uit diverse webpagina's. Onder meer was er een pagina met informatie over privacy en anonimiteit, een pagina met informatie over de uitvoerders van de NEA en een pagina met antwoorden op veelgestelde vragen. Voor deze laatste pagina is gebruik gemaakt van het log-bestand van veel voorkomende vragen in 2005. In totaal werd de internethelpdesk bezocht door ca. 150 personen.

5. Schriftelijke en telefonische reminder

De NEA maakt gebruik van drie soorten reminders, namelijk 1) een schriftelijke reminder (herinneringsbrief, voorzien van de inlogcode voor de webenquête), 2) de volledige vragenlijst als reminder (met op de voorzijde aangegeven dat het een herinnering betreft) en 3) een telefonische reminder. De reminders zijn alleen naar die personen verstuurd, waarvan drie weken na de start van het veldwerk nog geen ingevulde enquête was ontvangen.

De tekst van de herinneringsbrief is te vinden in bijlage C. Het belprotocol voor de telefonisten van NIPOfoon, het callcenter van TNS NIPO, is te vinden in bijlage D.

6. Beloning

Iedere deelnemer maakte kans op een beloning van 25,- (Staatslot of Iris-cheque). In totaal werden 2.500 beloningen verloot, men had dus een kans van ongeveer één op tien op een beloning. De respondent kon zelf in de enquête aangeven welke beloning zijn of haar voorkeur had. De prijzen zijn verstuurd op 15 december 2006.

7. Periode van aanschrijving

Het veldwerk is eind oktober gestart. Volgens het CBS is de respons in deze periode van het jaar doorgaans het hoogst.

8. Terugkoppeling resultaten

Op de website www.tno.nl/nea wordt een overzicht gegeven van alle publicaties die verschijnen op basis van de NEA. Via de internethelpdesk en via de webenquête worden respondenten op het bestaan van deze site geattendeerd. In de brochure wordt aangegeven dat de resultaten van de NEA 2006 vanaf mei 2007 publiekelijk worden gemaakt middels rapporten en persberichten.

3.3 Respons

3.3.1 Verzenddata

De beoogde netto-respons van de NEA bedraagt 25.000 werknemers. Om deze respons te halen is een bruto-steekproef van 80.000 personen getrokken (zie ook paragraaf 3.1.3). De vragenlijsten zijn in drie partijen verstuurd (24-uurs service). Op 30 oktober 2006 zijn 30.000 lijsten uitgestuurd, op 31 oktober eveneens 30.000 en op 1 november 20.000. Drie weken na de start van het veldwerk vonden de reminders plaats. De veldwerkperiode is afgesloten op 15 december.

3.3.2 Reminder

Zoals in paragraaf 3.2.5 is beschreven, maakt de NEA gebruik van verschillen soorten reminders, te weten 1) een herinneringsbrief, 2) een reminder inclusief vragenlijst en 3) een telefonische reminder.

Op 22 november 2006 is de schriftelijke reminder verstuurd aan 20.000 personen. Op 23 november is een reminder met vragenlijst verstuurd aan 40.000 personen. In beide gevallen betrof het een elkaar uitsluitende aselechte steekproef uit het steekproefbestand, exclusief de respons tot en met 20 november (ca. 14.000 personen). De overige personen (ca. 6.000) kwamen in aanmerking voor de telefonische reminder, die plaatsvond tussen 20 november en 11 december. Er zijn uiteindelijk 2.390 geslaagde gesprekken gevoerd (dwz excl. geen gehoor, incorrect nummer, etc.).

De 'succesratio' van de schriftelijke reminder bedroeg ongeveer 13% (2.698 van de 20.000 aangeschreven personen participeerden alsnog, zie tabel 3.4). Bij de reminder met vragenlijst was dit circa 17% (6.748 van de 40.000). De succesratio van de telefonische reminder was beduidend beter, namelijk ongeveer 33% (677 van de 2.029⁶).

6 Van de 2.390 personen die werden gebeld, hadden 361 de enquête reeds ingevuld..

Tabel 3.4 Overzicht uitgevoerde reminders

Type reminder	Aantal personen	Reminder geslaagd	Succesratio
Herinneringsbrief	20.000	2.698	13%
Volledige vragenlijst als herinnering	40.000	6.748	17%
Alleen telefonisch	2.390	677	33%
TOTAAL	62.390	10.159	16%

3.3.3 Responspercentage

Een overzicht van de totale respons is weergegeven in tabel 3.5 en figuur 3.1. In tabel 3.5 is te zien dat van de 80.000 personen die een uitnodiging tot deelname aan de enquête hebben ontvangen, 24.103 ingevulde vragenlijsten retour zijn ontvangen. Dit komt neer op een netto-respons van 33,5%, na correctie voor steekproefvervuiling. Op basis van de telefonische reminder kon namelijk worden nagegaan dat een deel van de aangeschreven personen geen werknemer meer was en dus niet tot het steekproefkader behoorde. Dit hangt onder meer samen met het feit dat de peildatum voor het steekproefkader (banenbestand) van de NEA 2006 in september 2004 ligt. Een aantal personen heeft na die datum het arbeidsproces verlaten (3.4.2), of is (hoofdzakelijk) als zelfstandige gaan werken. De telefonische reminder wees uit dat de omvang van de steekproefvervuiling net als in 2005 circa 10% bedroeg⁷, waardoor de bruto-steekproef feitelijk bestond uit 72.000 personen.

Het merendeel van de respondenten (86.8%) vulde de vragenlijst schriftelijk in, terwijl 13.2% de internetvariant verkoos. Kennelijk ervaart men een schriftelijke vragenlijst als minder omslachtig. Mogelijk vindt men het ook makkelijker om tussentijds te stoppen en later weer verder te gaan met de schriftelijke vragenlijst, dan met de webenquête.

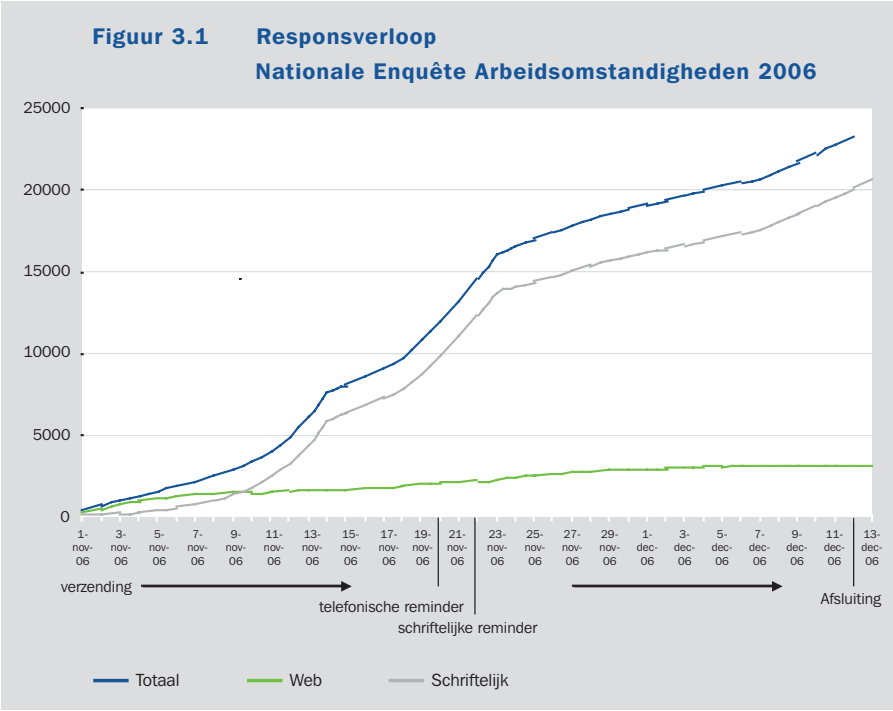
In 2005 lag het aandeel internetinvullers met 21.5% beduidend hoger. Een mogelijke oorzaak van dit verschil is de veranderde reminderstrategie. In 2005 werden verhoudingsgewijs meer telefonische reminders verricht, waarbij de kans groter is dat de enquête alsnog per internet wordt ingevuld. Men wordt door de telefonist van het callcenter namelijk expliciet geattendeerd op de mogelijkheid tot het invullen via internet. Ook ontvingen respondenten doorgaans een inlogcode voor de webenquête, indien men de vragenlijst was kwijtgeraakt of niet had ontvangen. In 2006 werden veel minder telefonische reminders verricht. In plaats daarvan werd de volledige vragenlijst opnieuw verzonden aan 40.000 personen, die niet reageerden op de eerste uitnodiging tot deelname.

⁷ Ten opzichte van 2005 is de tijd tussen de CBS-steekproeftrekking/GBA-koppeling en de vragenlijstverzending met twee weken ingekort, teneinde steekproefvervuiling zoveel mogelijk tegen te gaan. Dit heeft helaas weinig effect gesorteerd.

Tabel 3.5 Responsoverzicht Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006

	N	%
Bruto steekproef	80.000	100,0
Non-respons:		
Retour of onbestelbaar	134	
Dubbel (web & schriftelijk)	146	
Onbruikbaar	439	
Overig	55.178	
TOTAAL	55.897	69,9%
Respons:		
Schriftelijke respons	20.920	
Respons via internet	3.183	
TOTAAL (netto respons)	24.103	30,1%
Responspercentage, na correctie		33,5%

Figuur 3.1 toont het responsverloop van de NEA 2006. In de figuur is onder meer te zien dat de respons tussen de na 3,5 week sterk afneemt. Ook is te zien dat de interne-trespons flink achterblijft ten opzichte van de schriftelijke respons.

3.4 Non-responsanalyse

3.4.1 Vergelijking respons met steekproefkader

Vormen de personen die aan de NEA hebben meegedaan een goede afspiegeling van het steekproefkader? Om deze vraag te beantwoorden, vergelijken we de verdeling van een aantal achtergrondkenmerken, zoals geslacht en leeftijd, tussen de respondenten van de NEA en het steekproefkader.

Tabel 3.6 toont de verhouding tussen mannen en vrouwen in de respons (de NEA) en in het steekproefkader (het banenbestand). Er hebben iets meer vrouwen dan mannen aan de NEA meegedaan, terwijl er meer mannen dan vrouwen werkzaam zijn. Het verschil tussen het aandeel mannen in de NEA en het aandeel mannen in het banenbestand bedraagt 6 procentpunten.

Tabel 3.6 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand): geslacht

	NEA		Banenbestand		Verschil	
	n	%	N	%	N	%*
Mannen	11.752	49	3.788.648	55	-6	
Vrouwen	12.351	51	3.072.498	45	6	
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	100	6.861.146	100		

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen de verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van de eerdergenoemde percentages.

Vergelijking van de leeftijdscategorieën tussen de respons en het steekproefkader laat zien dat mannen tussen de 45 en 54 jaar zijn oververtegenwoordigd in de respons (tabel 3.7). Het verschil bedraagt 4 procentpunten. Mannen in de leeftijdscategorie van 25 tot en met 34 jaar zijn in de NEA juist iets minder goed vertegenwoordigd dan in het banenbestand.

Net als bij de mannen blijkt ook bij de vrouwen de leeftijdscategorie van 45 tot en met 54 jaar oververtegenwoordigd te zijn. Voor de overige leeftijdscategorieën geldt dat de verdeling over de respons vergelijkbaar is met de verdeling in het banenbestand. Zowel bij de mannen als bij de vrouwen is het aandeel jongeren tussen de 15 en 24 jaar in de respons vergelijkbaar met het aandeel in het banenbestand. De oversampling van jongeren heeft dus tot het gewenste resultaat geleid.

Tabel 3.8 toont de samenstelling van de NEA en het banenbestand naar herkomst. Zowel bij de mannen als bij de vrouwen zijn de autochtonen oververtegenwoordigd. Ondanks de oversampling van niet-westerse allochtonen, is de eerste generatie niet-westerse allochtonen in de NEA iets ondervertegenwoordigd. Het aandeel westerse allochtonen en het aandeel tweede generatie niet-westerse allochtonen in de respons is vergelijkbaar met het steekproefkader.

Tabel 3.7 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand): leeftijd naar geslacht

	NEA		Banenbestand		Verschil	
	n	%	N	%	N	%*
Mannen						
15-24 jaar	1.235	11	451.933	12	-1	
25-34 jaar	2.155	18	808.681	21	-3	
35-44 jaar	3.005	26	1.024.011	27	-1	
45-54 jaar	3.305	28	905.977	24	4	
55-64 jaar	2.052	17	598.046	16	2	
TOTAAL MANNEN	11.752	100	3.788.648	100		
Vrouwen						
15-24 jaar	1.782	14	425.368	14	1	
25-34 jaar	2.853	23	755.415	25	-1	
35-44 jaar	3.206	26	838.303	27	-1	
45-54 jaar	3.205	26	711.912	23	3	
55-64 jaar	1.305	11	341.500	11	-1	
TOTAAL VROUWEN	12.351	100	3.072.498	100		

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages.

Tabel 3.8 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand): herkomst naar geslacht

	NEA		Banenbestand		Verschil	
	n	%	N	%	N	%*
Mannen						
Autochtonen	10.362	88	3.185.627	84	4	
Westerse allocht: 1e generatie	233	2	108.244	3	-1	
Westerse allocht: 2e generatie	570	5	195.890	5	0	
Niet-west. allocht: 1e generatie	467	4	235.272	6	-2	
Niet-west. allocht: 2e generatie	120	1	63.615	2	-1	
TOTAAL MANNEN	11.752	100	3.788.648	100		
Vrouwen						
Autochtonen	10.805	87	2.571.328	84	4	
Westerse allocht: 1e generatie	306	2	104.996	3	-1	
Westerse allocht: 2e generatie	586	5	162.476	5	-1	
Niet-west. allocht: 1e generatie	457	4	170.128	6	-2	
Niet-west. allocht: 2e generatie	197	2	63.570	2	0	
TOTAAL VROUWEN	12.351	100	3.072.498	100		

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages.

Bijlage F toont de samenstelling van de NEA en het banenbestand naar bedrijfstak, stedelijkheid en regio. De verdeling van de NEA naar opleiding wordt vergeleken met de verdeling in de Enquête Beroepsbevolking (EBB) 2005, omdat het banenbestand geen informatie over opleiding bevat. Hieruit blijkt dat één op de vier respondenten een hogere beroepsopleiding heeft genoten, terwijl volgens de EBB één op de vijf werknemers een hogere beroepsopleiding heeft gehad. Mensen met een hogere beroepsopleiding zijn dus oververtegenwoordigd in de NEA. Het aandeel werkenden met een laag opleidingsniveau in de NEA is vergelijkbaar met het aandeel in de EBB. Ongeveer één op de twintig werknemers heeft alleen basisonderwijs gevolgd. De overige opleidingsniveaus zijn in de NEA iets minder goed vertegenwoordigd dan in de EBB. De samenstelling van de NEA naar bedrijfsklasse laat zien dat vrijwel alle bedrijfstakken zeer goed vertegenwoordigd zijn. Alleen werknemers in de gezondheids- en welzijnszorg zijn in de NEA oververtegenwoordigd. Ook wat betreft stedelijkheid en regio vormt de NEA een goede afspiegeling van het steekproefkader.

3.4.2 Redenen voor non-respons

TNS NIPO heeft vanaf 20 november tot en met 11 december 2006 een telefonische reminder uitgevoerd onder een willekeurig deel van de mensen die de vragenlijst niet hadden teruggestuurd. Tabel 3.9 toont de antwoorden die de ondervraagden gaven op de vraag of ze van plan waren de vragenlijst in te vullen.

Tabel 3.9 Redenen genoemd bij de telefonische reminder

	AANTAL	%
Heeft de vragenlijst ingevuld	361	15
Zal de vragenlijst nog invullen:	1.139	48
via internet	704	62
schriftelijk	419	37
weet niet	16	1
Zal de vragenlijst niet invullen*, want:	890	37
niet werkzaam: pensioen	15	2
niet werkzaam: prepensioen/VUT	77	9
niet werkzaam: schoolgaand	20	2
niet werkzaam: WAO	23	3
niet werkzaam: WW	18	2
werkzaam als zelfstandige	35	4
vult niet in: geen interesse	476	53
vult niet in: overig	226	25
TOTAAL	2.390	100

* inclusief weet niet

Vijftien procent van de ondervraagden antwoordt dat ze de vragenlijst al hebben ingevuld. Bijna de helft van de respondenten op de telefonische reminder antwoordt dat ze van plan zijn dat alsnog te doen. Aan deze mensen is gevraagd of ze de vragenlijst via internet willen invullen. Ruim zes op de tien mensen antwoorden dat ze dit zullen doen. Bijna vier op de tien mensen zijn van plan de schriftelijke vragenlijst in te vullen.

Ruim éénderde van de mensen die telefonisch benaderd zijn (37%) laat weten dat ze de vragenlijst niet zullen invullen. Ruim de helft van deze mensen antwoordt dat ze geen interesse hebben. Een kwart voert een andere reden aan om niet mee te doen. Ruim één op de vijf mensen die niet van plan zijn de vragenlijst in te vullen (188 van de 890) blijkt niet meer werkzaam te zijn.

Omgerekend naar het totaal aantal mensen dat in het kader van de telefonische reminder benaderd is (2.390 personen) blijkt dat acht procent van de ondervraagden geen werknemer meer is. Deze mensen waren twee jaar eerder (24 september 2004, de peildatum van het steekproefkader) wel nog als werknemer werkzaam. Het grootste deel van deze uitstroom wordt veroorzaakt door pensioen, prepensioen en de VUT (vier procent). Eén procent van de ondervraagden is na september 2004 arbeidsongeschikt geworden, en één procent is werkloos geworden. Eveneens één procent volgt in 2006 een opleiding, maar had in 2004 een baan, waarschijnlijk een vakantie- of bijbaan. Daarnaast blijkt anderhalf procent van de ondervraagden als zelfstandige te werken.

Van de 2.390 mensen die telefonisch benaderd zijn hebben 455 mensen de vragenlijst teruggestuurd (zie tabel 3.10).

Tabel 3.10 Respons van de personen die voor de telefonische reminder zijn benaderd

	RESPONS		NON RESPONS	
	Aantal	%	Aantal	%
Heeft de vragenlijst ingevuld	223	62	138	38
Zal de vragenlijst nog invullen:	225	20	914	80
via internet	163	23	541	77
schriftelijk	61	15	358	85
weet niet	1	6	15	94
Zal de vragenlijst niet invullen*	7	1	883	99
TOTAAL	455	19	1.935	81

* inclusief weet niet

Zes van de tien mensen die hadden geantwoord dat ze de vragenlijst hadden ingevuld, hebben de vragenlijst ook daadwerkelijk teruggestuurd. Van de mensen, die hadden toegezegd dat ze de vragenlijst nog zouden invullen, hebben slechts twee van de tien dat gedaan. De mensen die hadden gezegd dat ze de vragenlijst via internet zouden

invullen hebben de vragenlijst iets vaker teruggestuurd dan de mensen die hadden aangegeven dat ze de schriftelijke vragenlijst zouden invullen.

Van de mensen, die tijdens de telefonische reminder hadden gezegd dat ze niet mee zouden doen, heeft 99 procent dat inderdaad niet gedaan.

Verschillen de redenen die mensen aanvoeren om al dan niet mee te doen aan de NEA tussen mannen en vrouwen? En tussen leeftijdscategorieën?

In onderstaande tabellen wordt de non-respons vergeleken naar geslacht, leeftijd en enkele andere achtergrondkenmerken. Bij deze analyses zijn de mensen die de vragenlijsten na de telefonische reminder alsnog hebben teruggestuurd buiten beschouwing gelaten. Tabel 3.11 toont de antwoorden die mannen en vrouwen noemden tijdens de telefonische reminder. Mannen en vrouwen blijken nauwelijks te verschillen in de redenen die ze opgeven voor het feit dat ze niet meedoen. Het enige verschil is dat mannen iets vaker antwoorden dat ze, in tegenstelling tot twee jaar geleden, niet meer werkzaam zijn of zelfstandige zijn. Vrouwen antwoorden juist iets vaker dat ze de vragenlijst zullen terugsturen.

Tabel 3.11 Non-respons naar antwoordcategorie en geslacht

	MANNEN		VROUWEN		TOTAAL	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Heeft de vragenlijst ingevuld	78	7	60	7	138	7
Zal de vragenlijst nog invullen	499	46	415	49	914	47
Niet werkzaam/zelfstandige	120	11	66	8	186	10
Vult niet in: geen interesse	267	24	206	24	473	24
Vult niet in: overig	126	12	98	12	224	12
TOTAAL	1.090	100	845	100	1.935	100

Tabel 3.12 toont de redenen voor non-respons naar leeftijdsklasse. Drie van de tien 55-64-jarigen antwoorden dat ze niet meedoen omdat ze geen werknemer meer zijn. De meeste ouderen zijn uitgestroomd als gevolg van pensioen, prepensioen/VUT, en in mindere mate WAO en WW. Bij de 15-24-jarigen is de uitstroom iets hoger dan bij de 25-54-jarigen. Het gaat hierbij vooral om scholieren en studenten, die in 2004 een vakantie- of bijbaantje hadden.

Jongeren wijken ook bij de andere antwoordcategorieën af van de oudere respondenten. Jongeren beloven het vaakst dat ze de vragenlijst nog zullen terugsturen, en antwoorden het minst vaak dat ze de vragenlijst niet zullen invullen.

Tabel 3.12 Non-respons naar antwoordcategorie en leeftijd

%	LEEFTIJD					Totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
Heeft de vragenlijst ingevuld	8	8	7	8	4	7
Zal de vragenlijst nog invullen	58	52	50	44	32	47
Niet werkzaam/zelfstandige	8	4	4	4	30	10
Vult niet in: geen interesse	18	23	28	28	22	24
Vult niet in: overig	7	12	11	15	11	12

Tabel 3.13 Non-respons naar antwoordcategorie en herkomst

%	AUTOCH- TONEN	WESTERSE ALLOCHTONEN		NIET-WESTERSE ALLOCHTONEN		TOTAAL
		1e gen.	2e gen.	1e gen.	2e gen.	
Heeft de vragenlijst ingevuld	7	9	9	8	0	7
Zal de vragenlijst nog invullen	47	44	40	64	56	47
Niet werkzaam/zelfstandige	10	14	13	1	17	10
Vult niet in: geen interesse	25	16	25	17	11	24
Vult niet in: overig	11	16	14	10	17	12

De non-respons naar antwoordcategorie en herkomst staat in tabel 3.13. Hieruit blijkt dat niet-westerse allochtonen vaker dan autochtonen en westerse allochtonen zeggen dat ze de vragenlijst zullen invullen en terugsturen. Ze antwoorden juist minder vaak dat ze de vragenlijst niet zullen invullen, omdat ze geen interesse hebben. Voor een deel hangt dit samen met leeftijd. Niet-westerse allochtonen zijn wat jonger. Verder spelen mogelijk culturele verschillen een rol bij de beantwoording van de vragen.

De non-respons verschilt tussen bedrijfstakken (tabel 3.13). In het onderwijs is de uitstroom het hoogst. Dertien procent van de werknemers die in 2004 in het onderwijs zaten, zijn in 2006 niet meer werkzaam (of als zelfstandige werkzaam). Met zes procent is de uitstroom het laagst in de landbouw en in de sector vervoer en communicatie.

Zes van de tien werknemers in de sector cultuur en overige dienstverlening en ruim de helft van de werknemers in het onderwijs, de horeca en de handel antwoorden dat ze de vragenlijst nog zullen invullen, terwijl vier van de tien werknemers in het openbaar bestuur dit antwoord geven.

Ruim een derde van alle non-respondenten (36 procent) antwoordt dat ze de vragenlijst niet zullen invullen (24 procent omdat ze geen interesse hebben en 12 procent vanwege een andere reden). Bijna de helft van de werknemers in de financiële dienst-

verlening en het openbaar bestuur geeft aan de vragenlijst niet te zullen invullen, tegenover ruim een kwart van de mensen in het onderwijs en in de sector cultuur en overige dienstverlening.

Tabel 3.14 *Non-respons naar antwoordcategorie en bedrijfstak*

%	Landbouw en visserij	Industrie	Bouw- nijverheid	Handel	Horeca	Vervoer/ commun.
Heeft de vragenlijst ingevuld	9	8	8	6	7	6
Zal de vragenlijst nog invullen	51	43	45	53	54	47
Niet werkzaam/zelfstandige	6	11	8	10	10	6
Vult niet in: geen interesse	26	25	26	21	19	27
Vult niet in: overig	8	13	14	9	10	14

%	Financiële dienstverl.	Zakelijke dienstverl.	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondh./ welz. zorg	Cultuur/ overig
Heeft de vragenlijst ingevuld	3	8	6	7	8	4
Zal de vragenlijst nog invullen	40	42	38	55	47	59
Niet werkzaam/zelfstandige	9	11	11	13	7	10
Vult niet in: geen interesse	31	27	28	17	25	20
Vult niet in: overig	16	11	16	9	13	7

Tabel 3.15 toont de non-respons naar stedelijkheid. Hieruit blijkt dat op het platteland meer mensen de afgelopen twee jaar zijn gestopt met werken (of zelfstandige zijn geworden) en juist minder mensen zeggen dat ze vragenlijst nog zullen invullen vergeleken met mensen in stedelijke gebieden.

Tabel 3.15 *Non-respons naar antwoordcategorie en stedelijkheid*

%	Zeer sterk	Sterk	Matig	Weinig	Niet	Totaal
Heeft de vragenlijst ingevuld	9	8	8	6	6	7
Zal de vragenlijst nog invullen	50	48	47	49	43	47
Niet werkzaam/zelfstandige	9	8	7	10	15	10
Vult niet in: geen interesse	21	25	25	25	24	24
Vult niet in: overig	11	11	12	11	13	12

3.5 Weging

Verschillen in de respons tussen mannen en vrouwen, tussen leeftijdscategorieën en andere deelpopulaties kunnen leiden tot selectiviteit. Om de selectiviteit tot een minimum te beperken, wordt de steekproef gewogen. Zo blijkt de respons bij de mannen lager te zijn dan bij de vrouwen. In dat geval krijgen mannen een hoger gewicht toegekend en vrouwen een lager gewicht. Bij de steekproeftrekking werd al rekening gehouden met een lagere respons onder jongeren en onder niet-westerse allochtonen en werd de steekproeffractie voor deze bevolkingsgroepen verhoogd. Ook voor deze ongelijke trekkingskansen wordt gewogen.

Het toepassen van gewichten wordt ophogen genoemd als de gewichten optellen tot de populatieomvang. Deze gewichten worden ophooggewichten genoemd. Bij analyses wordt vaak ook gewerkt met gewichten die zodanig genormeerd zijn dat er gemiddeld 1 uitkomt. In dit geval komt de som van de gewichten overeen met het aantal respondenten.

Voor de NEA 2006 is dezelfde weging toegepast als voor de NEA 2005. De volgende paragraaf beschrijft kort de toegepaste methode voor het bepalen van gewichten. De publicatie Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2005. Methodologie en globale resultaten (van den Bossche et al., 2006) bevat een uitgebreidere beschrijving van de weging.

3.5.1 *Het bepalen van de ophooggewichten*

Bij de NEA is er met ongelijke kansen getrokken én is er sprake van responsverschillen. Om te corrigeren voor de ongelijke kansen, wordt eerst het designgewicht bepaald. Vervolgens wordt het aanpassingsgewicht berekend om te corrigeren voor de verschillen in de respons. Het product van deze beide gewichten is het eindgewicht, dat bij het ophogen wordt gebruikt.

Het designgewicht

Bij de steekproeftrekking was de kans voor jongeren en voor niet-westerse allochtonen anderhalf keer zo groot om getrokken te worden als voor de andere personen in het steekproefkader. Als gevolg hiervan is het bijbehorende designgewicht anderhalf keer zo klein.

Het aanpassingsgewicht

Vanwege verschillen in de respons in verschillende deelpopulaties, maar ook door toevalsfluctuaties in de samenstelling van de steekproef zal de respons gewogen met het designgewicht afwijken van de samenstelling van de populatie. De basistechniek die dit kan verhelpen, is poststratificatie.

Bij poststratificatie wordt de populatie opgesplitst in strata, bijvoorbeeld leeftijdscategorieën. Voor elk stratum wordt een factor bepaald door de omvang van dat stratum te delen door de geschatte stratumomvang (namelijk de som van de designgewichten van de respondenten binnen dat stratum). Deze factor dient als aanpassingsgewicht.

Het eindgewicht

Bij de NEA worden een aantal stratificaties achtereenvolgens toegepast. Eerst wordt het designgewicht als startgewicht gekozen en wordt het aanpassingsgewicht en het eindgewicht voor de eerste stratificatie bepaald. Dit eindgewicht wordt vervolgens het startgewicht voor de volgende stratificatie met behulp waarvan een nieuw eindgewicht wordt bepaald. Deze procedure wordt herhaald totdat alle stratificaties zijn doorlopen. Dit is het einde van de eerste iteratieslag. Daarna begint een tweede iteratieslag waarbij steeds alle stratificaties worden doorlopen en waarbij steeds het eindgewicht wordt gebruikt als startgewicht.

In het algemeen convergeren de gewichten naar eindgewichten waarbij de geschatte stratumtotalen voor alle stratificaties overeenkomen met de vooraf vastgestelde populatietotalen. Deze methode staat bekend onder de naam IPF (Iteratieve Proportionele Fitting) en RR-estimation (Ranking Ratio estimation). Deze methode kan worden toegepast met behulp van het weegprogramma BASCULA, een onderdeel van BLAISE, dat is ontwikkeld door het CBS.

3.5.2 *De gebruikte stratificaties en achtergrondgegevens*

Voor de NEA zijn de stratificaties gebaseerd op de volgende variabelen:

1. geslacht
2. leeftijdsklasse in vijf 10-jaarsklassen
3. bedrijfstak in 31 secties en subsecties van de standaardbedrijfsindeling (SBI)
4. herkomst in vijf klassen: autochtoon, westerse allochtonen en niet-westerse allochtonen, waarbij de allochtonen zijn ingedeeld in eerste en tweede generatie
5. regio: de provincies en de vier grootste gemeenten apart
6. stedelijkheid in vijf klassen
7. opleiding in vijf klassen plus onbekend

De volgende stratificaties zijn toegepast:

1. geslacht x leeftijdsklasse x herkomst
2. bedrijfstak
3. regio x stedelijkheid
4. geslacht x leeftijdsklasse x opleiding

Het x-teken geeft aan dat de strata worden gevormd door de combinaties van de weergegeven variabelen.

De eerste zes variabelen zijn afkomstig uit het steekproefkader (het banenbestand). De stratumindeling van respons en populatie komen dus overeen. Voor de variabele opleiding geldt dit strikt genomen niet. Het banenbestand bevat namelijk geen informatie over opleiding. De opleiding van de respons is gebaseerd op de vraag naar de opleiding in de NEA-vragenlijst, terwijl de opleiding van de populatie is gebaseerd op de uitkomsten van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van 2005.

Een nadeel is dat zowel bij de NEA als bij de EBB de opleiding niet van alle responden-

ten bekend is. Een ander minpunt is dat wanneer beide onderzoeksinstrumenten tot verschillende antwoorden leiden, dit een nadelig effect op de uitkomsten kan hebben. Om twee redenen is toch besloten om de NEA 2006 te wegen naar opleiding. Ten eerste is opleiding een belangrijke weegfactor, omdat de respons sterk varieert met opleiding. Ten tweede willen we aansluiten bij de ophoogprocedure van de NEA 2003 en de NEA 2005, waarbij opleiding ook als weegfactor was meegenomen.

In een gering aantal gevallen is de variabele bedrijfstak in het steekproefkader onbekend. Bij de ophoging tellen deze elementen niet mee. Onder de respondenten komt dit in 0,3 procent van de gevallen voor.

3.5.3 De weegcoëfficiënten

Tabel 3.16 toont de eindgewichten van de vijf leeftijdsklassen van mannen en vrouwen. Voor alle mannen samen geldt dat zij in de NEA zijn ondervertegenwoordigd. Ze hebben dus een weegcoëfficiënt die groter is dan 1. Vrouwen zijn in de NEA oververtegenwoordigd, en hebben een weegcoëfficiënt kleiner dan 1.

Voor de vijf leeftijdsklassen geldt ook dat de weegcoëfficiënten van de mannen groter zijn dan 1, en van de vrouwen kleiner dan 1. De enige uitzondering betreft mannen tussen de 45 en 54 jaar oud. Zij zijn oververtegenwoordigd in de steekproef, en hebben een weegcoëfficiënt die kleiner is dan 1. In het algemeen clusteren de weegcoëfficiënten dicht rond de 1. De standaarddeviaties van de coëfficiënten zijn zeer acceptabel.

Tabel 3.15 Leeftijd naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten gem.	st. dev.
Mannen				
15-24 jaar	1.235	451.933	1,29	0,87
25-34 jaar	2.155	808.681	1,32	0,47
35-44 jaar	3.005	1.024.011	1,20	0,32
45-54 jaar	3.305	905.977	0,96	0,30
55-64 jaar	2.052	598.046	1,02	0,34
TOTAAL MANNEN	11.752	3.788.648	1,13	0,46
Vrouwen				
15-24 jaar	1.782	425.368	0,84	0,59
25-34 jaar	2.853	755.415	0,93	0,33
35-44 jaar	3.206	838.303	0,92	0,25
45-54 jaar	3.205	711.912	0,78	0,24
55-64 jaar	1.305	341.500	0,92	0,32
TOTAAL VROUWEN	12.351	3.072.498	0,87	0,35
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

De eindgewichten van de indeling in herkomst naar geslacht staan in tabel 3.17. Bij zowel de mannen als de vrouwen hebben niet-westerse allochtonen van de eerste generatie de hoogste weegcoëfficiënten. De autochtonen hebben de laagste weegcoëfficiënten. Ook hier geldt dat de weegcoëfficiënten en hun standaarddeviaties redelijk zijn.

Tabel 3.17 Herkomst naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten gem.	st. dev.
Mannen				
Autochtonen	10.362	3.185.627	1,08	0,38
Westerse allochtonen: 1e generatie	233	108.244	1,63	0,76
Westerse allochtonen: 2e generatie	570	195.890	1,21	0,44
Niet-westerse allochtonen: 1e generatie	467	235.272	1,77	0,81
Niet-westerse allochtonen: 2e generatie	120	63.615	1,86	1,03
TOTAAL MANNEN	11.752	3.788.648	1,13	0,46
Vrouwen				
Autochtonen	10.805	2.571.328	0,84	0,29
Westerse allochtonen: 1e generatie	306	104.996	1,21	0,50
Westerse allochtonen: 2e generatie	586	162.476	0,97	0,32
Niet-westerse allochtonen: 1e generatie	457	170.128	1,31	0,59
Niet-westerse allochtonen: 2e generatie	197	63.570	1,13	0,77
TOTAAL VROUWEN	12.351	3.072.498	0,87	0,35
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

Ook de weegcoëfficiënten en standaarddeviaties van de stratificatie naar opleiding en geslacht zijn acceptabel (tabel 3.18). In de NEA zijn er verhoudingsgewijs meer mensen wier opleiding niet bekend is dan in de EBB. Zij krijgen daarom de laagste weegcoëfficiënten.

Tabel 3.18 Opleiding naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en de Enquête Beroepsbevolking (EBB 2004), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (EBB)	Weegcoëfficiënten gem. st. dev.	
Mannen				
Basisonderwijs	756	225.958	1,05	0,62
Mavo/vmbo	2.162	772.304	1,25	0,61
Havo/vwo/mbo	4.566	1.623.058	1,25	0,35
Hbo	2.868	676.282	0,83	0,22
Wo	1.241	469.535	1,33	0,38
Opleiding onbekend	159	21.511	0,48	0,25
TOTAAL MANNEN	11.752	3.788.648	1,13	0,46
Vrouwen				
Basisonderwijs	579	148.921	0,90	0,37
Mavo/vmbo	2.121	614.045	1,02	0,49
Havo/vwo/mbo	5.209	1.364.872	0,92	0,27
Hbo	3.205	612.495	0,67	0,16
Wo	1.057	321.154	1,07	0,38
Opleiding onbekend	180	11.011	0,21	0,12
TOTAAL VROUWEN	12.351	3.072.498	0,87	0,35
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

Verreweg de meeste weegcoëfficiënten van de 31 bedrijfsklassen liggen rond de 1 (tabel 3.19). Alleen bij de Visserij blijkt de weegcoëfficiënt groot te zijn. In de steekproef van de NEA is slechts 1 werknemer werkzaam binnen deze bedrijfstak. Ook blijken er in de steekproef van de NEA relatief weinig mensen te zijn waarvan de bedrijfsklasse onbekend is. De overige weegcoëfficiënten variëren tussen de 0,76 en de 1,42. De standaarddeviaties zijn eveneens acceptabel. De landelijke dekking van de NEA blijkt ook zeer goed te zijn. De weegcoëfficiënten van de indeling naar stedelijkheid (tabel 3.20) en regio (tabel 3.21) clusteren rond de 1.

Het feit dat de vier grote steden goed zijn vertegenwoordigd in de NEA hangt samen met het feit dat jongeren en niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd in de steekproef. Deze twee groepen wonen namelijk vaker dan anderen in de grote steden. Geconcludeerd wordt dat de NEA wat betreft geslacht, leeftijd, herkomst en bedrijfstak een redelijk goede afspiegeling vormt van het steekproefkader. Qua stedelijkheid en regio komt de NEA zeer goed overeen met het steekproefkader.

Ten slotte, weging corrigeert de verdeling van de variabelen die in het weegmodel zijn opgenomen. In het weegmodel zijn demografische kenmerken opgenomen, die samenhangen met zowel de non-respons als de arbeidsomstandigheden. Weging corrigeert niet voor kenmerken die niet in het weegmodel zijn opgenomen.

Tabel 3.19 Bedrijfstak: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten gem.	st. dev.
Landbouw, jacht en bosbouw	358	115.678	1,14	0,50
Visserij	1	1.149	4,04	-
Winning van energiehoudende delfstoffen	28	6.279	0,79	0,16
Winning van niet-energiehoudende delfstoffen	6	2.303	1,35	0,27
Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen	431	130.200	1,06	0,35
Vervaardiging van textiel en textielproducten	49	17.175	1,23	0,41
Vervaardiging van leer en lederwaren (geen kleding)	5	2.027	1,42	0,38
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	45	17.116	1,34	0,38
Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren; uitgeverijen en drukkerijen e.d.	274	100.983	1,29	0,36
Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie; bewerking van splijt- en kweekstoffen	23	6.237	0,95	0,20
Vervaardiging van chemische producten	230	66.162	1,01	0,24
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	103	32.764	1,12	0,37
Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten	90	27.702	1,08	0,55
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal	307	108.488	1,24	0,38
Vervaardiging van machines en apparaten	275	83.232	1,06	0,35
Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten	282	78.597	0,98	0,27
Vervaardiging van transportmiddelen	135	47.212	1,23	0,46
Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen niet eerder genoemd	394	141.287	1,26	0,46
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en water	110	28.395	0,91	0,21
Bouwnijverheid	1.152	370.822	1,13	0,40
Reparatie van consumentenartikelen en handel	3.635	1.150.989	1,11	0,47
Horeca	655	240.054	1,29	0,73
Vervoer, opslag en communicatie	1.381	425.344	1,08	0,35
Financiële instellingen	890	256.070	1,01	0,28
Verhuur van en handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening	3.377	1.112.609	1,16	0,45

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten	
			gem.	st. dev.
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	2.100	504.284	0,84	0,26
Onderwijs	2.027	445.200	0,77	0,28
Gezondheids- en welzijnszorg	4.768	1.033.347	0,76	0,23
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	905	256.282	0,99	0,35
Particuliere huishoudens met personeel in loondienst	0	45	-	-
Extra-territoriale lichamen en organisaties	0	136	-	-
Onbekend	67	52.978	2,79	0,82
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

Tabel 3.20 *Stedelijkheid: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten*

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten	
			gem.	st. dev.
Zeer sterk stedelijk	3.834	1.196.807	1,10	0,52
Sterk stedelijk	6.864	1.920.940	0,98	0,43
Matig stedelijk	5.009	1.414.134	0,99	0,41
Weinig stedelijk	5.244	1.453.404	0,97	0,38
Niet stedelijk	3.152	875.861	0,98	0,38
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

Tabel 3.21 Regio: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (banen- bestand)	Weegcoëfficiënten gem.	st. dev.
Amsterdam	927	300.787	1,14	0,48
Rotterdam	729	226.606	1,09	0,55
Den Haag	525	188.218	1,26	0,69
Utrecht (stad)	431	127.530	1,04	0,48
Drenthe	664	191.177	1,01	0,43
Flevoland	565	160.064	1,00	0,46
Friesland	915	252.681	0,97	0,39
Gelderland	2.909	830.405	1,00	0,42
Groningen	837	229.970	0,97	0,37
Limburg	1.724	455.194	0,93	0,38
Noord-Brabant	3.836	1.042.116	0,95	0,39
Noord-Holland	2.718	799.002	1,03	0,43
Overijssel	1.665	461.919	0,97	0,38
Utrecht (provincie)	1.437	394.327	0,96	0,40
Zuid-Holland	3.688	1.050.306	1,00	0,41
Zeeland	533	150.844	0,99	0,41
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	6.861.146	1,00	0,43

4 Kwaliteit van de NEA 2006

In dit hoofdstuk gaan we in op de non-respons per item, die mogelijk veroorzaakt wordt door onduidelijke formulering, problemen in de lay-out, niet-optimale doorverwijzing (routing) of andere redenen. Hiernaast staan we stil bij de betrouwbaarheidswaarden van diverse vraagmodules. Zodoende krijgen we een indicatie van mogelijke verbeterpunten in de enquête.

4.1 Item non-respons

Bijlage G geeft de respons per item, evenals de minimum- en maximumwaarden, gemiddelden en standaarddeviaties. Hierin is te zien dat de respons op de items van de NEA in het algemeen goed is. Op enkele items is echter sprake van een relatief grote mate van non-respons. In die gevallen heeft meer dan 5% van de respondenten de vraag overgeslagen, terwijl dit niet het gevolg was van eventuele doorverwijzingen. In tabel 4.1 is te zien welke vragen dit betreft.

Tabel 4.1 *Items met een relatief hoge non-respons*

Vraag	% non-respons
2f Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis?	19,6
4c Was u vóór oktober 2003 werkzaam in een ander bedrijf of instelling?	12,0
13a Hoeveel uur per dag werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk	7,8
14d3 Hoe vaak werkt u met machines voor intern transport?	6,4
2h Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt?	6,2
2i Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt?	6,1
31d I.v.m. gezondheid (verdere) aanpassingen in werkplek gewenst?	5,5
13b Hoeveel uur per week zit u gemiddeld aan een beeldscherm voor privé-doeleinden?	5,3
14d2 Hoe vaak werkt u met elektrisch handgereedschap?	5,1
17c Stoffen met Hand-in-chemicaliën-etiket (C)?	5,1

Het blijkt dat op één vraag na, precies dezelfde items als in 2005 relatief veel missende waarden kenden. Bij de meeste van deze vragen speelt het vermoedelijk een rol dat de betreffende vraag niet van toepassing is op de respondent. De respondent verzuimt echter om '0' of 'nooit' in te vullen. Bij de opschoning van het bestand is terughoudend omgegaan met het (voorwaardelijk, bijv. als de rest van de pagina wel grotendeels is ingevuld) imputeren van deze missende waarden, d.w.z. het vervangen van de missende waarden door '0' of 'nooit'. In secundaire analyses dient hiermee rekening gehouden te worden.

In het geval van vraag 2f wordt de doorverwijzing bij vraag 2d mogelijk verkeerd geïnterpreteerd. In dat geval wordt vraag 2f ten onrechte gekoppeld aan 2d. In 2005 suggereerden we reeds dat het verstandig zou zijn om de positie van vraag 2f in de enquête te wijzigen. Een andere optie is om een nieuwe doorverwijzingsvraag (zoals 2d) vooraf te laten gaan aan vraag 2f, of om een categorie 'niet van toepassing' toe te voegen. Afhankelijk van de inschatting van het risico op een trendbreuk, zal in 2007 de vraagstelling ten aanzien van vraag 27 aangepast worden, op één van bovengenoemde manieren.

In 2005 kende vraag 4c eveneens veel missende waarden, waarvan we suggereerden dat deze het gevolg zouden zijn van de lay-out van de vragenlijst. De lay-out is daarop aangepast. Dit heeft in 2006 echter nauwelijks geleid tot een reductie van het aantal missende waarden. Mogelijk zal de lay-out nog ingrijpender moeten worden aangepast. Het is ook mogelijk dat de vraagstelling simpelweg te specifiek is. Misschien hebben respondenten problemen om zich de arbeidssituatie van twee jaar geleden te herinneren. Ook kan het voorkomen dat men het idee heeft dat de anonimiteit door de vraag in het geding komt. Zoals in paragraaf 2.2.1 is vermeld is de vraag bedoeld ter correctie van de bedrijfstak-indeling. Zolang het steekproefkader van de NEA niet aangepast wordt (zie ook paragraaf 3.2.1), is het echter noodzakelijk om vraag 4c in de huidige vorm te handhaven.

4.2 Betrouwbaarheid van de vragen

De NEA-vragenlijst omvat diverse modules die zijn beoogd als een 'schaal' (d.w.z. als een set samen te voegen of te middelen vraagitems). Dit geldt onder meer voor werktempo, autonomie, emotionele belasting en herstelbehoefte. Andere modules zijn niet bedoeld als 'schaal' maar als een set vragen die niet per se sterk samen hoeven te hangen maar wel aspecten zijn van een globaler begrip. Dit is bijvoorbeeld het geval met maatregelen tegen werkdruk of maatregelen tegen RSI.

Betrouwbaarheidsanalyses zijn uitgevoerd op modules die als schaal bedoeld zijn. Een betrouwbaarheidsanalyse op een module met schaalkarakter geeft antwoord op de vraag of er wellicht items binnen die module zijn die dermate afwijkend zijn van de rest dat zij de interne consistentie of betrouwbaarheid van de module omlaag halen. Ook geeft betrouwbaarheidsanalyse antwoord op de vraag of een module wel als zodanig aan te merken is. Een 'vuistregel' (De Heus e.a., 1995) is dat een module met een betrouwbaarheidscoëfficiënt of Cronbach's alfa van 0,80 in het algemeen als 'goed' wordt betiteld. Ligt de alfa tussen 0,60 en 0,80 dan geldt het label 'redelijk' en ligt de alfa onder 0,60 dan kan de module niet als betrouwbaar door de beugel.

In onderstaande tabel worden de resultaten van de betrouwbaarheidsanalyses weergegeven. Uit de tabel blijkt dat de betrouwbaarheid voor de meeste schalen uitstekend is. De betrouwbaarheid van de modules 'zelfstandigheid/autonomie', 'lawaaï op het werk' en herstelbehoefte is redelijk tot goed.

Tabel 4.2 Betrouwbaarheid NEA-concepten

Concept	Vraagitems	Aantal items	–
Werkdruk	5a t/m 5k	11	0,86
Zelfstandigheid/autonomie	6a t/m 6e	5	0,73
Emotionele belasting	7a t/m 7g	7	0,81
Tillen, dragen, duwen	8b t/m 8i	8	0,95
Lichaamshouding	10a t/m 10f	6	0,80
Repeterende bewegingen	11a t/m 11c	3	0,95
Lawaai op de werkplek	12a-12b	2	0,72
Bedrijfsveiligheid/veiligheidscultuur	20a t/m 20d	4	0,91
Herstelbehoefte	23a t/m 23k	11	0,79

5 Resultaten NEA 2006

In dit hoofdstuk presenteren we de frequentieverdeling voor alle vragen uit de NEA, uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en bedrijfstak (12 klassen). Tevens geven we de gemiddelde schaalscores en de scores op enkele afgeleide variabelen, zoals het gemiddelde percentage werkdruk en het ongevallenpercentage.

Eventuele verschillen tussen een onderscheiden groep enerzijds (bijvoorbeeld 'mannen' of de leeftijdscategorie '55-64') en het steekproeftotaal anderzijds, zijn getoetst op significantie. Een gemarkeerde groep is op het betrokken gegeven significant verschillend van de andere groep(en) op dezelfde regel; oftewel significant verschillend van het overeenkomstige gegeven in de 'Totaal'-kolom. We gebruiken het teken '▲' wanneer een groep significant hoger scoort dan het totaal, en het teken '▼' voor een significant lager scorende groep ($p < 0,05$). Percentages zijn getoetst met de Pearson Chi-kwadraat toets. Gemiddelden zijn getest met een t-test.

Bovendien zijn de verschillen alléén gemarkeerd, als de corresponderende effectgrootte (Cohen's d) groter is dan 0,20.

Er is daarmee náást het significantiecriterium ook een relevantie-criterium in acht genomen (Cohen, 1977). De reden voor de opname van dit extra criterium is het feit dat door het grote aantal respondenten in de NEA ook relatief kleine verschillen al snel een p-waarde hebben die kleiner is dan 0,05. Alleen op grond daarvan zou vrijwel elk cijfer als 'significant' worden gemarkeerd. De markeringen zouden enkel op grond van de p-waarde met andere woorden te weinig onderscheidend vermogen hebben.

	GESLACHT			LEEFTIJD			BEDRUFSTAK											
		Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
N:	24.103 [100%]	11.047 [46%]	13.056 [54%]	2.921 [12%]	17.881 [74%]	3.300 [14%]	311 [1%]	3.339 [14%]	1.419 [6%]	3.624 [15%]	758 [3%]	1.594 [7%]	979 [4%]	3.604 [15%]	1.931 [8%]	1.672 [7%]	3.971 [16%]	886 [4%]
1a Geslacht [N=24.103] [%]																		
1 Vrouw	45,8	100	0	49,1	46,9	37,3	32,4	22,6	9,7	48,5	51,1	27,0	48,6	42,7	39,2	57,9	82,2	53,2
2 Man	54,2	0	100	50,9	53,1	62,7	67,6	77,4	90,3	51,5	48,9	73,0	51,4	57,3	60,8	42,1	17,8	46,8
1b Leeftijd [N=24.103] [%]																		
1 15-24 jaar	12,1	13,0	11,4	100	0	0	30,6	6,8	13,7	22,9	38,0	10,9	4,2	11,8	5,0	4,6	8,5	15,4
2 25-34 jaar	22,9	24,8	21,3	0	30,9	0	19,1	20,7	25,2	23,7	22,5	21,1	26,1	29,3	19,7	19,2	21,3	20,8
3 35-44 jaar	27,3	27,6	27,1	0	36,8	0	21,3	32,1	23,6	26,4	17,8	29,9	35,6	28,6	26,1	19,2	27,7	26,0
4 45-54 jaar	24,0	23,5	24,4	0	32,3	0	19,3	25,1	22,4	17,2	14,1	23,4	23,5	19,5	32,3	33,7	29,1	21,8
5 55-64 jaar	13,7	11,2	15,8	0	0	100	9,7	15,3	15,1	9,8	7,6	14,6	10,5	10,9	16,9	23,3	13,4	16,1
1b Leeftijd [N=24.103] [gemiddelde]	40,0	39,0	40,8	20,9	39,8	57,9	35,0	41,8	39,6	36,3	32,6	40,6	40,5	38,4	43,3	44,7	41,3	39,9
Herkenstgroep (CBS [N=24.103] [%]																		
1 Autofoon	83,9	83,7	84,0	82,6	83,5	87,5	89,8	83,7	90,6	84,4	75,7	81,6	80,6	80,2	83,3	86,0	86,1	87,6
2 Westerse allochtoon	8,3	8,7	8,0	6,2	8,5	9,4	5,5	8,7	4,9	7,9	12,1	8,8	9,0	9,8	8,8	9,0	7,1	7,8
3 Niet-westerse allochtoon	7,8	7,6	7,9	11,3	8,1	3,0	4,7	7,6	4,6	7,7	12,2	9,7	10,4	10,0	7,9	5,1	6,8	4,7
1c Hoogst voltioide opleiding [N=23.989] [%]																		
1 Geen opleiding gevolgd/algemeen	1,6	1,3	1,9	2,9	1,3	2,0	3,2	3,1	2,5	1,7	3,0	2,3	0,5	1,9	0,3	0,08	0,7	1,6
2 Basisonderwijs	3,9	3,5	4,2	4,5	3,2	7,0	10,9	7,0	6,4	3,9	5,3	5,3	0,9	3,2	1,4	0,8	2,7	3,8
3 MAVO	10,5	12,9	8,5	19,2	8,9	11,6	18,2	8,6	7,4	17,0	18,5	15,0	9,5	8,6	10,9	2,7	8,4	11,2
4 Voorbereidend beroepsonderwijs	9,8	7,0	12,2	17,1	8,4	11,0	20,9	13,8	26,2	13,3	14,8	15,5	1,7	4,9	4,2	2,7	5,6	9,4
5 HAVO/VWO	9,7	11,1	8,4	17,7	8,6	8,3	8,4	6,3	4,6	12,6	14,1	11,7	15,6	11,7	10,6	5,5	7,5	12,0
6 Middelbaar beroepsonderwijs	34,1	33,7	34,5	28,4	36,1	28,6	34,5	40,7	44,0	38,7	37,3	34,6	28,8	27,9	29,5	11,0	40,6	26,9
7 Hoger beroepsonderwijs	18,9	20,1	17,8	8,3	20,7	18,4	2,1	13,9	7,7	9,6	5,5	11,2	22,8	22,0	21,7	50,2	24,2	18,6
8 Wetenschappelijk onderwijs	11,6	10,4	12,5	2,0	12,9	13,2	1,8	6,6	1,3	3,3	1,5	4,3	20,3	19,8	21,5	27,0	10,3	16,6
1c Hoogst voltioide opleiding [N=23.989] [%]																		
1 Laag (<=VBO)	25,8	24,7	26,7	43,7	21,8	31,6	53,2	32,5	42,4	35,8	41,6	38,1	12,5	18,6	16,7	6,3	17,4	26,0
2 Midden (HAVO-MBO)	43,8	44,8	42,9	46,1	44,6	36,9	42,9	47,0	48,6	51,3	51,4	46,4	44,4	39,6	40,1	16,5	48,1	38,9
3 Hoog (HBO-WO)	30,5	30,5	30,4	10,2	33,6	31,5	3,9	20,5	9,0	12,9	7,0	15,5	43,1	41,8	43,2	77,2	34,5	35,2
1d Hoe is uw huishouden samengesteld? [N=23.935] [%]																		
1 Gehuwd/samenwonend zonder kinderen	28,6	29,4	27,8	17,0	24,1	63,2	20,3	28,7	29,2	25,6	23,9	28,6	31,2	27,5	31,4	32,2	29,0	31,9
2 Gehuwd/samenwonend met kinderen	44,4	42,6	45,8	5,9	55,1	19,9	38,3	46,4	46,7	42,6	24,7	43,3	51,3	42,5	47,6	44,8	47,8	37,2
3 Eénouder-huishouden	3,5	5,7	1,7	2,8	3,9	2,1	1,3	2,2	1,7	3,1	4,8	2,3	2,7	3,7	3,2	5,1	5,6	3,3
4 Alleenstaand	15,5	14,8	16,0	23,5	14,4	14,1	11,5	16,3	11,9	14,3	26,3	17,7	12,3	18,8	14,2	14,8	12,8	17,8
5 Anders	8,1	7,5	8,6	50,7	2,5	0,6	28,6	6,3	10,6	14,4	20,3	8,1	2,4	7,6	3,6	3,2	4,9	9,8
1e Hoeveel uren per dag besteedt u gemiddeld aan huishoudelijke taken en zorgtaken? [N=23.337] [gemiddelde]	2,81	3,70	2,06	1,90	3,03	2,42	2,40	2,37	2,14	2,77	2,69	2,51	2,74	2,65	2,66	2,85	3,87	2,74
2a Wat is de aard van uw werkring? [N=23.839] [%]																		
1 Werknemer vast dienstverband voor onbepaalde tijd	82,8	81,7	83,7	45,6	87,1	92,1	76,9	82,9	89,0	81,3	60,6	83,6	88,1	78,3	88,3	86,0	85,4	79,4
2 Werknemer tijdelijk dienstverband met uitzicht op vast	7,2	7,3	7,1	19,5	6,3	1,1	5,3	5,4	6,0	8,8	13,9	7,3	5,2	10,2	5,0	5,9	5,7	7,8
3 Werknemer tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd	4,9	5,5	4,5	17,8	3,3	2,4	4,4	2,5	3,4	5,8	13,1	4,4	3,5	4,5	4,5	6,6	4,7	9,3
4 Uitzendkracht	2,0	2,0	1,9	5,8	1,5	1,0	2,6	2,7	1,4	1,2	1,7	2,7	2,8	4,3	1,7	0,4	0,7	1,1
5 Oproepkracht/invakkracht	2,2	2,9	1,5	10,8	0,9	1,5	10,7	0,7	0,2	2,8	10,7	1,8	0,4	2,3	0,3	0,9	3,2	1,8
6 Werkzaam via VSW	1,0	0,6	1,3	0,5	0,9	1,9	0	5,8	0	0,10	0	0,2	0	0,3	0,2	0,3	0,3	0,6
2b Wat is de omvang van uw (contractuele) dienstverband? (uren/week) [N=23.773] [gemiddelde]	31,3	25,7	36,1	25,0	32,4	31,4	28,5	35,5	37,9	29,9	24,2	33,9	33,1	32,2	33,6	31,2	25,4	30,2
2c Op hoeveel dagen in de week werkt u doorgaans? [N=23.836] [%]																		
0	0,2	0,1	0,2	0,5	0,09	0,4	0,4	0,3	0,2	0,05	0,8	0,4	0,2	0,2	0,09	0	0,1	0
1	2,3	2,9	1,8	12,3	0,8	1,3	8,9	0,9	0,5	4,1	8,9	2,8	0,8	1,9	0,3	1,2	2,2	3,8

	GESLACHT	LEEFTIJD				BEDRIJFS-TAK													
		15-24 jaar		25-54 jaar		55-64 jaar		Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur en overige dienstverlening
Totaal	Vrouw	Man																	
2	6,1	10,9▲	2,1▼	13,7▲	5,1	4,8	8,9	2,3	1,4▼	11,1▲	13,6▲	4,3	3,6	3,9	2,0	5,7	10,0	7,2	
3	12,0	23,1▲	2,6▼	9,6	12,2	12,7	5,6	5,2▼	3,3▼	13,3	9,6	7,0	14,0	11,0	9,8	16,2	22,2▲	12,2	
4	19,8	28,6▲	12,4▼	14,5	20,1	23,1	11,4▼	10,9▼	5,4▼	14,3	16,7	13,1	27,3	16,2	31,0▲	27,0	33,2▲	25,1	
5	56,0	32,0▼	76,3▲	45,8▼	58,1	53,7	58,0	76,6▲	86,7▲	54,5	46,4▼	62,7	52,9	63,8	55,1	47,7	27,9▼	46,5	
6	2,1	1,0	3,1	2,5	2,0	2,4	3,8	2,6	1,3	2,2	3,2	6,2▲	0,9	2,0	0,5	1,2	3,9		
7	1,5	1,4	1,6	1,2	1,5	1,6	2,9	1,3	1,2	0,4	0,9	3,4	0,4	0,9	1,1	1,0	3,1	1,3	
2c	Op hoeveel dagen in de week werkt u doorgaans? [N=23.836] [gemiddelde]	4,33	3,84▼	4,74▲	3,78▼	4,41▲	4,36	4,22	4,72▲	4,84▲	4,12▼	3,89▼	4,60▲	4,32	4,45	4,45	4,22	3,90▼	4,20
2d	Werk u over, d.w.z. meer uren dan contractueel zijn vastgelegd? [N=23.833] [%]																		
1	Ja, structureel	28,6	22,1▼	34,1▲	26,8	29,3	26,7	28,4	28,3	24,8	28,1	38,5▲	40,4▲	29,9	28,8	20,9	36,7	24,1	27,6
2	Ja, incidenteel	44,6	46,8	42,7	39,0	46,6	38,6	41,2	45,4	39,8	45,3	33,4▼	36,9	47,6	45,9	48,4	39,6	48,9	44,0
3	Nee, nooit	26,8	31,0	23,2	34,2	24,2▼	34,7▲	30,4	26,4	35,4▲	26,6	28,0	22,7	22,5	25,3	30,7	23,7	27,0	28,4
2e	Hoeveel urenuren maakt u gemiddeld per week? [N=23.278] [gemiddelde]	5,40	3,52▼	6,97▲	4,74	5,54	5,18	4,27	5,62	5,55	5,55	7,10	8,56▲	5,60	5,68	4,20	5,17	3,81	5,61
2f	Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis? (uren/week) [N=20.155] [gemiddelde]	1,51	1,12	1,82	0,65▼	1,54	2,19	1,13	1,50	0,80	1,28	1,23	0,85	1,78	1,87	1,17	3,64▲	0,99	1,62
2g	Werk u in ploegdienst? [N=23.195] [%]	12,5	12,6	12,4	17,3	12,5	7,8	7,2	17,7	1,6▼	6,9	21,9▲	23,9▲	1,4▼	5,9▼	10,6	0,7▼	26,3▲	10,8
1	Ja, regelmatig	2,1	2,1	2,1	4,6	1,8	1,3	2,1	1,9	1,2	2,0	5,3▲	2,1	0,6	1,8	2,6	0,6	3,0	1,9
3	Nee	85,4	85,3	85,5	78,2▼	85,7	90,8	90,8	80,4	97,2▲	91,0	72,9▼	74,0▼	98,0▲	92,2▲	86,8	98,7▲	70,6▼	87,3
2h	Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt? [N=22.686] [%]																		
1	Ja, regelmatig	24,4	24,1	24,6	37,0▲	23,7	16,4▼	10,5▼	21,9	7,4▼	23,1	59,1▲	39,5▲	12,8▼	16,9▼	18,8	12,8▼	38,0▲	30,7
2	Ja, soms	27,5	22,1▼	32,0▲	23,3	28,9	22,8	23,8	25,8	26,4	29,9	16,6▼	23,6	29,9	31,7	28,9	39,9▲	19,9▼	29,4
3	Nee	48,2	53,8▲	43,4▼	39,7	47,4	60,8▲	65,7▲	52,3	66,3▲	47,0	24,3▼	36,9▼	57,3	51,4	52,3	47,3	42,2	39,9
2i	Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt? [N=22.724] [%]																		
1	Ja, regelmatig	27,8	29,5	26,2	53,0▲	25,4▼	17,4▼	30,9	18,9▼	8,1▼	36,0▲	71,1▲	42,4▲	6,7▼	15,8▼	18,1▼	13,3▼	44,3▲	39,5▲
2	Ja, soms	26,6	20,1▼	32,0▲	19,5	28,1	24,4	32,1	28,7	30,4	29,3	13,5▼	25,4	32,8	31,5	26,8	29,3	16,0▼	27,8
3	Nee	45,7	50,4	41,7	27,5▼	46,5	58,1▲	37,0	52,4	61,5▲	34,7▼	15,4▼	32,2▼	60,5▲	52,7	55,2▲	57,4▲	39,7	32,7▼
2j	Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling (verslag) [N=23.502] [%]																		
1	1-4	5,3	6,0	4,7	7,6	4,9	5,8	11,4▲	3,4	5,7	9,3▲	9,3	4,6	4,7	7,2	0,5▼	0,9▼	3,4	10,8▲
2	5-9	9,5	10,7	8,4	16,4▲	8,8	7,0	26,2▲	5,9	11,8	19,3▲	18,9▲	5,8	6,3	10,1	2,1▼	3,6▼	6,3	14,0
3	10-49	27,5	28,4	26,8	35,6▲	26,7	25,0	41,1▲	23,9	36,1▲	36,4▲	42,4▲	24,5	17,4▼	30,0	10,6▼	38,4▲	20,3	28,5
4	50-99	13,8	13,3	14,2	15,3	13,7	13,1	10,3	14,6	17,4	14,4	13,7	16,0	9,5	13,6	10,6	16,2	12,4	14,5
5	100-499	23,7	21,6	25,4	14,9▼	24,4	27,5	10,0▼	31,0▲	21,4	15,6▼	9,8▼	23,5	23,4	21,7	37,3▲	24,6	24,3	24,8
6	500-999	6,8	7,4	6,2	3,9	7,2	7,0	0,1▼	8,0	3,0	2,5▼	2,8	5,9	10,7	5,8	12,4▲	3,9	11,8▲	4,0
7	1000+	13,4	12,5	14,2	6,4▼	14,4	14,6	0,9▼	13,2	4,6▼	2,6▼	3,1▼	19,7	27,9▲	11,8	26,4▲	12,4	21,4▲	3,5▼
3	Beroep of functie [N=23.714] [%]																		
1	Schilders	0,7	0,06	1,2	0,9	0,6	0,8	0	0,7	7,8▲	0,09	0,4	0,1	0	0,4	0,1	0,06	0,1	0,4
2	Loofgidsen, fitters, lassers, plaat- en constructiewerkers	1,6	0,04▼	3,0▲	1,9	1,5	1,8	0	4,6▲	11,2▲	0,7	0	0,2	0,2	1,0	0	0,3	0,04	0,4
3	Metselaars, timmerlieden en andere bouwvakkers	2,6	0,04▼	4,7▲	4,2	2,1	3,4	0,4	1,5	32,6▲	0,8	0,4	0,5	0	1,1	0,3	0,2	0,06	1,2
4	Drukkers en verwante functies	0,7	0,3	1,1	0,3	0,8	0,9	0	4,3▲	0,05	0,2	0	0,10	0,2	0,5	0,07	0	0,01	0,2
5	Voedingsmiddelen- en drankenbereiders	1,5	1,2	1,8	2,8	1,3	1,4	1,0	5,5▲	0	1,9	9,3▲	0,1	0,06	0,3	0,03	0	0,5	0,9
6	Kleermakers, kostuummaakers, stoffeerders	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,4	0	0,6	0,5	0,8	0	0,06	0	0	0	0,05	0,02	0,4
7	Elektromonteurs, reparateurs van elektrische apparaten	1,6	0,1▼	2,8▲	1,8	1,6	1,2	1,3	3,9▲	8,7	1,2	0	1,7	0,1	1,1	0,3	0,1	0,02	0,7
8	Machine-bankwerker-monteurs, instrumentmakers, reparateurs	1,8	0,07▼	3,3▲	2,0	1,7	2,2	1,9	7,9▲	1,3	2,5	0	1,0	0,1	0,8	0,4	0,1	0,07	0,5
9	Onderwijsambachtelijke en industriële beroepen	4,6	1,8▼	6,9▲	4,1	4,7	4,3	2,7	16,5▲	4,2	6,6	1,5	3,3	0,4▼	2,8	1,3	0,1▼	0,5▼	2,6
10	Buschauffeurs, treinbestuurders, zeelieden	0,6	0,2	1,0	0,4	0,5	1,4	0	0,2	0	0,04	0	8,4▲	0	0,2	0,03	0,1	0	0
11	Vrachtwagenchauffeurs	1,8	0,05▼	3,3▲	2,0	1,8	1,7	2,1	0,8	0,4	1,7	0,2	1,76▲	0,2	0,3	0,5	0,3	0,05	2,8
12	Laders, lossers, inpakkers, grondwerk- en kraanmachinisten	1,3	0,3	2,1	1,8	1,3	0,8	3,9▲	1,5	2,1	2,1	0,1	5,1▲	0,1	1,0	0,1	0	0	1,1

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRUFSTAK												
			Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
Totaal		Vrouw																
13 Overige transportberoepen	1,3	0,6	1,9	1,5	1,2	1,7	0,4	0,6	0,1	1,0	0,6	12,4▲	0	0,7	0,5	0	0,2	0,5
14 Secretarissen, typisten	3,7	7,9▲	0,2▼	1,9	4,1	3,7	2,0	2,5	2,8	2,2	0,9	1,4	4,6	7,3▲	4,9	3,7	3,9	4,9
15 Boekhouders, kassiers	2,5	3,1	1,9	1,1	2,6	2,9	0,9	2,4	2,2	2,7	1,8	2,5	3,8	5,4▲	2,0	0,6	0,8	2,1
16 Postdistributiepersoneel	0,4	0,4	0,4	0,6	0,3	0,4	0	0,2	0	0,08	0	4,7▲	0,3	0,1	0,03	0	0	0,06
17 Overige administratieve beroepen	6,9	9,9▲	4,3▼	4,2	7,2	7,7	2,4	6,0	4,5	5,3	1,9▼	5,8	22,6▲	9,0	15,2▲	4,3	3,0	6,7
18 Vertegenwoordigers, handelsagenten	1,2	0,4	2,0	0,5	1,4	0,9	0	2,0	0,6	4,3▲	0,5	0,8	0,7	1,0	0	0,04	0,02	0,8
19 Winkeliers, winkelbedienden en andere verkopers	5,9	9,0▲	3,3▼	17,6▲	4,5▼	3,3	0,8▼	1,5▼	0,5▼	34,9▲	3,3	1,3▼	0,9▼	0,8▼	0,1▼	0,09▼	0,1▼	0,9▼
20 Verzekeringsspecialisten, makelaars, tussenpersonen	0,9	0,9	1,0	0,7	1,1	0,4	0	0	0,06	0,3	0	0,4	15,6▲	1,4	0,4	0,05	0	0,2
21 Overige commerciële beroepen	3,4	3,4	3,4	2,5	3,7	2,8	0,3	3,4	1,2	6,0	0,7	3,9	14,3▲	5,8	0,2	0,1	0,4	3,5
22 Koks, keizers, buffetbedienden	2,3	2,5	2,0	6,7▲	1,7	1,3	0,9	0,4	0	5,5	52,2▲	0,07	0,3	0,9	0,2	0,2	1,1	2,5
23 Huisbeveilers, schoonmaakpersoneel (in gebouwen)	1,5	2,6	0,6	1,5	1,3	2,5	0,4	0,8	0,2	0,6	3,5	0,2	0,3	5,4	0,4	0,9	1,4	1,4
24 Politiepersoneel, brandweer, beveilers	1,8	0,7	2,7	1,6	1,9	1,5	0	0,3	0,2	0,2	0,6	0,9	0,2	2,2	15,3▲	0,2	0,2	0,9
25 Kappers, schoonheidsspecialisten	0,3	0,7	0	1,3	0,2	0,06	0	0	0,1	0,1	0,00	0,04	0	0,05	0	0,1	0,01	7,2▲
26 Overige dienstverlenende functies	4,1	4,2	4,0	3,6	4,1	4,7	0,3	1,3	0,5	1,5	8,7▲	7,1	4,3	6,1	12,1▲	1,6	2,4	9,7▲
27 Geneeskundigen, tandartsen, dierenartsen	1,1	1,5	0,7	0,7	1,1	1,1	0	0,05	0	0,3	0	0	0,2	0,2	0,6	0,4	5,3▲	1,0
28 Verpleegkundigen, ziekenverzorgerden	5,0	9,4▲	1,2▼	4,4	5,3	3,7	0,8	0,07▼	0,3▼	0,4▼	0,3▼	0,05▼	0▼	0,5▼	0,3▼	0,2▼	28,7▲	0,3▼
29 Bejaardenverzorger, kinderverzorger, gezinshulp, alshulp	2,8	5,8▲	0,2▼	3,7	2,7	2,4	0,9	0,2	0,05	0,6	0,7	0,07	0	0,5	0,3	0,5	15,0▲	0,4
30 Overige gezondheidszorgberoepen	5,4	9,5▲	1,9▼	3,7	5,6	5,6	1,4	0,5▼	0▼	3,3	0,6▼	0,2▼	0,4▼	0,6▼	1,4	1,1▼	26,7▲	1,8
31 Docenten basisonderwijs	1,9	3,3	0,7	1,0	1,9	2,6	0	0,09	0	0,10	0,2	0,1	0,05	0,1	0,3	25,9▲	0,06	0
32 Docenten voortgezet onderwijs	1,5	1,4	1,5	0,5	1,4	2,9	0	0,07	0	0,1	0,00	0,03	0	0,2	0,1	19,8▲	0,08	0
33 Docenten hoger onderwijs	0,7	0,6	0,8	0,1	0,6	1,6	0	0	0	0	0	0	0	0,08	0,07	9,5▲	0,1	0,2
34 Overige onderwijsberoepen	1,5	2,1	1,1	0,7	1,5	2,6	0,3	0,07	0	0,2	0	0,2	0,1	0,4	1,0	16,0▲	0,8	2,2
35 Architecten, ingenieurs, verwante technici, tekenaars	3,0	0,6▼	5,1▲	0,8	3,3	3,4	0,2	5,5	5,9	0,8	0	1,1	0,3	8,6▲	3,8	0,8	0,1▼	0,8
36 Statistici, wiskundigen, systeemanalisten, ICT-functies	3,3	1,0▼	5,2▲	1,1	3,9	1,4	0,4	2,4	0,5	1,7	0,08	3,4	7,7▲	9,6▲	4,8	1,6	0,8	1,0
37 Kunstenaars	0,06	0,04	0,08	0,02	0,07	0,06	0	0	0,03	0	0	0	0	0,08	0,03	0,2	0	0,8▲
38 Overige vakspecialisten	2,9	2,2	3,5	0,7	3,2	3,2	0,8	3,1	1,6	1,2	0	2,0	5,7	5,5	6,1▲	2,2	1,0	5,9
39 Akkerbouwers	0,06	0,01	0,1	0,3	0,02	0,04	3,6▲	0	0	0,06	0	0	0	0,03	0	0	0	0
40 Veehouders, pluimveehouders	0,07	0,03	0,1	0,1	0,06	0,05	2,4▲	0,06	0,2	0	0	0	0	0,06	0,1	0	0	0
41 Tuinbouwers, bollenkwekers, boomkwekers, hoveniers	1,0	0,5	1,3	2,4	0,8	0,8	50,1▲	0,9	0,07	0,4	0	0,08	0	0,4	0,3	0	0,07	0,9
42 Vissers, viskwekers, jagers	0,01	0	0,03	0,00	0,01	0,05	0	0,02	0	0,06	0	0	0	0,03	0	0	0	0
43 Overige agrarische beroepen	0,5	0,3	0,6	0,8	0,4	0,4	13,4▲	0,4	0,4	0,6	0	0	0	0,6	0,1	0	0,08	0,6
44 Leidingsgevende functies	6,6	3,5▼	9,2▲	1,5▼	7,2	8,0	1,1▼	8,5	6,9	5,7	5,8	7,1	10,0	7,4	9,4	4,7	3,3	9,8
45 Overige beroepen	7,4	7,3	7,5	9,4	7,3	6,2	2,8	8,4	2,3▼	6,2	5,6	6,1	6,1	9,4	16,8▲	3,8	2,9▼	21,8▲
3 Beroep of functie [N=23.714] [%]																		
1 Ambachtelijk, industrieel	15,4	4,0▼	25,0▲	18,2	14,7	16,4	7,3▼	45,6▲	86,4	14,8	11,5	7,1▼	1,1▼	7,9▼	2,6▼	1,0▼	1,3▼	7,3▼
2 Transport	5,0	1,1▼	8,3▲	5,7	4,7	5,6	6,4	3,1	2,6	4,9	0,9	43,6▲	0,3▼	2,2	1,1	0,5▼	0,2▼	4,3
3 Administratief	13,5	21,4▲	6,7▼	7,9	14,1	14,6	5,3▼	11,1	9,5	10,3	4,6▼	14,4	31,3▲	21,8▲	22,2▲	8,5	7,6▼	13,8
4 Commercieel	11,5	13,7	9,6	21,3▲	10,6	7,4	1,1▼	7,0	2,3▼	45,3▲	4,5▼	6,3	31,6▲	9,0	0,7▼	0,3▼	0,6▼	5,3▼
5 Dienstverlenend	10,0	10,7	9,3	14,7	9,2	10,0	1,6▼	2,8	0,9▼	2,9▼	65,1▲	8,3	5,2	14,5	28,0▲	3,0▼	5,1	21,8▲
6 Gezondheidszorg, hulpverlening	14,2	26,3▲	4,1▼	12,5	14,8	12,7	3,1▼	0,8▼	0,4▼	4,5▼	1,6▼	0,3▼	0,6▼	1,8▼	2,5▼	2,2▼	75,8▲	3,4▼
7 Leerkracht, docent	5,6	7,3	4,1	2,3	5,4	9,8▲	0,3▼	0,2	0▼	0,4▼	0,2▼	0,3▼	0,2	0,8▼	1,5	71,2▲	1,1▼	2,4
8 (Vak-)specialist	9,2	3,8▼	13,9▲	2,7▼	10,5	8,1	1,4▼	11,1	8,0	3,8▼	0,08▼	6,4	13,6	23,8▲	14,7▲	4,7	1,9▼	8,6
9 Agrarisch	1,6	0,9	2,2	3,7	1,3	1,3	69,5▲	1,4	0,7	1,2	0	0,08	0	1,1	0,5	0	0,1	1,5
10 Leidingsgevend	6,6	3,5▼	9,2▲	1,5▼	7,2	8,0	1,1▼	8,5	6,9	5,7	5,8	7,1	10,0	7,4	9,4	4,7	3,3	9,8
11 Overige beroepen	7,4	7,3	7,5	9,4	7,3	6,2	2,8	8,4	2,3▼	6,2	5,6	6,1	6,1	9,4	16,8▲	3,8	2,9▼	21,8▲
4b Bedrijfstak [N=23.453] [%]																		
1 Voeding- en genotmiddelenindustrie	3,3	2,5	3,9	4,6	3,1	2,9	2,8	13,6▲	0,4	5,0	5,9	0,7	0,5	1,9	0,1	0,07	0,1▼	0,3
2 Aardolie- en chemische industrie	1,7	0,6	2,6	0,4	1,8	2,1	0	7,7▲	1,0	0,9	0,4	1,3	0	2,2	0,05	0	0,02	0,3
3 Metaalproductenindustrie	2,4	0,8	3,8	2,2	2,4	2,9	0	14,2▲	2,2	1,0	0,3	0,3	0,4	1,1	0	0	0,02	0

49

	GESLACHT			LEEFTIJD			BEDRIJFSFAK											
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur en overige dienstverlening
4 Metaal- en elektronische industrie	3,3	0,9▼	5,2▲	2,4	3,2	4,2	0	13,3▲	11,4▲	3,0	0,3	0,5	0,3	1,6	0,06	0,2	0▼	0
5 Machine-industrie	0,9	0,1	1,5	0,5	1,0	0,7	0,4	4,7▲	0,1	0,8	0,3	0,4	0	0,3	0,04	0	0	0,2
6 Ander type industrie	3,2	4,6	2,1	3,5	2,6	0,6	0,6	15,9▲	1,3	2,5	1,1	0,5	2,1	0,2	0	0	0,2▼	1,9
7 Bouwbedrijven	3,1	0,6▼	5,2▲	3,4	2,8	4,4	0,4	1,0	42,2▲	0,8	0,4	0,5	0	1,7	0,04	0,3	0,04▲	1,3
8 Bouwinstallatiebedrijven	0,9	0,2	1,5	1,3	0,9	0,6	1,0	0,2	12,7▲	0,2	0	0,06	0,1	0,3	0	0	0	0
9 Afwerking van gebouwen	0,9	0,1	1,5	1,2	0,8	0,7	0	0,7	11,4▲	0,3	0	0	0	0,3	0	0	0,02	0,3
10 Ander type bouwbedrijf	1,0	0,3	1,6	1,2	1,1	0,7	0	1,5	8,3▲	0,6	0	0,2	0,07	1,3	0	0,2	0,05	0,2
11 Autohandel en -reparatie	1,1	0,4	1,6	1,3	1,1	1,0	0,6	0,1	0	6,3▲	0	0,3	0,4	0,4	0	0	0,02	0,1
12 Groothandel machines en apparaten	0,6	0,3	0,8	0,5	0,6	0,6	0	0,1	0	3,3▲	0	0,3	0,2	0,1	0	0	0	0
13 Warenhuizen en supermarkten	3,1	4,3	2,0	9,6▲	2,2	1,6	0,3	0,3	0	18,8▲	0,4	0,7	0,04	0,7	0	0	0▼	0
14 Ander type groot- en detailhandel	5,9	6,7	5,3	9,4	5,6	4,6	1,2▼	1,7▼	0,2▼	34,3▲	0,2▼	2,0	0,7▼	1,7▼	0▼	0,3▼	0,03▲	1,3▼
15 Wegvoervoer (exclusief openbaar vervoer)	2,3	0,7	3,7	2,5	2,2	2,9	1,9	0,5	0,2	0,5	0	30,1▲	0,2	0,6	0,2	0,5	0,09	1,0
16 Post en telecommunicatie	1,4	1,1	1,6	2,3	1,2	1,3	0	0,3	0,4	0,3	0,2	16,2▲	0	1,1	0	0,04	0,09	0
17 Ander type vervoer en communicatie	1,8	1,3	2,2	1,6	1,7	1,9	0,5	0,6	0,2	0,1	0,4	19,9▲	0	1,7	0	0,1	0,07	1,1
18 Bankwezen	2,1	2,2	2,1	0,8	2,5	1,6	0	0,03	0	0,1	0,07	0,5	47,0▲	0,9	0,1	0	0	0,2
19 Ander type financiële instellingen	2,0	2,0	2,0	0,9	2,3	1,5	0	0,02	0,1	0,3	0,08	34,0▲	2,7	1,5	0,05	0,09	0,3	0,2
20 Computerservice en informatietechnologie	2,6	1,1	3,8	1,3	3,1	1,0	0,3	0,4	0,4	2,5	0	1,9	0,5	12,7▲	0,2	0,3	0,07	0,5
21 Juridische en economische dienstverlening	1,5	1,9	1,1	1,0	1,6	0,9	0,2	0,2	0,09	0,1	0,3	0,2	3,2	8,0▲	0,4	0,05	0,3	1,3
22 Architecten- en ingenieursbureaus	1,1	0,4	1,6	0,3	1,2	1,1	0	0,1	0,2	0,03	0	0,06	0,09	6,6▲	0,2	0	0,04	0
23 Ander type zakelijke dienstverlening	4,1	4,5	3,7	2,2	4,4	3,7	0,6	1,0	0,4	0,7▼	0,6	3,7	6,1	18,5▲	0,8	1,1	1,3	3,9
24 Basis- en speciaal onderwijs	2,7	4,4▲	1,2▼	1,5	2,7	3,6	0	0,4	0	0,1	0,3	0,1	0,05	0,4	0,6	33,9▲	0,5	0,2
25 Voortgezet onderwijs	2,0	2,0	2,0	0,4	1,8	4,4▲	0	0,08	0	0,1	0,3	0	0	0,3	0,2	26,6▲	0,1	0,2
26 Hoger onderwijs	1,5	1,5	1,6	0,5	1,4	2,9	0	0,04	0	0	0,1	0,04	0	0,4	0,2	19,5▲	0,4	0,5
27 Ander type onderwijs	1,2	1,6	0,8	0,6	1,1	1,9	0	0	0,07	0	0,2	0,06	0,4	0,5	12,2▲	0,8	1,7	0
28 Ziekenhuizen	4,5	7,3▲	2,1▼	2,4	4,8	4,4	0,9	0,2▼	0,04▼	0,4▼	0,6	0,09▼	0▼	0,6▼	0,2▼	1,0	25,3▲	0,1▼
29 Ander type gezondheidszorg	5,0	9,2▲	1,5▼	3,6	5,4	4,5	0,3▼	0,5▼	0,05▼	3,5	0,6▼	0,2▼	0,3▼	0,7▼	0,8▼	0,1▼	25,1▲	1,8
30 Verpleeg- en bejaardentehuizen	3,9	7,6▲	0,8▼	3,4	4,0	4,3	1,2	0,2▼	0,2▼	0,3▼	0,6	0,1▼	0▼	0,6	0,09▼	0▼	22,1▲	0,7
31 Ander type welzijnzorg	3,9	7,0▲	1,2▼	4,9	3,8	3,5	0,9	0,9	0,7	1,0	0,4	0,08	0,4	0,9	1,0	0,4	19,1▲	3,7
32 Gemeenten, provincies	3,2	3,0	3,3	0,4	3,4	4,5	0	0,9	0,2	0,04	0,2	1,3	0,09	0,5	32,7▲	0,2	0,3	3,9
33 Ministeries	1,7	1,3	2,1	0,7	1,8	2,0	0	0	0	0,09	0,2	0,04	0,09	0,3	19,8▲	0,1	0,05	0
34 Justitie (exclusief het ministerie zelf)	0,7	0,8	0,7	0,3	0,8	0,6	0	0,03	0	0	0,09	0,06	0	0,3	8,1▲	0,04	0,2	0
35 Politie	0,9	0,5	1,3	0,6	0,9	1,2	0	0,03	0	0,02	0	0,05	0,07	0,2	11,0▲	0,04	0,03	0
36 Ander type openbaar bestuur/overheid	1,6	1,4	1,7	1,0	1,7	1,4	0	0,4	0	0	0,10	1,2	0,2	1,2	13,6▲	0,2	0,3	2,0
37 Cultuur, sport en recreatie	1,2	1,5	0,9	1,8	1,1	1,4	2,5	0,4	0,07	0,3	2,7	1,4	0	0,4	0,7	0,3	19,4▲	0
38 Ander type cultuur en overige dienstverlening	1,2	1,4	1,0	0,9	1,1	1,7	1,0	0,7	0,2	0,1	1,1	1,1	0,2	2,5	1,3	0	0,6	10,2▲
39 Landbouw, bosbouw en visserij	1,6	0,9	2,1	3,2	1,3	1,6	66,4▲	0,9	0,9	1,3	0	0,3	0	1,4	0,4	0,2	0,1	1,9
40 Energie- en waterleidingbedrijven	0,7	0,3	0,9	0,3	0,7	0,9	0	3,4▲	0,7	0,05	0	0,4	0,09	0,7	0,09	0	0	0,4
41 Horeca	3,2	3,6	3,0	10,1▲	2,4	1,6	0,3	0,7	0	1,1	80,5▲	0,2	0,10	1,2	0,09	0,10	0,2▼	4,3
42 Overige bedrijven	9,3	10,1	8,7	10,6	9,4	8,0	15,7▲	12,3	4,4	8,6	2,8▼	12,1	4,2	18,3▲	4,6	1,8▼	1,5▼	34,7▲
SBI93 in 43 klassen (CBS) [N=24.088]																		
1 Landbouw, bosbouw en visserij - SBI 01, 02, 05	1,3	0,9	1,6	3,3	1,0	0,9	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Winning van delfstoffen - SBI 11, 14	0,2	0,03	0,3	0,01	0,2	0,2	0	1,1▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Voedings- en genotmiddelenindustrie - SBI 15-16	2,2	1,4	2,8	2,4	2,2	2,0	0	15,7▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Textiel, kleding en lederindustrie - SBI 17-19	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0	2,0▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hout- en bouwmaterialenindustrie - SBI 20, 26	0,6	0,2	1,0	0,5	0,7	0,5	0	4,4▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Papierindustrie, drukken, uitgeven - SBI 21, 22	1,5	1,2	1,7	0,8	1,5	1,8	0	10,6▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Aardolie- rubber en kunststofindustrie - SBI 23, 25	0,5	0,2	0,7	0,1	0,6	0,4	0	3,7▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Vervaardiging van chemische producten - SBI 24	1,1	0,6	1,5	0,3	1,3	1,0	0	8,1▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Vervaardiging van metalen in primaire vorm - SBI 27	0,4	0,1	0,6	0,1	0,4	0,7	0	2,1▲	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4c Was u vóór oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf of instelling?
[N=21.527] [% ja]

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFS-TAK												
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
5 a-k Werkdruk (schaal: 1=laag-4=hoog werktempo; 11 items)	2.31	2.29	2.34	2.12▼	2.34▲	2.32	2.09▼	2.31	2.32	2.26	2.28	2.29	2.35	2.33	2.31	2.40	2.36	2.25
5 a-k Werkdruk [N=23.691] [gemiddelde]	33.8	32.5	34.9	19.1▼	36.3▲	33.5	14.5▼	33.2	32.7	29.6	31.9	32.6	36.5	36.2	31.2	40.3	37.2	30.1
5a Moet u erg snel werken? [N=23.662] [% vaak / altijd]	45.2	45.4	45.2	43.4	46.7	38.8	32.7▼	41.7	46.3	46.7	62.3▲	47.2	48.4	48.3	38.2	38.8	47.0	41.1
5b Heeft u te veel werk te doen? [N=23.708] [% vaak / altijd]	51.6	49.7	53.2	42.5▼	53.5	49.8	44.6	52.0	49.6	50.7	47.8	45.8	56.0	52.7	52.0	58.3	52.7	45.4
5c Moet u extra hard werken om iets af te krijgen? [N=23.642] [% vaak / altijd]	32.1	30.6	33.3	24.6▼	33.9	28.6	19.9▼	31.7	30.7	31.1	37.4	29.9	35.5	34.2	28.4	34.9	33.2	27.8
5d Werkt u onder tijdsdruk? [N=23.745] [% vaak / altijd]	40.3	36.6	43.4	30.7▼	42.6	36.2	18.8▼	38.8	38.2	33.5	47.2	49.0	44.8	45.0	38.8	39.4	41.2	38.7
5e Moet u zich haasten? [N=23.630] [% vaak / altijd]	29.3	27.9	30.5	22.1	31.0	26.5	15.0▼	28.0	27.6	27.3	35.4	32.1	30.0	31.8	25.6	30.5	31.3	26.3
5f Kunt u uw werk op uw gemak doen? [N=23.664] [% vaak / altijd]	32.1	32.3	31.9	46.8▲	30.2	29.1	41.0	31.9	29.4	34.7	28.8	32.5	31.1	34.1	33.6	30.5	27.7	38.4
5g Heeft u te maken met een achterstand in uw werkzaamheden? [N=23.621] [% vaak / altijd]	15.8	13.8	17.5	4.6▼	17.4	17.0	8.5▼	18.0	13.8	12.4	5.0▼	10.5	21.1	16.9	22.5▲	17.6	15.9	16.4
5h Heeft u te weinig werk? [N=23.626] [% vaak / altijd]	1.4	1.2	1.6	2.8	1.3	1.0	2.5	1.7	0.5	1.4	2.1	1.8	1.1	2.0	1.5	0.7	0.9	1.5
5i Heeft u problemen met het werktempo? [N=23.658] [% vaak / altijd]	4.3	4.3	4.2	2.6	4.3	5.5	2.7	4.1	4.0	4.3	2.5	4.4	3.4	3.7	3.6	6.2	5.0	4.3
5j Heeft u problemen met de werkdruk? [N=23.659] [% vaak / altijd]	8.3	8.6	8.0	4.1	8.5	10.9	3.9	7.4	6.2	6.8	5.6	9.1	6.9	7.4	6.8	15.1▲	10.7	7.7
5k Zou u het kalmer aan willen doen in uw werk? [N=23.600] [% vaak / altijd]	15.3	13.8	16.6	9.4	15.5	19.6	6.8▼	15.2	15.5	11.8	11.6	16.8	12.5	15.8	12.3	22.9▲	17.9	14.1
5l Moet u in een hoog tempo werken? [N=23.745] [%]																		
1 Ja, regelmatig	33.3	34.9	31.9	30.1	34.6	29.1	24.2	30.0	31.8	31.8	46.0▲	33.1	38.7	34.9	29.4	31.3	36.8	30.5
2 Ja, soms	48.6	46.2	50.7	52.5	48.7	44.9	49.1	48.6	51.7	49.5	46.4	48.8	48.4	49.0	52.7	47.8	45.1	48.9
3 Nee	18.1	18.8	17.4	17.4	16.7	26.0▲	26.7▲	21.4	16.5	18.7	7.6▼	18.0	12.9	16.0	17.9	20.9	18.0	20.6
5m Moet u onder hoge tijdsdruk werken? [N=23.629] [%]																		
1 Ja, regelmatig	25.1	23.9	26.0	16.1▼	26.9	23.2	7.4▼	23.8	22.0	19.9	30.8	29.5	29.3	28.8	23.7	25.5	26.9	22.4
2 Ja, soms	48.3	46.1	50.2	43.8	49.5	45.9	42.8	49.1	49.9	45.0	43.9	47.0	50.5	48.9	54.9	50.6	46.9	48.9
3 Nee	26.6	30.0	23.7	40.1▲	23.6▼	31.0	49.8▲	27.1	28.1	35.1▲	25.3	23.5	20.2	22.3	21.5	23.9	26.3	28.8
6 a-e Zelfstandigheid/autonomie (schaal: 1=weinig-3=veel autonomie; 5 items) [N=23.825] [gemiddelde]																		
6a Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert? [N=23.904] [%]	2.46	2.41	2.50	2.25▼	2.48▲	2.50	2.23▼	2.47	2.54	2.43	2.29▼	2.27▼	2.60▲	2.54▲	2.59▲	2.40	2.40	2.52
1 Ja, regelmatig	65.5	63.1	67.5	44.1▼	68.2▲	70.1	44.8▼	64.9	69.3	63.5	53.1▼	54.7▼	72.1	70.4	71.6	71.4	61.9	71.3
2 Ja, soms	24.0	24.5	23.5	38.1▲	22.5	19.4	30.5	23.9	24.8	24.2	28.8	25.8	19.6	20.3	21.2	23.7	28.0	20.3
3 Nee	10.5	12.4	8.9	17.8▲	9.3	10.5	24.7▲	11.2	5.9	12.3	18.0▲	19.6▲	8.3	9.3	7.2	4.9	10.1	8.4
6b Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden? [N=23.833] [%]																		
1 Ja, regelmatig	63.8	63.8	63.8	43.9▼	66.5▲	67.1	37.5▼	62.0	64.9	62.9	55.6	46.4▼	75.9▲	70.6	71.9	68.1	60.3	68.6
2 Ja, soms	23.0	22.3	23.6	33.9▲	21.7	20.4	25.0	22.5	25.5	23.8	26.4	24.5	16.9	19.3	21.7	22.3	27.1	19.2
3 Nee	13.2	13.9	12.6	22.2▲	11.8	12.5	37.5▲	15.5	9.6	13.3	18.0	29.1▲	7.2	10.1	6.3▼	9.6	12.6	12.2
6c Kunt u zelf uw werktempo regelen? [N=23.757] [%]																		
1 Ja, regelmatig	47.4	46.2	48.5	38.7	47.8	53.5	43.4	48.2	50.1	48.1	39.6	39.5	57.3▲	51.0	52.9	46.3	41.5	51.1
2 Ja, soms	37.6	36.4	38.6	44.3	37.7	31.3	44.8	37.8	40.2	37.5	36.6	37.8	31.2	36.7	36.7	38.4	39.5	35.2
3 Nee	14.9	17.4	12.9	17.0	14.5	15.2	11.8	14.0	9.7	14.4	23.8▲	22.6▲	11.5	12.3	10.5	15.3	19.0	13.7
6d Moet u in uw werk zelf oplossingen bedenken om bepaalde dingen te doen? [N=23.722] [%]																		
1 Ja, regelmatig	67.5	62.4▼	71.8▲	46.5▼	70.4▲	70.4	43.0▼	66.3	73.2	61.5	51.2▼	56.3▼	72.9	70.8	75.1	79.3▲	67.8	69.4
2 Ja, soms	27.5	31.6	24.1	43.8▲	25.4	24.8	35.0	27.1	24.7	32.3	40.1▲	34.1	24.2	24.0	22.2	19.4	29.4	26.4
3 Nee	5.0	6.0	4.1	9.7▲	4.2	4.8	22.0▲	6.6	2.0	6.2	8.7	9.5▲	2.9	5.2	2.6	1.2	2.9	4.2
6e Kunt u verlof opnemen wanneer u dat wilt? [N=23.813] [%]																		
1 Ja, regelmatig	48.0	44.1	51.3	39.4	49.0	50.5	55.3	55.9	51.1	45.2	38.2▼	41.4	60.6▲	57.2▲	63.0▲	23.7▼	37.5▼	52.3
2 Ja, soms	32.5	32.3	32.7	40.5	31.8	29.3	33.8	30.8	36.6	37.0	39.9	32.6	29.6	30.9	26.1	20.7▼	35.9	31.9
3 Nee	19.5	23.6	16.0	20.1	19.2	20.2	10.9▼	13.3	12.3	17.8	21.9	22.6	9.8▼	11.9▼	10.9▼	55.6▲	26.6▲	15.8
7 a-g Emotionele belasting (schaal: 1=nooit-4=altijd emotioneel zwaar; 7 items) [N=23.839] [gemiddelde]	1.80	1.82	1.78	1.62▼	1.82	1.83	1.41▼	1.62▼	1.62▼	1.70▼	1.66▼	1.71	1.81	1.71	1.93▲	1.98▲	2.01▲	1.78
a-g Emotionele belasting [N=23.839] [gemiddeld % vaak / altijd]	8.4	9.1	7.9	4.5	8.8	9.9	0.4▼	3.5▼	3.0▼	5.0	4.6	5.2	6.3	5.4	12.7	12.1	20.2▲	6.9

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRUFSTAK													
			Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening	
Totaal	Vrouw																		
7a	Is uw werk emotioneel zwaar? [N=23.800] [% vaak / altijd]	15,3	16,9	14,0	9,0▼	15,8	18,3	5,0▼	8,9▼	9,6	8,0▼	9,9	11,3	10,3	10,9	16,9	24,7▲	34,1▲	12,5
7b	Wortd u in uw werk met dingen geconfronteerd die u persoonlijk raken? [N=23.803] [% vaak / altijd]	11,6	14,7	9,0	7,5	11,7	14,9	5,7	6,4	4,5▼	6,2▼	7,4	6,8	6,3	6,4	11,5	22,1▲	28,4▲	10,8
7c	Wortd er door anderen een persoonlijk beroep op u gedaan in uw werk? [N=23.719] [% vaak / altijd]	27,4	25,2	29,2	17,7▼	28,0	32,8	14,8▼	25,6	22,6	21,0	19,9	24,2	26,8	21,9	31,3	40,3▲	38,0▲	26,5
7d	Voelt u zich persoonlijk aangevallen of bedreigd in uw werk? [N=23.738] [% vaak / altijd]	2,5	2,3	2,7	2,4	2,5	2,7	0	2,7	1,3	2,6	3,8	3,4	1,4	2,3	3,3	2,0	2,6	2,3
7e	Heet u in uw werk contacten met lastige klanten of patiënten? [N=23.746] [% vaak / altijd]	14,8	15,0	14,7	15,0	15,1	13,1	3,3▼	6,9▼	9,5	17,3	15,0	16,1	14,4	14,1	20,7	11,1	21,8▲	10,9
7f	Moet u voor uw werk mensen kunnen overtuigen of overreden? [N=23.795] [% vaak / altijd]	35,2	30,4	39,2	20,1▼	37,7▲	34,9	6,5▼	27,6	21,2▼	33,6	14,7▼	26,2▼	53,7▲	40,2	51,7▲	40,7	37,5	37,2
7g	Komt u door uw werk in aangrijpende situaties terecht? [N=23.773] [% vaak / altijd]	8,2	10,0	6,6	6,2	8,4	8,6	2,1▼	3,0▼	1,7▼	2,0▼	3,6	4,3	5,1	4,9	13,7▲	7,5	25,0▲	6,6
8a	Doet u werk waarbij u veel kracht moet zetten? [N=23.926] [%]																		
1	Ja, regelmatig	23,8	21,5	25,8	38,5▲	22,5	17,9	48,9▲	28,3	45,9▲	32,2▲	33,2▲	28,6	1,9▼	11,2▼	6,6▼	4,6▼	33,8▲	17,2
2	Ja, soms	21,7	21,5	21,9	31,8▲	20,3	20,6	30,2▲	24,9	21,4	29,0▲	40,6▲	24,1	4,8▼	12,9▼	13,2▼	15,6	25,4	25,0
3	Nee	54,5	57,0	52,3	29,8▼	57,2▲	61,5	20,9▼	46,9	32,8▼	38,8▼	26,1▼	47,3	93,3▲	75,9▲	80,3▲	79,8▲	40,8▼	57,8
8 b+	Zwaar werk (schaal: 1=noot-4=heel vaak zwaar; 8 items) [N=23.563] [gemiddelde]	1,61	1,46▼	1,74▲	1,86▲	1,59	1,51	2,13▲	1,76▲	2,20▲	1,78▲	1,76	1,77▲	1,08▼	1,31▼	1,26▼	1,22▼	1,76▲	1,47
8b	Moet u in uw werk lasten van meer dan 5 kg tillen? [N=23.923] [% regelmatig / (heel) vaak]	31,0	23,9▼	37,0▲	45,7▲	29,5	26,3	64,7▲	39,3▲	59,0▲	41,3▲	44,7▲	38,6	3,4▼	15,4▼	11,0▼	8,3▼	38,5	22,1
8c	Lasten van meer dan 5 kg duwen of trekken? [N=23.649] [% regelmatig / (heel) vaak]	27,4	21,7▼	32,3▲	41,6▲	26,0	22,4	59,6▲	34,8	49,3▲	36,0▲	32,8	38,0▲	3,0▼	13,4▼	9,7▼	6,5▼	35,4▲	21,7
8d	Lasten van meer dan 5 kg dragen? [N=23.636] [% regelmatig / (heel) vaak]	26,3	18,0▼	33,4▲	39,0▲	25,0	22,2	52,7▲	34,9▲	57,0▲	36,1▲	39,9▲	32,4	3,7▼	13,9▼	10,9▼	8,6▼	26,0	18,7
8 e-g	Zeér zware lasten van meer dan 25 kg tillen, duwen, trekken, en/of dragen [N=23.931] [% regelmatig / (heel) vaak]	17,1	12,4▼	21,1▲	25,7▲	16,5	13,0	35,7▲	19,6	36,7▲	21,6	14,3	25,4▲	0,9▼	7,3▼	5,6▼	2,5▼	25,9▲	11,4
8e	Zeér zware lasten van meer dan 25 kg tillen? [N=23.799] [% regelmatig / (heel) vaak]	11,3	6,9▼	15,0▲	14,6	11,1	9,2	22,4▲	13,8	33,1▲	11,9	6,9	13,9	0,3▼	4,8▼	3,8▼	1,9▼	17,0▲	6,9
8f	Zeér zware lasten van meer dan 25 kg duwen of trekken? [N=23.534] [% regelmatig / (heel) vaak]	15,4	11,2▼	18,9▲	23,4▲	14,7	11,6	31,4▲	18,0	30,5▲	20,0	11,2	24,1▲	0,9▼	6,5▼	4,6▼	2,2▼	23,4▲	10,4
8g	Zeér zware lasten van meer dan 25 kg dragen? [N=23.415] [% regelmatig / (heel) vaak]	8,7	3,6▼	13,0▲	11,2	8,5	7,5	17,3▲	12,3	30,4▲	9,8	5,5	12,2	0,3▼	4,1	3,5▼	1,7▼	7,8	5,4
8 h+	Tillen in een ongemakkelijke houding en/of met de last ver van het lichaam [N=23.720] [% regelmatig / (heel) vaak]	13,6	11,6	15,3	18,3	13,4	10,5	23,0▲	16,3	28,4▲	15,9	17,3	16,3	1,2▼	6,4▼	4,5▼	2,4▼	21,0▲	9,5
8h	Tillen in een ongemakkelijke houding? [N=23.854] [% regelmatig / (heel) vaak]	13,1	11,2	14,6	17,0	13,0	10,1	22,1▲	15,6	27,3▲	15,3	15,5	15,9	1,2▼	5,8▼	4,4▼	2,3▼	20,7▲	9,1
8i	Tillen met de last ver van het lichaam? [N=23.396] [% regelmatig / (heel) vaak]	8,3	6,3	10,0	11,3	8,2	6,4	10,8	11,0	19,0▲	9,8	11,5	10,4	0,4▼	4,0	2,8▼	1,3▼	11,4	5,8
9 a-b	Tillingen tijdens het werk (schaal: 1=noot-4=heel vaak trillingen; 2 items) [N=23.711] [gemiddelde]	1,24	1,05▼	1,40▲	1,34▲	1,23	1,20	1,78▲	1,46▲	1,76▲	1,27	1,13	1,41▲	1,01▼	1,13▼	1,10▼	1,04▼	1,05▼	1,26
9 a-b	Werken met trillende apparaten en/of voertuigen [N=23.925] [% regelmatig / (heel) vaak]	12,0	2,7▼	19,8▲	17,9▲	11,4	9,7	38,4▲	21,4▲	43,2▲	14,4	6,5	20,4▲	0,3▼	6,1▼	4,0▼	1,5▼	2,5▼	13,1
9a	Heet u in het werk trillende gereedschap of apparaten in uw handen? [N=23.848] [% regelmatig / (heel) vaak]	8,1	2,2▼	13,1▲	12,9▲	7,6	6,5	21,1▲	13,3▲	39,2▲	8,6	5,9	7,2	0,06▼	4,4	2,7▼	1,2▼	2,3▼	11,0
9b	Gebruikt u een heftruck of een ander voertuig dat trilt of schudt? [N=23.788] [% regelmatig / (heel) vaak]	6,4	0,7▼	11,3▲	8,6	6,3	5,4	31,2▲	13,9▲	10,1	8,6	1,4▼	17,5▲	0,3▼	3,4	2,6	0,4▼	0,3▼	5,8
10 a+7	Houdingsbelasting (schaal: 1=noot-4=heel vaak belasting; 6 items) [N=23.862] [gemiddelde]	1,76	1,71	1,80	2,04▲	1,73	1,66	2,29▲	1,85	2,24▲	1,91▲	2,02▲	1,74	1,46▼	1,63▼	1,51▼	1,48▼	1,72	1,76
10 a-b	Lang achtereen ongemakkelijke houding bovenlichaam, hoofd, en/of nek [N=23.930] [% regelmatig / (heel) vaak]	23,8	22,2	25,2	29,8	23,3	21,7	43,4▲	27,9	41,3▲	25,9	28,7	23,3	14,6▼	20,1	15,2▼	13,8▼	24,1	24,6

		GESLACHT		LEEFTIJD		BEDRIJFSFAK												
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige
	21,0	49,2	22,6	26,4	20,5	49,0	39,6▲	25,0	38,8▲	22,7	23,7	19,7	11,4▼	17,8	12,4▼	10,9▼	21,9	21,6
10a	Lang achtereen in voorvergeboegen/gedraaide houding werken met bovenlichaam [N=23.849] (% regelmatig / (heel) vaak]																	
10b	Lang achtereen in voorvergeboegen/gedraaide houding werken met hoofd/nek [N=23.722] (% regelmatig / (heel) vaak]																	
10c	Langdurend in dezelfde houding werken [N=23.837] (% regelmatig / (heel) vaak]	21,0	19,6	22,1	23,9	20,7	37,3▲	24,8	36,5▲	22,1	21,3	21,4	14,3	18,0	14,2	12,4▼	20,7	22,2
10d	Armen geheven houden [N=23.614] (% regelmatig / (heel) vaak]	39,9	38,5	41,2	40,1	40,8	54,8▲	42,6	45,2	47,7	36,6	53,3▲	52,3▲	47,2	42,6	23,9▼	24,7▼	42,6
10e	Armen geheven slaan [N=23.725] (% regelmatig / (heel) vaak]	13,5	11,3	15,4	21,7▲	12,7	29,5▲	16,1	28,6▲	15,5	22,7▲	17,1	6,7▼	10,7	8,6	4,6▼	9,3	17,2
10f	Lang achtereen geknikt of gehukt werken [N=23.549] (% regelmatig / (heel) vaak]	32,1	31,2	32,9	56,1▲	28,9▼	65,5▲	37,8	50,1▲	50,4▲	75,6▲	21,9▼	3,4▼	16,7▼	11,1▼	24,9	32,2	31,4
11	a-c Repeterende bewegingen met arm(en), hand(en), pols(en), en/of vinger(s) 3 items [N=23.881] [gemiddelde]	12,8	10,2	15,0	20,7▲	11,7	25,3▲	13,5	44,1▲	18,1	8,5	6,9	0,8▼	7,9	4,1▼	6,3▼	14,0	8,0
11 a-c	Repeterende bewegingen (schaal: 1=nooit, 4=heel vaak repeterend; 3 items) [N=23.881] [gemiddelde]	2,39	2,40	2,38	2,59	2,38	2,93▲	2,50	2,68▲	2,49	2,60	2,59	2,66▲	2,57	2,38	1,79▼	1,97▼	2,37
11 a-c	Repeterende bewegingen met arm(en), hand(en), pols(en), en/of vinger(s) [N=23.964] (% regelmatig / (heel) vaak]	53,8	53,9	53,6	60,0	53,7	72,4▲	56,8	63,2▲	57,6	62,4	62,4	66,0▲	62,7▲	54,8	30,3▼	36,1▼	53,1
11a	Moet u in uw werk vele malen per minuut dezelfde bewegingen maken: Met uw handen? [N=23.875] (% regelmatig / (heel) vaak]	44,6	45,2	44,2	54,4▲	43,8	69,1▲	48,5	57,2▲	51,1	58,0▲	55,5▲	50,1	48,0	40,7	20,7▼	29,9▼	44,3
11b	Met uw armen/pols(en)? [N=23.865] (% regelmatig / (heel) vaak]	50,9	51,3	50,6	56,3	50,8	70,2▲	54,4	61,5▲	54,7	59,4	59,0	62,6▲	58,7	51,6	27,5▼	34,0▼	50,9
11c	Met uw vinger(s)? [N=23.791] (% regelmatig / (heel) vaak]	48,6	49,8	47,6	50,6	49,1	64,9▲	51,4	56,1	50,3	50,4	54,3	64,5▲	58,1▲	52,2	28,8▼	32,5▼	47,5
12	a-b Geluid (schaal: 1=nooit-3=regelmaitg 'geluid'; 2 items) [N=23.648] [gemiddelde]	1,33	1,14▼	1,49▲	1,38	1,32	1,57▲	1,73▲	1,94▲	1,25	1,33	1,35	1,09▼	1,19▼	1,20▼	1,11▼	1,11▼	1,30
12a	Is er op uw werkplek zoveel lawaai, dat u hard moet praten om u verstaanbaar te maken? [N=23.829] [%]																	
1	Ja, regelmatig	9,4	4,4▼	13,7▲	10,9	9,1	15,1	23,5▲	23,8▲	7,4	13,8	12,2	1,6▼	4,7	2,9▼	5,6	2,8▼	10,2
2	Ja, soms	21,1	15,3▼	26,0▲	26,7	20,7	35,9▲	28,1	39,5▲	18,3	32,2▲	26,2	13,0▼	14,1▼	17,4	25,5	14,1▼	21,7
3	Nee	69,4	80,3▲	60,3▼	62,4	70,2	49,0▼	48,4▼	36,8▼	74,3	54,0▼	61,6	85,5▲	81,3▲	79,7▲	68,9	83,1▲	68,1
12b	Gebruikt u bij uw werk gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes? [N=23.716] [%]																	
1	Ja, regelmatig	9,0	0,9▼	15,9▲	9,8	9,0	16,6▲	27,6▲	38,5▲	5,0	1,6▼	6,0	0,8▼	4,8	5,0	1,1▼	0,5▼	5,7
2	Ja, soms	7,3	1,3▼	12,3▲	7,2	7,2	16,2▲	15,5▲	24,0▲	6,2	1,8▼	8,2	0,7▼	5,0	7,8	2,1▼	0,9▼	7,2
3	Nee	83,7	97,8▲	71,8▼	83,0	83,9	67,2▼	56,9▼	37,5▼	88,8	96,6▲	85,8	98,5▲	90,2▲	87,3	96,8▲	98,6▲	87,1
13a	Hoeveel uur per dag werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk? [N=22.367] [gemiddelde]	3,68	3,71	3,65	2,17▼	3,96▲	3,45	1,24▼	3,55	2,32▼	3,18	1,70▼	3,26	6,29▲	5,18▲	3,35	2,67▼	3,67
13b	Hoeveel uur per week zit u gemiddeld aan een beeldscherm voor privé-toelander? [N=22.897] [gemiddelde]	5,96	4,97▼	6,78▲	10,2▲	5,54▼	4,38▼	6,37	6,00	5,16	6,49	9,34▲	6,22	5,34	5,76	5,36	5,02	6,39
14a	Moet u gewaarfijk werk doen? [N=23.770] [%]																	
1	Ja, regelmatig	5,4	1,6▼	8,6▲	5,3	5,5	8,2	9,4▲	14,9▲	3,8	3,6	9,8▲	0,2▼	3,2	7,5	0,9▼	2,9	4,3
2	Ja, soms	19,2	11,3▼	25,9▲	26,4▲	18,8	39,6▲	26,4▲	44,9▲	17,9	27,6▲	22,9	1,7▼	11,1▼	16,3	6,2▼	19,9	16,8
3	Nee	75,3	87,1▲	65,5▼	68,3	75,8	52,2▼	64,1▼	40,2▼	78,3	68,8	67,3	98,1▲	85,7▲	76,2	92,8▲	77,3	78,9
14b	Wat is het belangrijkste gevaar dat u loopt tijdens uw werk? [N=5.861] [%]																	
1	Vallen van hoogte	32,2	10,2▼	39,2▲	33,0	31,7	34,6	41,9▲	32,1	74,9▲	25,9	10,1▼	33,9	22,1	39,6	17,9▼	16,2▼	36,0
2	Struikelen, uitglijden	48,1	31,2▼	53,5▲	53,1	48,4	52,5	64,1▲	56,4▲	70,7▲	47,0	58,5▲	50,0	27,1	49,3	30,5▼	23,2▼	51,0
3	Bekneld raken	21,3	5,3▼	26,3▲	18,7	21,9	21,3	36,6▲	35,6▲	24,7	23,3	3,3▼	32,1▲	10,5	18,8	11,4▼	5,1▼	25,0
4	Snijden, steken	36,0	31,9	37,4	46,5▲	34,5	40,3	46,7▲	42,1	48,1▲	62,5▲	13,6▼	18,2	27,1▼	18,6▼	21,7▼	27,9▼	28,9
5	Boisen, aanrijding	20,5	6,5▼	24,9▲	17,2	21,2	20,0	19,3	16,0	14,0	25,6	5,4▼	60,8▲	32,6	21,9	29,1▲	11,4▼	4,1▼
6	Ongeluk met gewaarfijk stoffen	23,2	20,6	24,1	17,4	24,8	20,9	23,1	32,5▲	13,7▼	22,6	13,3▼	28,4	11,9	26,7	18,4	29,0	28,2
7	Confrontatie met geweld	21,0	39,4▲	15,1▼	17,5	22,6	15,0	2,1▼	2,5▼	1,5▼	9,9▼	19,5	20,9	48,1▲	18,9	68,5▲	34,3▲	52,0▲
8	Verbranden	15,4	10,6▼	18,2▲	20,4	15,9	13,6	4,2▼	30,0▲	13,1	45,4	60,9▲	8,1▼	10,5	12,5	8,6▼	14,4	4,5▼
9	Verstikking	3,9	1,0▼	4,9▲	3,2	4,2	3,0	1,7	7,9▲	3,0	2,0	1,9	4,3	4,7	5,9	5,1	1,4	0,4▼
10	Anders	17,9	22,1	16,6	20,5	17,8	15,2	13,2	16,9	13,7	15,3	11,0	13,2	20,6	17,1	21,5	22,1	28,3▲

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRUFSTAK												
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
14c Vinden uw werkzaamheden plaats hoger dan 2,5 meter boven vloeroppervlakt? [N=23.506] [% vaak / altijd]	4,6	0,5▼	8,0▲	5,6	4,4	4,8	4,5	6,2	35,3▲	2,3	1,0	5,6	0,2▼	2,9	1,4	0,9	0,4▼	3,8
14d1 Hoe vaak werkt u met hijs- en heurkrukken? [N=22.980] [% vaak / altijd]	7,6	1,3▼	13,0▲	9,0	7,6	6,6	24,6▲	18,3▲	18,0▲	9,9	1,0▼	14,2▲	0,6▼	3,5	2,3▼	0,2▼	2,1▼	5,1
14d2 Hoe vaak werkt u met elektrisch handgereedschap? [N=22.925] [% vaak / altijd]	10,6	2,3▼	17,5▲	15,0	9,8	11,0	19,9▲	20,1▲	50,7▲	11,9	10,6	4,9	0,7▼	5,7	2,7▼	3,2▼	2,1▼	10,4
14d3 Hoe vaak werkt u met machines voor intern transport? [N=22.643] [% vaak / altijd]	5,7	1,0▼	9,7▲	6,8	5,7	4,8	16,5▲	14,5▲	6,9	8,0	1,3	13,7▲	0,6▼	3,1	1,7	0,4▼	0,9▼	4,0
14e Doet u vul werk? [N=23.462] [%]																		
1 Ja, regelmatig	16,6	8,8▼	23,1▲	24,6▲	15,8	13,6	55,4▲	29,3▲	50,2▲	16,3	16,2	17,2	2,6▼	9,6▼	6,1▼	4,0▼	10,7	17,1
2 Ja, soms	17,3	15,0	19,2	23,2	16,6	16,0	26,2▲	21,8	18,3	21,5	27,0▲	19,1	2,9▼	12,2	12,2	10,3	20,2	15,2
3 Nee	66,1	76,2▲	57,7▼	52,2▼	67,6	70,5	18,4▼	48,8▼	31,5▼	62,2	56,8▼	63,7	94,5▲	78,2▲	81,7▲	85,7▲	69,1	67,7
14f Is er stank in uw werkomgeving? [N=23.225] [%]																		
1 Ja, regelmatig	6,5	4,3	8,4	7,9	6,3	6,7	11,0	12,5▲	8,7	5,3	6,8	7,8	1,4▼	3,9	3,6	2,4	7,0	10,3
2 Ja, soms	20,0	16,1	23,3	24,8	19,5	18,5	35,7▲	28,7▲	37,9▲	17,3	20,4	21,2	2,8▼	12,7▼	12,9	11,6▼	25,6	16,6
3 Nee	73,5	79,6▲	68,3▼	67,4	74,2	74,8	53,3▼	58,8▼	53,4▼	77,4	72,8	71,0	95,8▲	83,3▲	83,4▲	86,0▲	67,4	73,1
15a Ongewenste seksuele aandacht van klanten (patiënten, leerlingen of passagiers) [N=23.809] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	7,2	12,1▲	3,1▼	11,5	7,1	4,2	3,4	2,0▼	1,4▼	6,8	14,7▲	5,3	2,0▼	4,2	5,4	4,4	20,2▲	5,3
15b Ongewenste seksuele aandacht van chefs of collega's [N=23.786] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	3,1	4,8	1,7	3,9	3,2	1,7	1,9	3,0	0,8	2,4	6,5▲	3,6	3,5	3,2	4,8	2,7	2,9	3,7
15c Intimideer door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers) [N=23.744] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	23,5	28,1▲	19,5▼	20,9	24,2	21,9	6,0▼	8,8▼	10,7▼	26,7	25,6	25,8	20,9	16,7	30,7	28,4	39,0▲	21,4
15d Intimidatie door chefs of collega's [N=23.731] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	14,2	11,4	16,6	8,4	15,0	15,0	10,0	18,5	12,6	13,8	15,4	17,4	14,6	12,5	16,2	13,4	11,3	13,9
15e Lichameelijk geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers) [N=23.641] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	6,3	8,3	4,7	6,2	6,7	4,6	1,3▼	0,8▼	1,0▼	2,7	5,2	5,4	0,5▼	2,4	10,4	6,2	21,0▲	3,2
15f Lichameelijk geweld door chefs of collega's [N=23.676] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	0,8	0,5	1,1	1,3	0,8	0,7	0,6	1,2	0,9	0,8	2,8▲	0,5	0,4	1,1	0,8	0,5	0,4	1,0
15g Pesten door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers) [N=23.707] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	8,1	8,0	8,2	9,3	8,1	7,2	4,8	4,0	3,3	9,0	15,1▲	12,7	2,9	4,8	11,5	13,2▲	10,3	6,8
15h Pesten door chefs of collega's [N=23.716] [% een enkele keer t/m zeer vaak]	10,5	8,7	12,0	8,9	10,9	9,4	8,9	14,6	9,4	11,2	14,7	13,0	10,0	9,8	10,3	7,8	6,9	10,5
15i T.g.v. agressie/geweld wel eens verzuimd van uw werk (12 maanden) [N=23.791] [% ja]	2,3	2,0	2,6	4,0	2,1	1,8	1,4	2,2	1,7	2,3	2,9	2,8	1,1	2,5	2,7	2,3	2,2	2,2
15j T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken verzuimd van uw werk (12 maanden) [N=23.700] [% ja]	0,8	0,7	0,8	0,3	0,8	1,2	0,4	1,1	0,4	0,7	0,6	0,8	0,6	0,8	0,6	0,9	0,8	0,5
15k T.g.v. agressie/geweld wel eens minder goed gefunctioneerd in uw werk (12 maanden) [N=23.735] [% ja]	10,1	9,9	10,3	13,1	9,8	9,0	10,3	9,9	7,5	10,9	14,1	10,7	7,2	8,4	10,0	10,8	11,6	9,3
15l T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken minder goed gefunctioneerd (12 maanden) [N=23.694] [% ja]	2,5	2,2	2,7	1,6	2,5	3,2	1,0	3,4	1,9	2,5	2,1	2,3	1,7	2,2	3,0	2,7	2,4	2,6
15m Komt er op uw werk discriminatie voor naar sekse [N=23.748] [%]																		
1 Ja, regelmatig	3,6	3,8	3,4	4,7	3,4	3,8	4,7	3,3	3,5	3,8	5,2	4,0	2,4	3,4	3,4	3,2	3,6	4,4
2 Ja, soms	10,9	11,5	10,4	10,5	11,4	8,4	9,4	11,3	7,3	9,2	11,2	13,1	15,4	11,5	17,3▲	10,6	8,7	8,1
3 Nee	85,5	84,7	86,1	84,8	85,2	87,9	85,9	85,4	89,1	87,0	83,6	82,9	82,1	85,1	79,2	86,2	87,8	87,5
15n Komt er op uw werk discriminatie voor naar huidskleur [N=23.756] [%]																		
1 Ja, regelmatig	3,4	3,0	3,7	4,5	3,1	3,5	4,3	3,4	4,0	4,0	4,0	3,6	1,3	3,2	3,3	2,7	3,0	3,8
2 Ja, soms	10,5	8,4	12,2	10,1	10,8	8,8	9,9	13,3	14,2	8,8	10,9	13,7	9,9	8,2	13,8	8,7	9,3	6,1
3 Nee	86,2	88,6	84,2	85,4	86,0	87,7	85,9	83,3	81,8	87,2	85,1	82,7	88,9	88,7	82,8	88,6	87,7	90,1
15o Komt er op uw werk discriminatie voor naar geloofsovertuiging [N=23.716] [%]																		
1 Ja, regelmatig	3,1	2,8	3,3	4,2	2,9	3,1	3,1	3,4	3,5	3,5	3,6	3,2	1,2	2,8	2,8	2,5	3,0	3,5
2 Ja, soms	8,4	6,5	10,1	8,3	8,7	7,2	8,7	11,3	10,7	7,2	8,3	11,1	6,3	6,7	11,2	8,5	6,7	5,2
3 Nee	88,5	90,7	86,6	87,6	88,5	89,6	88,2	85,3	85,8	89,4	88,2	85,7	92,5	90,5	86,1	89,0	90,2	91,3

	GESLACHT	LEEFTIJD			BEDRIJFS-TAK															
		Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur en overige dienstverlening	
15p	Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele gaardheid/voorkeur [N=23.664] [%]																			
1	2,8		2,6	3,0	4,0	2,6	3,1	2,8	2,9	3,0	3,1	3,2	3,2	1,4	2,3	2,9	2,7	2,9	3,5	
2	6,4		4,7	7,8	7,2	6,5	5,1	7,8	7,6	8,0	4,8	9,5	9,9	5,2	4,9	11,0▲	6,1	4,2	4,3	
3	90,8		92,8	88,1	88,9	90,9	91,8	89,4	89,5	88,9	92,2	87,3	86,9	93,4	92,7	86,2	91,2	92,9	92,2	
15q	Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd [N=23.052] [%]																			
1	1,6		1,5	1,7	2,5	1,4	2,4	1,5	1,3	0,8	2,9	3,0	1,7	1,4	1,4	2,0	2,1	0,8	1,1	
2	12,4		12,0	12,7	12,4	11,8	15,7	6,3	11,8	8,7	12,5	14,2	13,2	16,4	12,1	15,6	13,2	11,3	12,6	
3	86,0		86,5	85,5	85,1	86,8	81,8	92,2	86,9	90,6	84,5	82,8	85,1	82,2	86,5	82,4	84,6	87,9	86,4	
16	Arbeidsongeval met lichamenlijk letsel en/of geestelijke schade met verzuim (definitie Monitor Arbeidsongevallen) [N=23.781] [% ja]																			
16	Arbeidsongeval met lichamenlijk letsel en/of geestelijke schade, én minimaal 4 dagen verzuim (definitie Eurostat) [N=23.781] [% ja]																			
16a	Bent u betrokken geweest bij een ongeval met lichamenlijk/geestelijke schade (afgelopen jaar)? [N=23.821] [%]																			
1	5,2		3,6	6,4	8,0	5,0	3,6	7,6	7,0	8,9	4,7	10,2▲	7,3	0,9▼	3,8	3,5	2,7	5,0	4,2	
2	1,3		0,9	1,6	1,4	1,3	1,1	1,0	2,2	1,3	1,0	2,6	2,0	0,1	0,7	1,4	0,8	1,3	1,0	
3	93,5		95,5	91,9	90,6	93,7	95,3	91,3	90,8	89,8	94,2	87,1▼	90,7	99,0▲	95,5	95,1	96,5	93,7	94,8	
16a	Hoe vaak bent u betrokken geweest bij zo'n ongeval? (in geval van meerdere ongevallen) [N=263] [gemiddelde]																			
16a	(in geval van meerdere ongevallen) [N=263] [gemiddelde]																			
16b	Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen? (meest recente ongeval) [N=1.505] [%]																			
1	69,9		56,7▼	76,2▲	82,3▲	67,9	62,2	72,0	77,4▲	82,9▲	69,2	77,5	73,5	42,1	72,6	60,4▼	50,2▼	57,5▼	64,0	
2	23,8		35,2▲	18,3▼	15,2▼	25,1	29,5	23,3	16,7▼	14,0▼	25,0	18,9	22,7	57,9▲	20,2	25,5	48,7▲	33,9▲	22,0	
3	6,3		8,1	5,5	2,5	7,0	8,3	4,7	5,9	3,2	5,8	3,6	3,8	0	7,2	14,1▲	1,1	8,6	14,0▲	
16c	Heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval? [N=1.513] [%]																			
1	5,9		6,6	5,6	4,0	6,3	6,7	0	8,1	4,1	6,3	8,5	5,5	0	6,7	3,1	6,0	4,4	6,2	
2	45,6		40,4	48,1	46,9	44,8	49,3	47,2	49,8	49,6	48,0	39,4	58,2▲	25,5	46,7	47,2	37,4	33,6▼	41,5	
3	48,5		53,0	46,4	49,1	49,0	44,1	52,8	42,1	46,4	45,7	52,1	36,3▼	74,5	46,6	49,7	56,6	62,0▲	52,3	
16d	Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van het ongeval? (totaal aantal dagen) [N=764] [%]																			
1	2,1		2,3	2,0	0,6	2,7	0	7,1	1,5	3,1	4,2	1,3	1,4	0	1,2	1,9	0	2,3	0	
2	26,2		21,7	28,1	44,7▲	22,0▼	23,0	15,3	24,7	28,4	24,4	49,0▲	25,9	55,4	24,0	22,4	21,8	21,0	36,3	
3	23,9		19,2	25,9	21,4	25,0	20,3	47,1	28,8	20,8	13,6▼	6,4▼	35,1▲	0	20,2	25,5	14,6	28,7	28,9	
4	18,0		19,6	17,3	16,7	17,5	23,5	6,7	18,3	18,0	24,3	10,2	15,0	0	22,1	23,4	22,4	13,3	10,0	
5	21,1		25,0	19,4	12,0▼	23,0	23,2	23,8	15,9	24,3	25,8	17,5	16,3	44,6	28,0	17,2	27,8	23,9	12,1	
6	8,8		12,2	7,4	4,6	9,7	10,0	0	10,8	5,5	7,8	15,6	6,3	0	4,5	9,6	13,4	10,7	12,7	
17a	Werkt u met stoffen met Doodskop-etiket (N)? [N=23.465] [% eens per week / dagelijks]																			
17b	Stoffen met Kruis-etiket (Xn)? [N=23.241] [% eens per week / dagelijks]																			
17c	Stoffen met Hand-in-chemicaliën-etiket (C)? [N=22.935] [% eens per week / dagelijks]																			
17d	Hoe vaak komt uw huid tijdens een werkdag in contact met water of waterige oplossingen? [N=23.865] [% vaak / bijna voortdurend]																			
17 e- J	Lijm, verf, lasrook, schoonmaak, geneesmiddel en/of insecticide: op huid [N=23.945] [% (bijna) dagelijks]																			
17e	Krijgt u tijdens uw werk de volgende stoffen op uw huid? ...lijmen, harsen [N=23.439] [% eens per week / dagelijks]																			
17f	...verf, lak, vernis [N=23.408] [% eens per week / dagelijks]																			

	GESLACHT		LEEFTIJD				BEDRIJFS-TAK												
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening	
19e Is er aandacht besteed aan klachten die ontstonden door werkdruk? [N=23.672] [%]																			
	15.1	18.5	12.2	15.2	15.1	15.3	9.9	11.8	11.4	12.3	16.1	12.6	18.2	12.8	18.0	14.1	22.9▲	16.9	
	10.7	12.3	9.4	7.0	11.6	9.5	8.4	9.2	5.8	9.1	10.1	9.8	12.0	8.6	12.6	12.7	16.1▲	9.3	
	16.9	16.2	17.5	11.2	8.9▼	16.1	8.9▼	19.0	14.7	16.6	17.3	20.5	13.8	15.2	15.8	18.6	17.6	16.3	
	57.3	53.1	60.8	66.7▲	55.4	59.1	72.8▲	59.9	68.2▲	62.0	56.5	57.0	56.0	63.4	53.5	54.7	43.4▼	57.4	
19f Heeft u voorlichting gekregen over RSI en wat u kunt doen om de kans op RSI te verminderen? [N=23.676] [%]																			
	20.1	19.1	21.0	9.3▼	20.9	25.9	9.9▼	20.3	11.9▼	10.1▼	7.7▼	12.6▼	48.6▲	26.2	43.4▲	17.4	15.1	21.8	
	5.1	4.6	5.6	1.7	5.7	5.3	2.0	5.1	2.5	2.7	1.2	5.8	11.1▲	7.1	10.1▲	4.0	3.7	6.1	
	19.4	19.8	19.0	18.1	20.4	14.6	10.7▼	21.0	16.9	20.1	17.6	20.7	15.3	23.0	17.3	20.0	17.5	17.8	
	55.3	56.4	54.5	70.9▲	53.0	54.3	77.4▲	53.6	68.7▲	67.1▲	73.5▲	60.9	25.0▼	43.7▼	29.2▼	58.6	63.8▲	54.3	
19g Is uw takenpakket veranderd om de kans op RSI te verminderen? [N=23.615] [%]																			
	3.7	3.9	3.6	4.2	3.5	4.6	2.8	4.0	2.7	3.5	5.6	2.9	7.0	3.7	4.8	1.7	3.5	4.0	
	1.6	1.4	1.7	1.2	1.7	1.5	2.3	1.9	1.5	1.7	1.0	1.8	2.6	1.4	2.3	0.8	1.1	1.4	
	13.0	12.6	13.3	10.3	13.8	10.9	5.4▼	14.9	11.7	11.7	10.3	16.2	16.2	15.5	15.6	9.2	10.2	12.9	
	81.7	82.0	81.4	84.3	81.0	83.0	89.5▲	79.1	84.0	83.1	83.0	79.1	74.1▼	79.4	77.2	88.4	85.2	81.7	
19h Zijn uw werk- of pauzetijden aangepast om de kans op RSI te verminderen? [N=23.574] [%]																			
	8.5	9.3	7.9	9.6	8.4	8.4	6.2	8.1	4.9	6.6	8.3	7.6	22.6▲	9.4	17.3▲	4.5	5.7	8.1	
	1.9	1.8	2.1	1.4	2.0	2.2	1.1	2.6	1.7	1.5	1.4	2.0	3.2	2.2	3.1	0.9	1.3	1.7	
	11.3	11.5	11.2	8.6	12.1	9.2	3.4▼	11.8	8.7	10.5	10.8	16.6	14.8	13.8	11.6	8.1	9.3	12.0	
	78.2	77.4	78.9	80.4	77.5	80.3	89.3▲	77.6	84.8	81.3	79.6	73.8	59.3▼	74.6	68.0▼	86.5▲	83.7	78.3	
19i Is de inrichting van uw werkplek aangepast aan uw lengte of uw taken, zodat u in een goede werkhouding kunt werken? [N=23.600] [%]																			
	33.8	35.6	32.3	28.4	34.5	34.7	26.6	32.9	21.8▼	25.1▼	23.4▼	27.5	59.2▲	41.1	53.6▲	29.1	29.8	39.0	
	7.9	8.3	7.6	6.9	8.3	6.8	5.1	8.8	5.4	7.5	5.2	8.8	8.7	8.3	8.9	6.0	8.8	7.5	
	16.6	18.3	15.1	14.8	17.8	11.4	5.5▼	17.5	11.2	17.9	17.9	11.7	17.0	13.5	20.6	17.5	15.6	15.6	
	41.7	37.8	45.0	49.9	39.4	47.1	62.8▲	40.7	61.6▲	49.5	53.6▲	45.9	20.4▼	33.5	24.0▼	44.3	44.0	37.9	
20 a d Veiligheidscultuur (schaal: 1=weinig-5=veel aandacht voor veiligheid; 4 items) [N=23.662] [gemiddelde]	3.58	3.56	3.60	3.59	3.55	3.74	3.65	3.75	3.88▲	3.49	3.51	3.50	3.68	3.51	3.56	3.38▼	3.61	3.56	
	20a Op mijn werk wordt er goed geïnstudeerd naar suggesties van medewerkers om de veiligheid te verbeteren [N=23.705] [% grote/deels / helemaal mee eens]	62.2	62.2	62.3	63.6	61.4	65.8	65.2	65.1	69.8	60.3	59.9	55.9	63.9	60.2	59.4	59.7	65.1	64.5
	20b Op mijn werk krijgen de medewerkers veel informatie over veilig werken [N=23.642] [% grote/deels / helemaal mee eens]	51.4	48.5	53.9	48.7	50.1	61.2▲	54.1	63.0▲	69.9▲	45.5	46.3	50.9	52.8	45.0	52.4	35.5▼	54.0	46.4
	20c Op mijn werk worden veiligheidsproblemen snel aangepakt [N=23.650] [% grote/deels / helemaal mee eens]	53.5	51.2	55.4	55.0	52.0	60.1	56.8	61.8	68.4▲	51.1	53.8	52.6	57.3	48.9	50.3	44.7	51.7	53.0
	20d Op mijn werk wordt veilig werken gestimuleerd [N=23.643] [% grote/deels / helemaal mee eens]	61.6	58.8	63.9	63.9	60.2	67.1	65.1	71.5▲	78.5▲	57.9	59.8	61.0	59.8	54.1	58.4	48.5▼	65.7	58.1
21a Maatregelen wettelijk tegen ...werkdruk, werkstress [N=23.777] [%]																			
	18.1	19.4	16.9	11.1▼	19.3	17.5	8.1▼	16.6	10.9	13.3	16.2	20.1	19.8	16.4	18.4	25.8▲	25.0▲	14.3	
	40.0	40.3	39.8	29.7▼	42.0	38.3	27.2▼	40.1	38.5	34.6	32.6	38.0	40.3	40.6	43.9	45.8	44.6	37.5	
	41.9	40.3	43.3	59.2▲	38.7▼	44.2	64.7▲	43.4	50.7	52.1▲	51.2	41.9	39.9	43.0	37.7	28.4▼	30.4▼	48.2	
	21b ...emotioneel zwaar werk [N=23.692] [%]																		
21c Maatregelen tegen ...werkdruk, werkstress [N=23.692] [%]																			
	7.1	8.1	6.2	5.1	7.3	7.9	2.4	4.4	4.0	3.6	5.2	6.9	4.1	5.3	8.6	10.7	15.3▲	3.6	
	2	Ja, enigszins nodig	18.5	16.2	21.6	21.8	12.8▼	14.6	13.0▼	11.5▼	13.4	17.1	15.2	14.0▼	28.3	32.9▲	40.9▲	19.2	
3	Niet, niet nodig	72.0	68.1	75.2	78.7	71.2	84.8▲	81.0▲	83.0▲	84.9▲	81.3▲	76.0	80.7▲	80.7▲	63.1▼	56.4▼	43.8▼	77.2	

	GESLACHT		LEEFTIJD				BEDRUFSTAK											
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
21c ...RSI [N=23.531] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	9.5	9.9	9.2	7.0	10.1	8.0	4.2	9.0	5.3	6.3	5.7	10.9	17.4▲	13.3	14.2	7.9	7.6	10.2
2 Ja, enigszins nodig	30.0	29.1	30.9	21.0▼	31.7	28.9	14.0▼	31.7	22.2	23.6	19.1▼	26.2	43.2▲	39.1▲	41.3▲	28.7	25.0	32.0
3 Nee, niet nodig	60.5	61.1	60.0	72.0▲	58.2	63.0	81.8▲	59.3	72.4▲	70.1▲	75.1▲	62.9	39.5▼	47.7▼	44.5▼	63.4	67.4	57.7
21d ...lichamelijk zwaar werk [N=23.695] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	8.8	8.1	9.4	10.6	8.7	7.9	11.2	12.3	14.0	8.8	11.7	10.9	14.7	5.2	2.6▼	2.1▼	14.3▲	5.1
2 Ja, enigszins nodig	22.7	21.1	24.1	31.4▲	22.1	18.5	39.1▲	28.8	38.7▲	26.4	30.3	25.3	4.5▼	11.8▼	10.8▼	6.3▼	32.0▲	22.3
3 Nee, niet nodig	68.5	70.8	66.5	58.1▼	69.2	73.6	49.7▼	58.9▼	47.3▼	64.7	57.9▼	63.8	94.1▲	82.9▲	86.6▲	91.7▲	53.8▼	72.7
21e ...geluid [N=23.621] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	5.2	2.8▼	7.3▲	4.2	5.2	6.4	5.0	12.4▲	9.8▲	3.9	4.8	6.6	2.3	3.3	3.3	3.0	2.8	4.1
2 Ja, enigszins nodig	15.4	9.0▼	20.8▲	15.1	15.4	16.1	25.3▲	28.5▲	29.8▲	11.7	19.0	20.4	7.6▼	11.4	11.9	10.9	8.3▼	16.2
3 Nee, niet nodig	79.3	88.1▲	71.9▼	80.7	79.5	77.5	69.7▼	59.1▼	60.4▼	84.3	76.2	73.0	90.1▲	85.3	84.8	86.1	88.8▲	79.7
21f ...roken door collega's of klanten [N=23.659] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	6.1	5.1	7.0	5.8	6.1	6.7	4.0	8.2	7.8	5.2	11.7▲	6.8	4.5	4.7	6.1	3.7	6.0	7.7
2 Ja, enigszins nodig	12.6	10.6	14.3	10.9	12.9	13.0	12.2	14.2	17.5	10.6	19.6▲	13.0	10.7	11.1	12.8	8.3	13.5	13.6
3 Nee, niet nodig	81.2	84.3	78.6	83.3	81.1	80.3	83.8	77.6	74.8	84.2	68.7▼	80.2	84.8	84.3	81.1	88.1	80.5	78.7
21g ...intimidatie, agressie of geweld door klanten [N=23.603] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	4.5	5.3	3.8	3.3	4.7	4.5	1.5	2.1	1.7	2.4	3.7	6.6	3.0	2.6	7.5	5.1	9.9▲	2.4
2 Ja, enigszins nodig	17.4	21.5	14.0	15.5	17.8	16.8	4.7▼	7.6▼	4.5▼	14.6	18.7	14.5	13.8	11.3	26.9▲	29.5▲	32.1▲	14.1
3 Nee, niet nodig	78.1	73.3▼	82.2▲	81.2	77.5	78.7	93.8▲	90.2▲	93.8▲	83.0	77.6	78.9	83.3	86.1▲	65.6▼	65.4▼	58.0▼	83.5
21h ...intimidatie, agressie of geweld door leidinggevende(n) of collega's [N=23.587] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	2.9	2.8	3.0	2.3	3.0	3.0	2.4	3.5	2.3	2.3	3.7	3.3	2.5	2.3	3.8	2.2	3.5	2.9
2 Ja, enigszins nodig	10.2	9.9	10.5	8.0	10.5	10.2	6.8	11.6	7.0	8.3	9.3	11.0	10.8	8.7	13.8	10.9	11.6	8.5
3 Nee, niet nodig	86.9	87.3	86.5	89.6	86.5	86.8	90.8	84.9	90.7	89.4	87.0	85.7	86.7	89.0	82.4	86.9	84.9	88.7
21i ...gevaarlijke stoffen [N=23.637] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	3.4	2.3	4.4	3.6	3.3	3.5	3.7	6.7▲	5.5	2.4	2.9	3.6	0.8	3.2	2.2	1.0	3.4	2.8
2 Ja, enigszins nodig	11.1	7.2▼	14.5▲	10.8	11.2	11.3	17.5▲	21.1▲	21.3▲	9.3	11.1	10.5	1.4▼	8.1	8.1	4.9▼	10.0	10.8
3 Nee, niet nodig	85.5	90.5▲	81.2▼	85.6	85.5	85.2	78.8	72.2▼	73.2▼	88.3	86.0	85.9	97.9▲	88.7	89.7	94.1▲	86.6	86.4
21j ...veiligheid, bedrijfsongevallen [N=23.608] [%]																		
1 Ja, zeer nodig	5.8	4.5	7.0	6.7	5.7	5.8	2.6	9.6	9.4	5.3	8.6	7.6	3.0	4.4	4.6	2.3	5.6	3.7
2 Ja, enigszins nodig	22.7	19.9	25.0	24.3	22.9	20.0	24.6	30.2▲	32.6▲	23.1	27.3	24.5	10.6▼	16.0	18.8	18.0	24.3	19.6
3 Nee, niet nodig	71.5	75.6	68.0	69.0	71.4	74.2	72.8	60.2▼	58.0▼	71.6	64.1	67.9	86.4▲	79.7▲	76.5	79.7	70.1	76.7
22 Wat vindt u van uw gezondheid? [N=23.976] [%]																		
1 Slecht	0.9	0.8	1.0	0.4	0.9	1.7	2.1	1.7	0.6	0.8	1.2	1.2	0.2	0.8	0.8	0.7	0.8	0.9
2 Matig	9.2	9.5	9.0	6.7	8.8	14.0	5.8	10.5	10.4	9.2	9.5	9.3	8.2	9.1	8.3	10.1	8.3	10.0
3 Goed	55.4	55.7	55.2	51.4	56.1	55.5	56.1	57.3	59.2	54.1	55.1	54.1	55.6	55.1	52.8	57.2	56.0	55.8
4 Zeer goed	21.3	22.0	20.6	24.0	21.6	16.9	20.3	18.3	18.5	22.4	20.3	19.3	24.9	23.7	21.1	21.8	21.7	20.6
5 Onstrekend	13.1	11.9	14.1	17.4	12.6	11.9	15.7	12.3	11.2	14.5	15.1	14.6	11.6	13.7	12.7	11.3	12.7	12.8
22 Wat vindt u van uw gezondheid? [N=23.976] [gemiddelde]	3.36	3.35	3.38	3.51	3.36	3.23	3.42	3.29	3.29	3.41	3.39	3.37	3.40	3.40	3.37	3.33	3.37	3.34
23 a-k Herstelbehoefte (aantal 'punten': 0=gunstig-11=ongunstig; 11 items) [N=23.446] [gemiddelde]	3.55	3.67	3.46	3.08	3.65	3.44	2.70▼	3.47	3.30	3.37	3.57	3.63	3.60	3.59	3.33	4.25▲	3.68	3.58
23a Ik vind het moeilijk om me te ontspannen aan het einde van de werkdag [N=23.826] [% ja]	28.7	29.8	27.8	21.7	29.8	29.2	18.5▼	28.3	26.9	26.4	28.8	29.9	29.3	28.4	26.3	36.5	29.8	30.7
23b Aan het einde van een werkdag ben ik echt op [N=23.631] [% ja]	24.1	24.9	23.3	17.7	25.5	22.0	13.0▼	24.1	19.8	22.3	23.2	21.9	27.6	26.3	23.7	30.3	23.3	25.8
23c Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel [N=23.667] [% ja]	38.0	42.1	34.6	37.6	38.5	35.8	32.1	36.4	37.0	37.8	43.4	38.0	36.6	36.8	32.2	45.0	41.1	36.3
23d Na het avondeten voel ik me meestal nog vrij fit [N=23.648] [% ja]	39.7	39.7	37.9	39.2	39.2	35.5	30.4	37.0	38.8	38.4	42.5	40.2	37.7	39.1	33.1	46.9	39.7	36.7
53.7	53.7	49.7	57.0	63.2▲	51.9	55.4	64.6▲	55.0	57.8	55.3	60.3	53.8	53.1	53.7	54.5	45.8	50.5	54.5

60

	GESLACHT		LEEFTIJD				BEDRIJFSFAK													
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en Visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur en overige		
26a	Bent u door uw werkgever schriftelijk of mondeling op de hoogte gesteld van wat u moet doen als u ziek bent? [N=23.643] [%]	91.3	92.5	90.3	85.4▼	92.0	92.8	78.9▼	91.6	91.5	88.3	83.3▼	90.3	92.9	90.8	95.3	92.1	94.9	90.6	
		6.8	5.8	7.7	10.9	6.3	5.9	18.6▲	6.6	6.8	9.6	13.8▲	6.7	5.6	7.8	3.7	5.8	3.4	7.3	
		1.9	1.6	2.0	3.7	1.6	1.4	2.5	1.8	1.7	2.1	2.9	3.0	1.5	1.4	1.0	2.1	1.7	2.0	
26b	Is het onderwerp ziekteverzuim en begeleiding van zieke werknemers wel eens besproken in een werkoverleg? [N=23.577] [%]	51.5	53.5	49.7	39.0▼	52.3	58.3	36.7▼	52.3	48.5	43.1	38.3▼	52.0	53.4	42.9▼	63.9▲	45.4	66.8▲	51.1	
		39.3	36.6	41.6	41.2	39.8	34.6	50.5▲	40.0	41.2	46.9	38.4	40.2	46.8	29.6▼	44.9	24.9▼	39.2		
		9.2	9.9	8.7	19.9▲	7.9	7.1	12.7	7.7	10.4	10.7	14.8	9.5	6.4	10.2	6.5	9.7	8.3	9.7	
		51.8	55.5	48.6	50.1	53.7	42.6▼	40.8▼	52.2	47.3	48.5	41.3▼	49.5	56.0	51.8	58.7	51.2	55.6	51.7	
27b	Hoe vaak heeft u gedurende de afgelopen 12 maanden verzuimd? [N=23.125] [gemiddelde]	1.26	1.43	1.12	1.30	1.28	1.13	1.28	1.31	1.04	1.17	0.86	1.12	1.29	1.16	1.35	1.34	1.52	1.29	
27c	Hoeveel werkdagen heeft u, alles bij elkaar, de afgelopen 12 maanden naar schatting verzuimd? [N=23.227] [gemiddelde]	8.14	8.05	8.22	4.60	8.28	10.6	7.89	10.2	8.46	6.96	5.47	9.87	6.87	7.39	9.49	6.91	8.24	7.54	
		183.9	163.3▼	201.3▲	160.8▼	187.5▲	184.7	177.9	200.8▲	206.8▲	175.7▼	165.4▼	192.2	185.0	189.6	190.0	180.1	164.1▼	177.2	
28a	Met wat voor soort klacht heeft u de laatste keer verzuimd? [N=23.486] [%]	4.49	4.94	4.11	2.87	4.54	5.66	4.30	5.06	4.19	3.93	3.53	5.40	3.83	3.92	5.15	3.82	5.16	4.25	
28b	Hoeveel werkdagen heeft u deze laatste keer verzuimd? [N=19.947] [gemiddelde]	10.8	8.2	13.1	8.6	10.6	14.1	14.5	14.0	17.4▲	10.3	9.8	13.3	7.0	9.1	9.4	6.5	10.4	10.3	
		6.1	6.5	5.8	5.1	6.0	8.1	5.7	7.5	7.9	5.9	6.8	7.6	4.9	5.7	4.9	4.3	6.3	5.1	
		3	3.5	5.6	3.9	4.5	6.2	6.6	5.6	7.0	5.2	5.9	5.4	2.3	4.0	4.3	3.0	3.9	3.7	
		4	0.7	1.7	0.1	0.9	3.8▲	2.8	1.8	1.5	1.0	0.4	1.7	0.6	1.0	1.2	1.6	1.0	0.9	
		5	4.3	4.9	3.8	2.0	4.7	4.2	0.4	4.5	3.4	3.6	3.8	5.4	5.5	3.6	4.7	5.4	4.8	4.7
		6	1.9	2.4	1.6	2.4	2.0	1.2	2.0	1.6	1.3	1.8	1.5	1.3	1.8	1.9	2.0	3.6	2.1	2.6
		7	0.8	0.7	0.8	0.3	0.8	1.1	1.3	1.0	0.2	0.6	1.0	0.4	0.4	0.6	1.0	1.5	0.6	1.3
		8	2.5	2.9	2.1	2.0	2.5	2.8	2.4	2.2	1.1	2.1	2.0	2.2	3.3	2.3	2.4	3.2	3.2	2.5
		9	7.6	8.9	6.6	9.0	7.9	5.1	6.9	7.2	6.6	7.5	6.3	6.2	7.8	7.7	8.2	7.1	9.4	7.4
		10	0.5	0.5	0.5	0.1	0.5	0.9	0	0.6	0.5	0.7	0.3	0.3	0	0.5	0.5	0.4	0.6	0.5
		11	1.0	1.0	1.0	1.1	0.9	1.1	1.3	1.3	0.9	1.0	1.6	1.4	1.2	0.6	0.8	1.3	0.7	0.6
		12	33.3	33.2	34.3	30.6	35.2	25.3	27.3	31.8	30.3	32.0	21.9▼	30.1	41.4	37.2	38.9	38.0	30.4	33.6
		13	3.6	4.7	2.7	5.1	3.6	2.6	1.6	2.7	2.1	3.6	4.3	3.5	4.7	3.7	3.9	4.5	4.0	5.8
		14	1.2	2.6▲	0.02▼	0.6	1.5	0	1.2	0.6	0.6	1.3	1.4	1.5	1.5	1.1	0.6	1.1	2.4	0.7
		15	7.5	8.2	6.9	6.9	7.7	7.0	6.9	6.7	7.3	7.9	9.6	7.7	6.9	6.3	8.5	7.0	8.3	7.7
		16	12.9	12.4	13.4	22.3▲	10.7▼	16.7	19.1	11.0	11.9	15.5	23.4▲	13.2	10.6	14.7	8.7	11.4	11.8	12.6
28b	Hoeveel werkdagen heeft u deze laatste keer verzuimd? [N=19.947] [gemiddelde]	13.5	12.5	14.4	6.11	13.0	23.3▲	12.1	15.5	17.8	11.8	13.0	16.6	9.52	11.6	14.4	13.0	13.3	14.0	
28c	Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed? [N=20.419] [%]	10.3	7.7	12.5	6.8	10.5	12.1	13.8	13.6	18.3▲	9.0	10.7	13.8	7.0	8.0	7.9	9.6	8.8	9.0	
		14.9	14.5	15.3	13.9	14.9	15.8	16.4	14.7	16.7	15.1	20.9	15.9	11.6	12.9	12.0	15.7	16.5	15.7	
		70.0	73.5	66.9	73.3	70.1	66.7	85.9	66.4	58.5▼	71.4	63.1	66.2	76.8	73.9	75.8	70.8	70.4	70.0	
		4.8	4.2	5.2	6.0	4.5	5.4	4.0	5.3	6.5	4.6	5.3	4.2	4.7	5.1	4.3	3.9	4.3	5.2	
28d	Belangrijkste reden (de (gheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van deze klachten (één antwoord) [N=5.305] (subgroep met werkgerelateerd verzuim) [%]																			
		36.4	40.9	33.4	24.5▼	37.8	36.2	6.8▼	28.0▼	19.5▼	34.8	35.4	36.2	57.2▲	41.4	38.8	58.1▲	39.2	34.3	
		2.5	3.7	1.7	4.3	2.3	2.5	1.1	1.9	0.6	2.0	4.0	1.5	2.7	2.9	4.2	2.7	3.6	3.0	

	GESLACHT		LEEFTIJD					BEDRIJFSSTAK										
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
3 Lichamelijk te zwaar	20,4	18,0	22,0	23,5	19,7	22,1	40,1▲	24,2	35,1▲	23,3	21,2	18,5	3,1▼	16,7	7,7▼	5,5▼	23,4	21,9
4 Langdurig dezelfde handelingen verrichten/achter PC zitten	11,2	11,6	10,9	9,1	11,4	11,4	20,2▲	15,4	10,7	13,6	7,5	10,6	14,2	12,0	11,1	6,9	6,7	10,8
5 Te moeilijk werk	0,2	0,06	0,3	0	0,3	0,2	0	0,4	0,7	0	0,8	0	0,8	0,2	0,2	0	0,09	0
6 Problemen met leiding, werkgever	6,5	5,9	6,9	3,3	6,4	8,6	1,8	7,6	2,2	6,1	7,2	5,2	6,8	7,4	9,3	9,2	5,1	9,4
7 Problemen met collega's of ondergeschikten	1,6	2,3	1,2	2,0	1,6	1,2	0	1,3	0,2	1,4	0,5	0,4	2,4	1,9	3,4	2,5	1,8	3,3
8 Problemen met klanten (patienten, leerlingen of passagiers)	0,6	0,7	0,5	0,9	0,6	0,4	0	0,1	0	0,2	0	0,9	0	0,2	0,6	1,2	1,8	1,5
9 Gewaarsij werk/bedrijfsongeval	3,3	0,9▼	4,9▲	6,0	3,3	1,6	3,0	5,0	8,9▲	3,4	2,1	6,0	0,6	1,7	3,1	0,3	0,8	3,9
10 Gewaarsijde stoffen	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	1,0	0	0,7	0,4	0,4	0	0,3	0	1,1	0,6	0	0,3	0,8
11 Andere reden van klachten bij laatste verzuim	16,8	15,6	17,6	26,0▲	16,1	14,9	27,1▲	15,4	21,7	14,9	21,3	20,3	12,2	14,5	21,1	13,6	17,3	11,2
28a Heeft er, de laatste keer dat u verzuimde, verzuimcontrole plaatsgevonden door uw werkgever, arbodienst of andere organisatie? [N=20,415] [% ja]	37,5	38,4	36,8	21,2▼	37,8	49,5▲	43,1	44,2	41,9	31,7	33,8	43,3	30,4	30,1	43,1	37,3	39,0	36,9
28f Heeft u, tijdens uw laatste verzuim, contact gehad met uw huisarts of een specialist? [N=20,374] [% ja]	48,8	48,2	49,3	40,6	48,1	59,7▲	56,2	53,6	56,2	50,6	49,6	56,4	39,8	43,6	44,3	43,3	48,9	46,4
28g Vroeg de huisarts of specialist of uw verzuim misschien te maken had met uw werk? [N=9,745] [% ja]	36,7	31,2▼	41,2▲	31,1	37,2	37,5	41,2	40,7	43,8	34,4	36,3	44,2	30,2	34,6	35,4	33,9	31,6	42,4
29a Afgelopen 12 maanden meer dan 8 weken aan één stuk verzuimd, of op dit moment langer dan 8 weken ziek? [N=20,685] [% ja]	6,9	8,1	5,9	3,5	6,8	10,4	8,5	7,6	6,7	5,5	7,3	8,4	4,4	6,1	6,3	6,3	8,8	7,1
29b Is er tijdens de eerste 8 weken na de betreffende ziektemelding een zogenaamd Plan van aanpak opgesteld? [N=1,405] [%]																		
1 Ja	71,8	73,0	70,3	66,9	72,7	69,4	71,6	72,3	66,6	63,9	82,8	78,2	75,3	64,4	76,0	72,8	74,8	74,9
2 Nee	25,1	24,7	25,6	26,2	24,9	25,4	20,2	22,4	28,1	33,4▲	11,0▼	21,8	21,8	30,5	20,3	24,0	24,3	25,1
3 Weet niet	3,1	2,3	4,2	7,0▲	2,3	5,2	8,2	5,3	5,4	2,7	6,2	0	2,9	5,0	3,7	3,1	0,9	0
29c Was u betrokken bij het opstellen van dit Plan van aanpak? [N=1,002] [% ja]	92,7	94,4	90,7	91,8	93,4	90,2	91,5	89,1	91,2	90,3	89,4	95,1	92,5	88,7	97,5	95,3	96,0	92,8
30a Heeft u de afgelopen 12 maanden in verband met uw ziekteverzuim contact gehad met een medewerker van de arbodienst of andere organisatie? [N=20,706] [% ja]	16,4	17,2	15,8	8,8▼	16,7	21,1	15,5	20,7	20,1	13,3	12,3	19,4	15,2	14,5	17,9	14,5	16,5	14,4
30b Hoeveel weken na de ziektemelding heeft u voor het eerst contact gehad met een medewerker van de arbodienst? [N=3,104] [gemiddelde]	2,64	2,72	2,56	2,68	2,58	2,89	2,95	2,28	2,21	2,82	2,36	2,63	2,14	2,66	2,56	2,63	3,18	2,92
30c Bedrijfsarts had veel tijd en aandacht [N=3,205] [% helemaal] mee eens]	61,7	65,8	57,8	41,0▼	61,9	67,6	64,9	58,8	55,7	56,9	66,4	64,0	60,0	55,9	65,8	70,1	68,4	58,4
30d Bedrijfsarts legde alles goed uit [N=3,181] [% helemaal] mee eens]	63,0	66,2	60,0	50,5▼	62,6	68,9	62,4	58,1	58,2	70,8	66,0	64,2	57,4	67,4	68,7	67,9	68,2	58,9
30e Bedrijfsarts liet me lang in het onzekere [N=3,151] [% helemaal] mee eens]	12,7	12,0	13,4	21,1▲	12,1	13,0	6,8	13,6	12,1	14,2	18,4	12,8	15,3	10,6	11,3	10,7	12,8	14,4
30f Bedrijfsarts luisterde goed naar mijn verhaal [N=3,205] [% helemaal] mee eens]	68,8	70,8	66,9	57,4▼	68,4	74,2	67,2	68,2	62,8	67,8	79,0	70,7	69,7	61,0	74,1	75,7	71,7	63,7
30g Heeft de bedrijfsarts (arbo-arts) u doorverwezen naar een andere hulpverlener, begeleider of behandelaar? [N=3,313] [%]																		
1 N.v.t., geen contact gehad met bedrijfsarts	7,8	7,6	8,0	18,2▲	7,2	6,9	9,9	7,0	5,5	8,4	8,5	8,7	8,9	12,9▲	7,1	6,7	5,8	4,9
2 Niet doorverwezen	67,5	69,1	66,0	59,4	68,5	65,6	77,2	67,4	67,9	69,1	67,5	66,9	70,0	67,6	65,3	60,8	69,1	68,0
3 Huisarts	4,1	3,4	4,9	6,0	3,9	4,8	3,1	5,0	4,3	5,0	5,1	3,7	4,5	3,8	2,5	4,1	2,9	8,7▲
4 Medisch specialist	3,7	1,9	5,5	3,7	3,2	6,2	3,3	4,8	5,4	4,2	2,9	6,3	2,3	1,5	2,1	2,6	3,6	4,1
5 Fysiotherapeut	4,7	4,6	4,9	7,1	4,4	5,3	0	2,8	10,4▲	4,8	7,2	4,5	0,9	3,5	6,8	3,1	5,8	4,5
6 Psychiater, psycholoog, (bedrijfs)maatschappelijk werk	9,2	10,0	8,5	4,1	9,8	8,1	3,0	9,1	5,1	6,6	8,8	6,9	12,3	6,7	14,7▲	17,1▲	10,1	6,8
7 Verwezen naar andere hulpverlener	2,9	3,4	2,3	1,4	2,9	3,2	3,5	3,9	1,3	1,8	0	3,1	1,0	4,0	1,4	5,6	2,7	2,9
30h Hoeveel weken duurde het (vanaf de doorverwijzing) voordat u bij deze andere hulpverlener terecht kon? [N=734] [gemiddelde]	3,21	3,83	2,72	2,78	3,12	3,75	2,75	4,38	1,99	2,30	1,62	4,12	2,89	3,47	2,61	2,50	2,85	5,81
30i Vindt u dat u snel genoeg terecht kon bij de andere hulpverlener, begeleider of behandelaar? [N=797] [% ja]	78,9	81,7	76,7	63,5▼	79,0	83,4	100	75,1	78,8	78,3	85,7	74,3	85,6	78,5	87,4▲	76,9	79,1	79,3
31 a-b Arbeidsgehandicapt (definitie Monitor Arbeidsgehandicapt) [N=23,518] [% ja]	18,5	20,2	17,1	12,1	18,2	26,4▲	19,7	22,1	19,0	17,6	16,1	18,2	14,7	15,1	16,8	18,5	21,5	19,4

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRUFSTAK										Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur			
31a Heeft u een of meer van de volgende langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps? [N=23.500] [%]																		
1 Geen chronische aandoening	64,3	62,4	66,0	74,1▲	65,1	51,1▼	66,2	60,5	64,4	65,2	72,2	64,3	69,0	67,4	65,2	62,6	61,5	63,1
2 Problemen met armen of handen (ook artritis, reuma, RSI)	6,1	7,5	4,8	1,8▼	5,8	11,6▲	3,1	7,5	5,9	4,8	4,7	5,9	5,9	5,3	6,1	6,0	7,4	4,8
3 Problemen met benen of voeten (ook artritis, reuma)	4,9	5,0	4,9	2,1	4,4	10,7▲	3,1	5,9	6,2	4,6	3,9	6,6	3,6	4,4	4,4	4,6	5,3	3,0
4 Problemen met rug en nek (ook artritis, reuma, RSI)	10,9	11,8	10,2	5,0▼	11,0	16,0	9,6	12,7	12,3	10,5	8,3	12,2	8,8	10,1	9,3	10,4	12,0	9,7
5 Migrane of ernstige hoofdpijn	5,3	7,5	3,4	4,6	5,6	3,9	3,5	5,2	3,4	5,6	4,4	5,0	5,4	4,4	4,6	5,2	6,9	6,6
6 Hart- of vaatziekte	2,9	1,8	3,8	0,5	2,2	8,4▲	3,1	4,0	3,9	2,0	0,7	4,3	2,1	2,1	3,4	3,4	2,7	2,3
7 Astma, bronchitis, emfyseem	5,3	5,6	5,2	5,3	5,3	5,6	4,9	5,8	4,5	5,4	4,8	5,1	4,0	5,5	5,6	6,5	5,3	4,3
8 Maag- of darmstoornissen	3,4	3,6	3,2	2,7	3,4	4,0	3,3	2,7	2,8	3,0	2,0	3,1	3,8	3,3	3,7	2,7	3,8	5,0
9 Suikerziekte	1,9	1,5	2,4	0,5	1,5	5,7▲	1,6	2,6	1,8	1,5	1,6	2,6	1,6	2,0	2,4	2,1	1,4	1,8
10 Ernstige huidziekten	0,9	0,8	0,9	0,5	0,9	1,0	0,7	0,9	1,0	0,8	0,6	1,2	0,3	0,8	1,1	0,7	0,8	1,2
11 Psychische klachten/aandoeningen	2,4	2,6	2,2	1,6	2,5	2,2	2,4	3,4	1,8	1,9	2,0	1,5	2,4	2,3	1,9	2,3	2,6	3,0
12 Gehoorproblemen	2,1	1,2	2,9	1,3	1,7	5,2▲	2,7	3,4	3,8	1,8	2,2	2,1	1,7	1,5	2,2	1,8	1,4	2,6
13 Epilepsie	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,2	0,06	0,3	0,05	0,3	0,05	0,3	0,3	0,5	0,7
14 Levensbedreigende ziekten (bijv. kanker, AIDS)	0,6	0,8	0,5	0,09	0,5	1,7	0	0,5	0,4	0,2	0,5	0,4	0,2	0,5	0,4	0,7	1,0	0,9
15 Problemen met zien	1,9	1,5	2,1	1,7	1,7	2,6	0,9	2,6	2,8	1,4	0,9	2,3	1,3	2,1	2,0	2,1	1,2	1,1
16 Andere chronische aandoening	6,1	7,5	5,0	6,0	5,9	7,4	5,7	6,1	5,6	6,4	5,7	4,7	5,3	5,5	5,7	6,6	7,7	6,0
31b Wordt u door uw ziekte, aandoening of handicap belemmerd bij het uitvoeren van uw werk? [N=8.430] [%]																		
1 Niet belemmerd	48,0	46,1	49,7	53,3	48,0	45,6	41,3	43,7	47,3	49,3	42,8	49,0	52,7	53,7	51,7	50,5	44,0	47,1
2 Licht belemmerd	43,7	45,7	41,7	41,3	44,2	42,7	48,7	45,9	43,6	42,5	45,3	41,7	40,6	39,6	41,8	43,5	47,5	44,2
3 Sterk belemmerd	8,3	8,1	8,5	5,3	7,9	11,6	10,0	10,4	9,1	8,3	11,9	9,2	6,7	6,8	6,6	6,0	8,5	8,6
31c Waardoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt? [N=8.272] [%]																		
1 Het werk	16,1	13,9	18,2	5,7▼	16,5	19,6	19,5	19,2	27,4▲	14,5	22,5	19,6	13,7	14,7	12,6	12,5	13,5	13,7
2 Een ongeval op het werk	1,7	0,6	2,6	0,8	1,7	1,8	0	2,7	3,7	1,0	0,9	2,6	0,4	1,9	1,7	0,8	1,0	1,2
3 Een verkeersongeval	3,1	3,6	2,7	3,9	3,4	2,0	2,6	3,4	1,7	2,7	1,2	3,6	4,0	3,8	2,9	3,4	3,0	4,2
4 Een ongeval thuis, in de vrije tijd of tijdens het sporten	3,9	3,5	4,2	8,3▲	3,6	2,8	7,7▲	3,6	5,1	4,3	2,7	3,6	2,6	3,4	3,7	3,4	4,4	3,1
5 Aangeboren	31,1	30,8	31,3	46,7▲	31,7	20,7▼	26,3	29,5	31,2	35,4	33,7	29,0	33,1	30,7	32,0	31,7	27,7	35,7
6 Anders	44,2	47,6	41,1	34,6▼	43,1	53,2▲	44,0	41,6	30,9▼	42,0	38,9	41,8	46,2	45,6	47,2	48,2	50,3	42,0
31d Zijn er de laatste 12 maanden aanpassingen verricht in uw werkplek of werkzaamheden? [N=23.300] [%]																		
1 Geen	87,2	84,8	89,3	91,6	87,0	84,6	90,5	86,2	89,5	88,7	90,4	87,8	84,9	88,2	85,9	87,0	85,5	86,8
2 Hulpmiddelen of neublaar	5,9	7,4	4,6	3,1	6,3	6,3	4,1	6,4	3,8	4,6	2,5	4,6	9,9	6,1	9,2	5,3	6,2	5,4
3 Werktijden	4,2	4,2	2,3	2,2	3,1	4,5	0,6	2,7	2,6	3,4	4,3	2,8	2,2	2,5	2,5	4,0	4,4	3,0
4 Hoeveelheid werk	2,0	2,4	1,6	1,6	1,9	2,6	1,5	2,1	2,0	1,7	2,1	2,1	1,2	1,9	1,7	2,4	2,3	2,3
5 Functie- of takenpakket	2,8	3,0	2,6	1,3	2,8	4,1	2,4	3,7	2,1	2,6	1,4	2,5	2,4	1,8	2,4	3,4	3,8	2,3
6 Opleiding of omscholing	0,5	0,4	0,6	0,8	0,5	0,5	0,4	0,6	0,7	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,5	0,8	0,7	0,7
7 Toegankelijkheid tot het gebouw	0,2	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2	0	0,2	0,06	0,1	0	0,06	0,1	0,06	0,2	0,4	0,2	0,1
8 Andere aanpassingen	1,8	1,8	1,7	1,9	1,7	2,0	1,9	1,7	2,0	1,8	2,2	2,1	1,5	1,7	1,5	1,5	1,8	2,6
31e Zijn er (verdere) aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid? [N=23.378] [%]																		
1 Geen	74,2	74,3	74,1	80,1	72,8	76,1	79,2	71,7	75,6	75,2	77,9	71,9	79,5	76,1	75,8	71,0	72,4	72,5
2 Hulpmiddelen of neublaar	10,7	11,4	10,1	9,8	11,4	7,8	6,2	12,0	8,6	11,3	7,3	11,5	7,5	10,6	9,7	10,8	11,6	12,5
3 Werktijden	4,5	4,0	5,0	3,4	4,4	5,9	4,7	4,7	3,9	4,4	7,1	7,9	2,8	4,1	3,8	4,4	3,8	4,9
4 Hoeveelheid werk	8,2	8,4	8,0	4,3	8,8	8,2	4,8	7,5	8,4	6,9	6,3	8,9	6,5	7,3	7,6	11,8	10,3	7,2
5 Functie- of takenpakket	4,7	4,2	5,2	2,1	5,1	5,1	3,1	4,1	3,9	4,2	3,4	3,3	3,7	4,6	5,7	7,6	5,0	5,0
6 Opleiding of omscholing	2,2	1,6	2,7	1,2	2,5	1,1	2,0	3,1	2,6	1,7	2,0	2,1	1,8	2,0	2,2	1,2	2,5	2,2

	GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSFAK												
	Totaal	Vrouw	Man	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Horeca	Vervoer en communicatie	Financiële dienstverlening	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige
7 Toegankelijkheid tot het gebouw	0,5	0,5	0,4	0,6	0,4	0,6	0	0,6	0,4	0,5	0,3	0,5	0,4	0,3	0,4	0,2	0,7	0,4
8 Andere aanpassingen	4,7	4,5	4,9	4,1	5,1	3,4	5,3	6,3	4,6	4,7	4,3	4,7	3,9	3,4	4,1	6,4	4,4	5,1
32a Onvang u een arbeidsongeschiktheidsuitkering? [N=23.873] [% ja]	3,0	2,6	3,4	1,9	2,4	7,4▲	3,5	5,2	3,6	2,1	2,3	3,9	1,3	2,7	2,5	3,4	2,7	1,7
32b Voor hoeveel procent bent u arbeidsongeschikt verklaard? [N=588] [%]																		
1 Tot 35 arbeidsongeschikt	39,8	39,5	40,0	23,2▼	39,0	43,8	18,9	40,6	27,6	39,1	12,5	45,3	52,5	30,2	39,5	52,3	48,1	34,7
2 Van 35 tot 80 arbeidsongeschikt	40,8	42,1	40,1	45,2	40,4	40,9	67,1	32,0▼	45,1	44,3	48,8	40,4	39,5	51,8▲	49,8	35,9	37,9	39,5
3 80 of meer (volledig arbeidsongeschikt)	19,3	18,3	19,9	31,5	20,6	15,3	14,0	27,4▲	27,3	16,7	38,7	14,4	8,0	18,0	10,7	11,8	14,0	25,8
33a Bent u in de afgelopen 2 jaar zwanger geweest of bent u momenteel zwanger?																		
	13,0	13,0	--	5,8▼	16,0▲	0,06▼	10,4	12,7	21,3▲	13,0	7,2	9,6	16,3	15,9	14,2	10,9	12,6	11,9
33b Bent u door uw werkgever geïnformeerd over risico's op het werk in verband met de zwangerschap? [N=1.325] [% ja]	26,0	26,0	--	45,8▲	24,8▼	--	54,4	24,5	26,9	34,2▲	41,5	31,0	8,8▼	14,7▼	20,6	16,5▼	33,2▲	29,8
33c Zijn uw werkzaamheden aangepast naar aanleiding van risico's bij zwangerschap? [N=1.319] [% ja]	32,0	32,0	--	48,6▲	31,0▼	100	54,4	30,4	40,4	41,1▲	65,4▲	36,0	24,0	22,4▼	25,7	17,6▼	37,3	24,7
34 In hoeverre bent u tevreden met uw arbeidsomstandigheden?																		
1 Zeer ontevreden	4,8	5,2	4,5	5,6	4,7	4,9	3,7	4,8	4,1	5,6	5,6	3,9	3,7	5,6	4,4	4,0	4,5	5,6
2 Ontevreden	5,2	5,0	5,3	3,7	5,5	4,9	3,4	5,4	3,5	4,6	6,6	6,5	3,8	5,2	4,9	7,0	5,3	4,5
3 Niet ontevreden/niet tevreden	18,5	17,8	19,1	16,1	18,8	18,8	16,0	20,6	20,0	19,8	19,6	21,2	15,8	15,4	15,2	19,3	19,0	16,9
4 Teverden	58,9	58,7	59,0	60,5	59,0	56,7	65,8	58,2	64,5	57,2	53,4	57,2	56,8	58,3	61,6	57,2	60,6	59,5
5 Zeer tevreden	12,6	13,3	12,0	14,1	12,0	14,7	11,1	11,0	7,9	12,8	14,7	11,1	19,9▲	15,4	13,9	12,5	10,6	13,4
34 In hoeverre bent u tevreden met uw arbeidsomstandigheden?																		
	3,69	3,70	3,69	3,74	3,68	3,71	3,77	3,65	3,69	3,67	3,65	3,65	3,86	3,73	3,76	3,67	3,68	3,71

6 Literatuur

Bossche, S.N.J. van den, Hupkens, C.L.H., Ree, S.J.M. de & P.G.W. Smulders (2006). *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2005: Methodologie en globale resultaten*. Hoofddorp: TNO.

Cohen, J. *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. New York: Academic Press, 1977.

Heus, P. de, Leeden, R. van den & Gazendam, B. *Toegepaste data-analyse; technieken voor niet-experimenteel onderzoek in de sociale wetenschappen*. Maarssen: Elsevier/De Tijdstroom, 1995.

Bijlage A

Wijzigingenoverzicht NEA 2005-2006

In deze bijlage geven we, per module, een overzicht van de wijzigingen in de NEA 2006-vragenlijst, ten opzichte van de 2005-vragenlijst.

Wijzigingen:

Module 4. Uw bedrijf

De derde en afsluitende vraag 'Was u voor oktober 2003 werkzaam in een ander bedrijf/instelling' is gewijzigd in 'Was u voor oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf/instelling'. De datum verwijst naar de peildatum die het CBS heeft gehanteerd bij de steekproeftrekking uit het banenbestand 2004.

Module 14. Gevaarlijk werk & vuil werk

Aan vraag 14b is de categorie 'verstikking' toegevoegd.

Module 15. Agressie & discriminatie

De twee afsluitende vragen 'Komt het voor dat u alleen (zonder collega's) op uw werkplek bent?' en 'Zo ja, voelt u zich hierbij onveilig?' zijn verwijderd uit deze module. Hiernaast zijn twee vragen nieuw toegevoegd, namelijk: 'Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele geaardheid/voorkeur?' en 'Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd?'. De betreffende vragen zijn door TNO opgesteld ten behoeve van de NEA en zijn vergelijkbaar met vragen uit het Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS) van het CBS over sekse- en huidskleurdiscriminatie.

Module 17. Gevaarlijke stoffen

Aan deze module is de vraag 'Komt u in contact met mogelijk besmettelijke personen, dieren of materiaal?' toegevoegd. Deze vraag is afgeleid van de Arbomonitor van de Arbeidsinspectie¹⁰.

Module 28. Uw laatste verzuimgeval

Aan vraag 28a is de categorie 'Klachten in verband met zwangerschap' toegevoegd.

10 Pott, S. & Junger - van Hoorn, E.C. Arbomonitor 2002. Den Haag: Arbeidsinspectie, 2003.

Module 30. Arbo-dienstverlening

Aan deze module is een viertal vragen toegevoegd over de tevredenheid van werknemers met wijze waarop de bedrijfsarts hen heeft begeleid. Deze vragen zijn ontleend aan een onderzoek van de CNV¹¹ (gebaseerd op onderzoek CNV). De betreffende vragen zijn ook gebruikt in een onderzoek van het ministerie van SZW naar de werking van de Wet verbetering poortwachter¹².

Module 31. Heeft u een chronische ziekte of aandoening?

Aan vraag 31a is de categorie 'Problemen met zien toegevoegd'. Tevens is de vraag 'Waardoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt?' aan de module toegevoegd. Deze vraag is ontleend aan de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS.

Module 34. Ontwikkeling & beloning (NEA 2005)

Deze module is komen te vervallen.

Module 35. Werk & thuis (NEA 2005)

Deze module is komen te vervallen.

Samenvatting wijzigingen

MODULE	# ITEMS VERWIJDERD	# ITEMS TOEGEVOEGD
15	2	2
17		1
30		4
31		1
34	4	
35	2	
TOTAAL	8	8

11 Brummelen, Y. van, Suijdam, D. van, & Jehoel-Gijsbers, G. Tijd voor reïntegratie: onderzoek onder langdurig zieke werknemers naar de relatie tussen reïntegratie-activiteiten en het moment van WAO-beoordeling. Utrecht: CNV, 2001.

12 Ybema, J. F., Evers, M. & Lagerveld, S. Werking Wet Verbetering poortwachter onder werknemers. Hoofdonderzoek en herhaalonderzoek. Den Haag: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2006.

Bijlage B

NEA-vragenlijst en begeleidende folder

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSMOMSTANDIGHEDEN 2006

Algemene informatie

- Invultijd: circa 20 minuten
- Gegevens blijven anoniem
- Meedoen kan tot 5 december 2006

Invullen via internet?

- Ga naar www.bno.nl/nea2006
- Voer uw inlogcode in (zie achterzijde vragenlijst)

Schriftelijk invullen?

- Gebruik een balpen
- Zet in het hokje van uw keuze een kruisje
- Corrigeren: maak het foute hokje zwart en zet een kruisje in het goede hokje
- Bij invullen van getallen s.v.p. niet buiten de hokjes schrijven
- Na afloop kunt u de voorkant van de vragenlijst afscheuren/afknippen langs de perforatielijn
- Retourneer de vragenlijst in de bijgevoegde antwoordsvelop (postzegel niet nodig)

1 Persoonsgegevens

Wat is uw geslacht?

- ☐ Vrouw
☐ Man

Wat is uw geboortjaar?

19

Wat is de hoogste opleiding die u heeft voltooid?

- ☐ Geen opleiding gevolgd/afgemaakt
☐ Basisonderwijs
☐ MAVO
☐ Voorbereidend beroepsonderwijs
☐ MAVO/VWO
☐ Middelbaar beroepsonderwijs
☐ Hoger beroepsonderwijs
☐ Wetenschappelijk onderwijs

Hoe is uw huishouden samengesteld?

- ☐ Gebruik of samenwonend zonder thuiswonende kinderen
☐ Gebruik of samenwonend met thuiswonende kinderen
☐ Eénouder-huishouden
☐ Alleenstaand
☐ Anders

Hoeveel uren per dag besteedt u gemiddeld aan huishoudelijke taken en zorgtaken?

uur per dag

Alle volgende vragen hebben betrekking op het werk waaraan u gemiddeld de meeste tijd besteedt

2 Uw huidige werkring

Wat is de aard van uw werkring?

- ☐ Werknemer met vast dienstverband (voor onbepaalde tijd)
☐ Werknemer met tijdelijk dienstverband met uitzicht op een vaste aanstelling
☐ Werknemer met tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd
☐ Uitzendkracht
☐ Opgroepkracht/inswikkelaar
☐ Werkzaam via WYW (Niet Sociale Werkvoorziening)

Wat is de omvang van uw dienstverband?

uren per week (volgens contract)

Op hoeveel dagen in de week werkt u doorgaans?
(Dus: over hoeveel dagen worden de gewerkte uren per week verspreid?)

dagen in de week

Werkt u ever, dat wil zeggen meer uren dan contractueel zijn vastgelegd?

- ☐ Ja, structureel
☐ Ja, incidenteel
☐ Nee, nooit *zie de volgende vraag over*

Ja, hoeveel overuren maakt u gemiddeld per week?
(Het gaat zowel om betaald als onbetaald overwerk.
Reistijd niet meellen, thuis overwerk wel meellen.)

uren per week

Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis? (overwerk niet meellen)

uren per week

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

Werkt u in ploegdienst?

Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt?

Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt?

Ja, regelmatig Ja, soms Nee

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling? (als uw bedrijf meer dan één vestiging heeft, geef dan alleen het aantal werknemers aan van de vestiging waar u werkt)

☐ 1 tot en met 4

☐ 100 tot en met 499

☐ 5 tot en met 9

☐ 500 tot en met 999

☐ 10 tot en met 49

☐ 1000 of meer

☐ 50 tot en met 99

3 Uw beroep

Kunt u aangeven in welke categorie uw beroep of functie het beste past?

Ambachtelijke en industriële beroepen, namelijk:

- ☐ Schilders
- ☐ Loodgieters, fitters, lassers, plaat- en constructiewerkers, e.d.
- ☐ Metaarbeiders, timmerlieden en andere bouwvakkers
- ☐ Drukkers en verwante functies
- ☐ Voedingsmiddelen- en drankenbereiders
- ☐ Kleermakers, kostuumnaaiers, stoffeerders, confectie-medewerkers, e.d.
- ☐ Elektromonteurs, reparateurs van elektrische apparaten
- ☐ Machine-bankwever-monteurs, instrumentmakers, reparateurs van machines, e.d.
- ☐ Overige ambachtelijke en industriële beroepen

Transportberoepen, namelijk:

- ☐ Buschauffeurs, treinbestuurders, zeelieden, e.d.
- ☐ Vrachtwagenchauffeurs
- ☐ Laders, lossers, inpakkers, grondwerk- en kraanmachinisten, e.d.
- ☐ Overige transportberoepen

Administratieve beroepen, namelijk:

- ☐ Secretarissen, typisten, e.d.
- ☐ Boekhouders, kassiers, e.d.
- ☐ Postdistributiepersoneel
- ☐ Overige administratieve beroepen

Commerciële beroepen, namelijk:

- ☐ Vertegenwoordigers, handelsagenten
- ☐ Winkeliers, winkelbedienden en andere verkopers
- ☐ Verzekeringsagenten, makelaars, tussenpersonen, e.d.
- ☐ Overige commerciële beroepen

Dienstverlenende beroepen, namelijk:

- ☐ Kokke, keizers, buffetbedienden
- ☐ Huishoudhouders, schoonmaakpersoneel (in gebouwen e.d.)
- ☐ Politiepersoneel, brandweer, bewakers, e.d.
- ☐ Kappers, schoonheidsspecialisten
- ☐ Overige dienstverlenende functies

Gezondheidszorg- en hulpverleningsberoepen, namelijk:

- ☐ Geneeskundigen, tandartsen, diëtisten
- ☐ Verpleegkundigen, ziekenverzorgenden
- ☐ Bejaardenverzorgers, kinderverzorgers, gezinsbulp, alfabulp, e.d.
- ☐ Overige gezondheidszorgberoepen

Leerkrachten/docenten, namelijk:

- ☐ Docenten basisonderwijs
- ☐ Docenten voortgezet onderwijs
- ☐ Docenten hoger onderwijs
- ☐ Overige onderwijsberoepen

Vak-specialisten, namelijk:

- ☐ Architecten, ingenieurs en verwante technici, tekenners, e.d.
- ☐ Statistici, wiskundigen, systeemanalisten, ICT-functies en verwante vakspecialisten
- ☐ Etenstenaars
- ☐ Overige vakspecialisten

Agrarische beroepen, namelijk:

- ☐ Akkerbouwers
- ☐ Veehouders, pluimveehouders
- ☐ Tuinbouwers, bollendwerkers, boomkwekers, hoveniers, e.d.
- ☐ Visserij, viskwekers, jagers, e.d.
- ☐ Overige agrarische beroepen

Leidinggevende functies

☐ Overige beroepen

4

Uw bedrijf

Bij wat voor soort bedrijf of instelling bent u werkzaam?
(max. 40 letters)

Kunt u aangeven in welke van onderstaande categorieën uw bedrijf of instelling het beste past?

Industrie, namelijk:

- ☐ Voeding- en groentemiddelenindustrie
- ☐ Aardolie- en chemische industrie
- ☐ Metaalproductieindustrie
- ☐ Metaal- en elektronische industrie
- ☐ Machine-industrie
- ☐ Ander type industrie

Bouwen/verheid, namelijk:

- ☐ Bouwbedrijven
- ☐ Bouwinstallatiebedrijven
- ☐ Afwerking van gebouwen
- ☐ Ander type bouwbedrijf

Handel, namelijk:

- ☐ Autohandel en -reparatie
- ☐ Groothandel machines en apparaten
- ☐ Warenhuizen en supermarkten
- ☐ Ander type groot- en detailhandel

Vervoer en Communicatie, namelijk:

- ☐ Wegvervoer (exclusief openbaar vervoer)
- ☐ Post en telecommunicatie
- ☐ Ander type vervoer en communicatie

Financiële instellingen, namelijk:

- ☐ Bankwezen
- ☐ Ander type financiële instellingen

Zakelijke dienstverlening, namelijk:

- ☐ Computerservice en informatietechnologie
- ☐ Juridische en economische dienstverlening
- ☐ Architecten- en ingenieursbureaus
- ☐ Ander type zakelijke dienstverlening

Onderwijs, namelijk:

- ☐ Basis- en speciaal onderwijs
- ☐ Voortgezet onderwijs
- ☐ Hoger onderwijs
- ☐ Ander type onderwijs

Gezondheids- en verzorgingszorg, namelijk:

- ☐ Ziekenhuizen
- ☐ Ander type gezondheidszorg
- ☐ Verpleeg- en bejaardentehuizen
- ☐ Ander type verzorgingszorg

Openbaar bestuur/Overheid, namelijk:

- ☐ Gemeenten, provincies
- ☐ Ministeries
- ☐ Justitie (exclusief het ministerie zelf)
- ☐ Politie
- ☐ Ander type openbaar bestuur/overheid

Overige dienstverlening, namelijk:

- ☐ Cultuur, sport en recreatie
- ☐ Ander type cultuur en overige dienstverlening

☐ Landbouw, bosbouw en visserij

☐ Energie- en waterleidingbedrijven

☐ Horeca

☐ Overige bedrijven

Was u vóór oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf of instelling?

☐ Ja
☐ Nee

pagina 5

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

5 Werktempo

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
Moet u erg snel werken?	☐	☐	☐	☐
Heeft u te veel werk te doen?	☐	☐	☐	☐
Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	☐	☐	☐	☐
Werket u onder tijdsdruk?	☐	☐	☐	☐
Moet u zich haasten?	☐	☐	☐	☐
Kunt u uw werk op uw gemak doen?	☐	☐	☐	☐
Heeft u te maken met een achterstand in uw werkzaamheden?	☐	☐	☐	☐
Heeft u te weinig werk?	☐	☐	☐	☐
Heeft u problemen met het werktempo?	☐	☐	☐	☐
Heeft u problemen met de werkdruk?	☐	☐	☐	☐
Zou u het kalmer aan willen doen in uw werk?	☐	☐	☐	☐

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
Moet u in een hoog tempo werken?	☐	☐	☐
Moet u onder hoge tijdsdruk werken?	☐	☐	☐

6 Zelfstandigheid in het werk

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert?	☐	☐	☐
Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden?	☐	☐	☐
Kunt u zelf uw werktempo regelen?	☐	☐	☐
Moet u in uw werk zelf oplossingen bedenken om bepaalde dingen te doen?	☐	☐	☐
Kunt u verlof opnemen wanneer u dat wilt?	☐	☐	☐

7 Emotioneel zwaar werk

	Altijd	Vaak	Soms	Nooit
Is uw werk emotioneel zwaar?	☐	☐	☐	☐
Wordt u in uw werk met dingen geconfronteerd die u persoonlijk raken?	☐	☐	☐	☐
Wordt er door anderen een persoonlijk beroep op u gedaan in uw werk?	☐	☐	☐	☐
Voelt u zich persoonlijk aangevallen of bedreigd in uw werk?	☐	☐	☐	☐
Heeft u in uw werk contacten met lastige klanten of patiënten?	☐	☐	☐	☐
Moet u voor uw werk mensen kunnen overtuigen of overreden?	☐	☐	☐	☐
Komt u door uw werk in aangrijpende situaties terecht?	☐	☐	☐	☐

8 Kracht zetten en tillen tijdens het werk

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
Doet u werk waarbij u veel kracht moet zetten, bijvoorbeeld bij tillen, duwen, trekken, sjoeven, of gebruikt u in uw werk gereedschappen en apparaten waarbij u veel kracht moet zetten?	☐	☐	☐

	(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
Moet u in uw werk lasten van meer dan 5 kg:				
• tillen?	☐	☐	☐	☐
• duwen of trekken?	☐	☐	☐	☐
• dragen?	☐	☐	☐	☐
Moet u in uw werk zeer zware lasten van meer dan 25 kg:				
• tillen?	☐	☐	☐	☐
• duwen of trekken?	☐	☐	☐	☐
• dragen?	☐	☐	☐	☐
Moet u in uw werk tillen:				
• in een ongemakkelijke houding?	☐	☐	☐	☐
• met de last ver van het lichaam?	☐	☐	☐	☐

9 Trillingen

Heeft u in het werk trillende(s) gereedschap of apparaten in uw handen?

Makkt u bij uw werk gebruik van een heftruck, bulldozer, tractor, grasmaaier waarop u zit of staat of een dergelijk voertuig dat trilt of schudt?

(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

10 Lichaamshouding

Moet u in uw werk lang achteren in voorgespannen of gedraaide houding werken met:

- uw bovenlichaam?
- uw hoofd/nek?

(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Moet u in uw werk:

- langdurig in dezelfde houding werken?
- uw armen geheven houden?

(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Moet u in uw werk lang achteren:

- staan?
- geknield of gekrukt werken?

(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

11 Repeterende bewegingen

Moet u in uw werk vele malen per minuut dezelfde bewegingen maken met:

- uw arm(en)?
- uw hand(en)/pols(en)?
- uw vinger(s)?

(Slechts) vaak	Regelmatig	Soms	Zelden/ nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

12 Geluid

Is er op uw werkplek zoveel lawaai, dat u hard moet praten om u verstaanbaar te maken?

Ja, regelmatig ☐ Ja, soms ☐ Nee ☐

Gebruikt u bij uw werk gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes?

☐ ☐ ☐

13 Beeldschermwerk

Hoewel uur per dag werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk (inclusief laptop, notebook en thuiswerk)?

uur per dag

Hoewel uur per week zit u gemiddeld aan een beeldscherm voor privé-doelinden?

uur per week

14 Gevaarlijk werk & vuil werk

a) Moet u gevaarlijk werk doen?

☐ Ja, regelmatig
☐ Ja, soms
☐ Nee *Go naar 14c*

b) Wat is het belangrijkste gevaar dat u loopt tijdens uw werk? (meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Vallen van hoogte
☐ Struikelen, uitglijden
☐ Bekneld raken
☐ Inrijden, stelen
☐ Botsen, aanrijding
☐ Ongeluk met gevaarlijke stoffen

☐ Confrontatie met geweld
☐ Verbranden
☐ Verstikking
☐ Anders

c) Vinden uw werkzaamheden plaats hoger dan 2,5 meter boven het vlooppervlak? (luis op een ladder, steiger, etc.)

Nooit ☐ Soms ☐ Vaak ☐ Altijd ☐

d) Hoe vaak werkt u met machines die behoren tot één van de volgende categorieën?

- hijs- en hefwerktuigen
- elektrisch handgereedschap
- machines voor intern transport

Nooit ☐ Soms ☐ Vaak ☐ Altijd ☐

e) Doet u vuil werk, dat wil zeggen werk waarbij u vuile handen, kleren en haren krijgt of vuile stoffen inademt?

Ja, regelmatig ☐ Ja, soms ☐ Nee ☐

f) Is er stank in uw werkomgeving?

☐ ☐ ☐

15 Aggressie & discriminatie

Kunt u aangeven in welke mate u de afgelopen 12 maanden persoonlijk te maken heeft gehad met:

- ongewenste seksuele aandacht van klanten (passagiers, leerlingen of passagiers)?
- ongewenste seksuele aandacht van chefs of collega's?

Nee, nooit ☐ Ja, een enkele keer ☐ Ja, vaak ☐ Ja, zeer vaak ☐

	Neen, nooit	Ja, een enkele keer	Ja, vaak	Ja, zeer vaak
• intimidatie door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)?	☐	☐	☐	☐
• intimidatie door chefs of collega's?	☐	☐	☐	☐
• lichamelijk geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)?	☐	☐	☐	☐
• lichamelijk geweld door chefs of collega's?	☐	☐	☐	☐
• pesten door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)?	☐	☐	☐	☐
• pesten door chefs of collega's?	☐	☐	☐	☐

Heeft u de afgelopen 12 maanden ten gevolge van agressie en geweld in uw werk:

	Neen	Ja
• u wel eens vernield van uw werk?	☐	☐
• langer dan 4 weken vernield van uw werk?	☐	☐
• u wel eens minder goed gefunctioneerd in uw werk?	☐	☐
• langer dan 4 weken minder goed gefunctioneerd in uw werk?	☐	☐

Komt er op uw werk discriminatie voor naar seks?

Komt er op uw werk discriminatie voor naar huidskleur?

Komt er op uw werk discriminatie voor naar geloofsovertuiging?

Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele geaardheid/voorkleur?

Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd?

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Neen
Komt er op uw werk discriminatie voor naar seks?	☐	☐	☐
Komt er op uw werk discriminatie voor naar huidskleur?	☐	☐	☐
Komt er op uw werk discriminatie voor naar geloofsovertuiging?	☐	☐	☐
Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele geaardheid/voorkleur?	☐	☐	☐
Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd?	☐	☐	☐

16 Een arbeidsongeval meegemaakt?

Best u in de afgelopen 12 maanden tijdens het werk betrokken geweest bij een ongeval of voorval, waardoor u lichamelijk letsel of geestelijke schade heeft opgelopen?

	Ja, één keer	Ja, meerdere keren, namelijk: keer	Neen
Best u in de afgelopen 12 maanden tijdens het werk betrokken geweest bij een ongeval of voorval, waardoor u lichamelijk letsel of geestelijke schade heeft opgelopen?	☐	☐	☐

Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen?
(in geval van meerdere ongevallen: het meest recente)

☐ Lichamelijk letsel
☐ Geestelijke schade
☐ Beide

Heeft u vernield als gevolg van dit ongeval?

☐ Ja, en ik ben nog steeds niet aan het werk
☐ Ja, maar ik ben inmiddels weer aan het werk
☐ Neen

Hoe lang heeft u vernield als gevolg van het ongeval?
(of alle dagen van begin tot eind van het verzuim; ook tussenliggende vrije dagen en weekenddagen)

☐ 0 dagen	☐ 2 weken tot 1 maand
☐ 1, 2 of 3 dagen	☐ 1 maand tot 6 maanden
☐ 4 dagen tot 2 weken	☐ Langer dan 6 maanden

17 Gevaarlijke stoffen

Werkt u met stoffen die zijn voorzien van een etiket dat wijst op mogelijk gevaar?

	(Bijna) dagelijks	Ongeveer eens per week	Ongeveer eens per maand	Zelden of nooit
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

pagina 9

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

	(Bijna) voortdurend	Vaak	Soms	Zelden of nooit
Hoe vaak komt uw huid tijdens een werkdag in contact met water of waterige oplossingen?	☐	☐	☐	☐
Krijgt u tijdens uw werk de volgende stoffen op uw huid?	(Bijna) dagelijks	Ongeveer eens per week	Ongeveer eens per maand	Zelden of nooit
- Lijmen/harsen - Verf/lak/vernis - Metaalbewerkingsvloeistoffen - Schoonmaak- of desinfectiemiddelen - Anaesthetica, cytostatica, geneesmiddelen - Bestrijdingsmiddelen (tegen onkruid, insecten, schimmels of ongedierte)	☐	☐	☐	☐
Ademt u tijdens uw werk de volgende stoffen in?	☐	☐	☐	☐
- Damp van oplosmiddelen (als in verf, lijn, lak of brandstoffen) - Uitslagassen - Lasrook - Graan-, meel- of houtstof - Stof van stenen, beten of cement	☐	☐	☐	☐
Komt u in contact met mogelijk besmettelijke personen, dieren of materiaal?	☐	☐	☐	☐

18 Maatregelen tegen gevaarlijke stoffen

Zijn er op uw werkplek maatregelen getroffen om de blootstelling aan gevaarlijke stoffen (zie boven) te beperken?

(meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Geen gevaarlijke stoffen, dus niet nodig	☐ Ja, afzuiginstallaties
☐ Nee	☐ Ja, gesloten systemen
	☐ Ja, afgeschermd werkplek (kabinen)
	☐ Ja, persoonlijke beschermingsmiddelen (mondkapjes, maskers, handschoenen)
	☐ Ja, vervanging van gevaarlijke stoffen door minder schadelijke alternatieven
	☐ Ja, anders

19 Maatregelen tegen werkdruk en RSI

Zijn de afgelopen 12 maanden de volgende maatregelen genomen in uw bedrijf?

- Heeft u voorlichting gehad over het omgaan met werkdruk en stress?
- Is uw werklast beperkt (bijvoorbeeld door minder of ander werk)?
- Heeft u toestemming gekregen om uw werk beter af te stemmen op uw privé-situatie?
- Heeft u hulp gekregen in het omgaan met conflicten, intimidatie of agressie?
- Is er aandacht besteed aan klachten die ontstaan door werkdruk?
- Heeft u voorlichting gekregen over RSI en wat u kunt doen om de kans op RSI te verminderen?

Ja, voldoende	Ja, maar onvoldoende	Nee, maar wel nodig	Nee, maar ook niet nodig
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

	Ja, voldoende	Ja, maar onvoldoende	Nee, maar wel nodig	Nee, maar ook niet nodig
Is uw takenpakket veranderd om de kans op RSI te verminderen?	☐	☐	☐	☐
Zijn uw werk- of pauzetijden aangepast om de kans op RSI te verminderen?	☐	☐	☐	☐
Is de inrichting van uw werkplek aangepast aan uw lengte of uw taken, zodat u in een goede werkhouding kunt werken?	☐	☐	☐	☐

20 Bedrijfsveiligheid

Wilt u v.v.p. aangeven of u het eens of oneens bent met onderstaande stellingen:

- Op mijn werk wordt er goed gehuisterd naar suggesties van medewerkers om de veiligheid te verbeteren
- Op mijn werk krijgen de medewerkers veel informatie over veilig werken
- Op mijn werk worden veiligheidsproblemen snel aangepakt
- Op mijn werk wordt veilig werken gestimuleerd

Helemaal mee eens	Grotendeels mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

21 Benodigde ARBO-maatregelen

Acht u het wenselijk dat uw bedrijf of instelling (aanvullende) maatregelen neemt ten aanzien van de volgende zaken:

- Werkdruk, werkstress
- Emotioneel zwaar werk
- RSI
- Lichamelijk zwaar werk
- Gehud
- Roken door collega's of klanten
- Intimidatie, agressie of geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)
- Intimidatie, agressie of geweld door leidinggevende(n) of collega's
- Gevaarlijke stoffen
- Veiligheid, bedrijfsongevallen

Ja, zeer nodig	Ja, enigszins nodig	Nee, niet nodig
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

22 Uw gezondheid

Wat vindt u, over het algemeen genomen, van uw gezondheid?

☐ Uitstekend	☐ Goed	☐ Slecht
☐ Zeer goed	☐ Matig	

23 Uw herstelbehoefte na het werk

Ik vind het moeilijk om me te ontspannen aan het einde van de werkdag

Aan het einde van een werkdag ben ik echt op

Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel

Na het avondeten voel ik me meestal nog vrij fit

Ja	Nee
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

Ik kom meestal pas op een tweede vrije dag tot rust.
 Het kost mij moeite om me te concentreren in mijn vrije uren
 na het werk.
 Ik kan weinig belangstelling opbrengen voor andere mensen,
 wanneer ikzelf net thuis ben gekomen.
 Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik
 helemaal hersteld ben na mijn werk.
 Als ik thuiskom, moeten ze mij even met rust laten.
 Het komt vaak voor dat ik, na een werkdag door vermoeidheid
 niet meer toekom aan andere bezigheden.
 Het komt voor dat ik tijdens het laatste deel van de werkdag,
 door vermoeidheid mijn werk niet meer zo goed kan doen.

Ja	Nee
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

24 Problemen met uw nek, schouders, armen, e.d.

Had u de afgelopen drie maanden in uw nek, schouders,
 armen, polsen, handen en/of vingers:

- een ongemakkelijk gevoel
- een stijf gevoel
- een duidelijk aanwijsbare pijnlijke plek
- een pijnlijk gevoel zonder uitstraling
- een pijnlijk gevoel met uitstraling op diverse plekken
- klachten op meerdere plekken
- tintelingen
- een doof gevoel
- krachtsverlies
- roodheid
- zwellingen
- een branderig of gloeiend gevoel

Altijd	Vaak	Soms	Nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Kwamen de volgende situaties gedurende de afgelopen
 drie maanden voor, door klachten over uw nek, schouders,
 armen, polsen, handen en/of vingers:

- moest mijn werk onderbreken
- moest mijn werk laten liggen
- moest mijn werkdag voortijdig beëindigen
- kon gedurende een halve werkdag mijn normale taken
 niet uitvoeren
- moest me ziek melden

Altijd	Vaak	Soms	Nooit
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

25 Doorwerken tot uw 65e?

Wilt u tot uw 65e werkzaam blijven?
 Denkt u in staat te zijn uw huidige werk tot uw 65e
 levensjaar voort te zetten?
 Zou lichter werk (lichamelijk en/of geestelijk) er toe
 kunnen bijdragen dat u uw werk langer voortzet?

Ja	Nee	Weet niet
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

26 Verzuimbeleid van uw bedrijf

Bent u door uw werkgever schriftelijk of mondeling op de hoogte gesteld van wat u moet doen als u ziek bent? (bijvoorbeeld bij wie u zich ziek moet melden)

Ja	Nee	Weet niet
☐	☐	☐

Is het onderwerp ziekteverzuim en begeleiding van zieke werknemers wel eens besproken in een werkoverleg?

Ja	Nee	Weet niet
☐	☐	☐

27 Uw ziekteverzuim tijdens de afgelopen 12 maanden

Onder verzuim wordt verstaan: minder uren of dagen werken dan normaal en wel wegens ziekte, ongesteld of een andere gezondheidsreden. Normaal zwangerschapsverlof wordt niet als ziekteverzuim opgevat.

Heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens verzuimd?

☐ Ja
☐ Nee *Go naar 28*

Hoe vaak heeft u gedurende de afgelopen 12 maanden verzuimd?

keer

Hoeveel werkdagen heeft u, allen bij elkaar, de afgelopen 12 maanden naar schatting verzuimd? (al alleen de dagen waarop u normaal gesproken zou werken; ook gedeeltelijk ziekteverzuim en therapeutisch werken telt als verzuim)

dagen

28 Uw laatste verzuimgeval (eventueel van langer dan een jaar geleden)

a) Met wat voor soort klachten heeft u de laatste keer verzuimd? (kruis alleen de belangrijkste klacht aan)

☐ Rugklachten	☐ Klachten buik, maag of darmen
☐ Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	☐ Huidklachten
☐ Klachten heup, benen, knieën, voeten	☐ Klachten oren of ogen
☐ Klachten hart- en vaatstelsel	☐ Griep of verkoudheid
☐ Psychische klachten, overspannenheid, burnout	☐ Hoofdpijn
☐ Vermoeidheid of concentratieproblemen	☐ Klachten in verband met zwangerschap
☐ Conflict op het werk	☐ Overige klachten
☐ Klachten luchtwegen	☐ N.v.t., nog nooit verzuimd <i>Go naar 31</i>

b) Hoeveel werkdagen heeft u deze laatste keer verzuimd? (al alleen de dagen waarop u normaal gesproken zou werken; ook gedeeltelijk ziekteverzuim en therapeutisch werken telt als verzuim)

dagen

c) Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed?

- ☐ Ja, hoofdzakelijk gevolg van mijn werk
☐ Ja, voor een deel gevolg van mijn werk
☐ Nee, geen gevolg van mijn werk *Go naar 29e*
☐ Weet niet *Go naar 29e*

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN 2006

d) Zo ja, wat was naar uw mening de belangrijkste reden in het werk die (gheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van deze klachten? (kruis één of twee belangrijkste redenen aan)

☐ Werkdruk, werkstress	☐ Problemen met leiding, werkgever
☐ Emotioneel te zwaar	☐ Problemen met collega's of ondergeschikten
☐ Lichaamelijk te zwaar	☐ Problemen met klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)
☐ Langdurig dezelfde handelingen verrichten, langdurig achter computer werken	☐ Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval
☐ Te moeilijk werk	☐ Gevaarlijke stoffen
	☐ Anders

e) Heeft u, de laatste keer dat u verzuimd, verzuimcontrole plaatsgevonden door uw werkgever, arbo dienst of andere organisatie? (bijvoorbeeld: huisbezoek, oproep, telefonisch contact of schriftelijk contact, zoals een formulier 'uigen verklaring')

- ☐ Ja
☐ Nee

f) Heeft u, tijdens uw laatste verzuim, contact gehad met uw huisarts of een specialist?

- ☐ Ja
☐ Nee *Go naar 29*

g) Zo ja, vroeg de huisarts of specialist of uw verzuim misschien te maken had met uw werk?

- ☐ Ja
☐ Nee

29 Langer dan 8 weken ziek geweest?

Heeft u tijdens de afgelopen 12 maanden meer dan 8 weken aan één stuk verzuimd, of bent u op dit moment langer dan 8 weken ziek?

- ☐ Ja
☐ Nee *Go naar 30*

Zo ja, is er tijdens de eerste 8 weken na de betreffende ziekmelding een zogenaamd 'Plan van aanpak' opgesteld? (in het Plan van aanpak staan afspraken tussen u en uw werkgever rond de hervatting van uw werk)

- ☐ Ja
☐ Nee *Go naar 30*
☐ Wilt ik niet *Go naar 30*

Zo ja, was u betrokken bij het opstellen van dit plan van aanpak?

- ☐ Ja
☐ Nee

30 ARBO-dienstverlening

Heeft u de afgelopen 12 maanden in verband met uw ziekteverzuim contact gehad met een medewerker van de arbo dienst of een andere organisatie voor verzuimbegleiding? (bijvoorbeeld een bedrijfsarts/arbo-arts of een verpleegkundige)

- ☐ Ja
☐ Nee *Go naar 31*

Hoewel weken na de ziekmelding heeft u voor het eerst contact gehad met een medewerker van de arbo dienst? (of een andere organisatie voor verzuimbegleiding)

- weken na ziekmelding

Wat vindt u van de manier waarop de bedrijfsarts u heeft begeleid? De bedrijfsarts:

- Had veel tijd en aandacht
- Legde alles goed uit
- Liet me lang in het onzekere
- Luisterde goed naar mijn verhaal

Helemaal mee eens	Mee eens	Noch eens/nog eens	Mee eens	Helemaal mee eens
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

Heeft de bedrijfsarts (arbo-arts) u doorverwezen naar een andere hulpverlener, begeleider of behandelaar? (indien u vaker bent doorverwezen, kruis dan de laatste doorverwijzing aan)

☐ Nee, geen contact gehad met bedrijfsarts *Go naar 31*
☐ Nee *Go naar 31*
☐ Ja, huisarts
☐ Ja, medisch specialist
☐ Ja, fysiotherapeut
☐ Ja, psychiater, psycholoog, (bedrijfs-)maatschappelijk werk
☐ Ja, overig

Hoe lang duurde het (naaf de doorverwijzing) voordat u bij de andere hulpverlener, begeleider of behandelaar terecht kon?

☐ ☐ weken na doorverwijzing

Vindt u dat u snel genoeg terecht kon bij de andere hulpverlener, begeleider of behandelaar?

☐ Ja
☐ Nee

31 Heeft u een chronische ziekte of aandoening?

a) Heeft u één of meer van de volgende langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps, en zo ja kunt u aangeven welke? (meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Nee <i>Go naar 31d</i>	☐ Suikerziekte
☐ Problemen met armen of handen (ook artritis, reuma, RSI)	☐ Ernstige huidziekten
☐ Problemen met benen of voeten (ook artritis, reuma)	☐ Psychische klachten/aandoeningen
☐ Problemen met rug en nek (ook artritis, reuma, RSI)	☐ Gehoorproblemen
☐ Migraine of ernstige hoofdpijn	☐ Epilepsie
☐ Hart- of vaatziekten	☐ Levensbedreigende ziekten (b.v. kanker, AIDS)
☐ Astma, bronchitis, emfyseem	☐ Problemen met zien
☐ Maag- of darmstoornissen	☐ Anders

b) Wordt u door uw ziekte, aandoening of handicap belemmerd bij het uitvoeren van uw werk?

- ☐ Niet belemmerd
☐ Licht belemmerd
☐ Sterk belemmerd

c) Waarvoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt?

☐ Niet werk	☐ Een ongeval thuis, in de vrije tijd of tijdens het sporten
☐ Een ongeval op het werk	☐ Aangeboren
☐ Een verkeersongeval	☐ Anders

d) Zijn er - in verband met uw gezondheid - de afgelopen 12 maanden aanpassingen verricht in uw werkploek of uw werkzaamheden? (meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Nee	☐ Ja, in functie of takenpakket
☐ Ja, in hulpmiddelen of meubilair	☐ Ja, in opleiding of omscholing
☐ Ja, in werktijden	☐ Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw
☐ Ja, in hoeveelheid werk	☐ Ja, anderszins

e) Zijn er volgens u (verder) aanpassingen nodig in uw werkploek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid?
(meerder antwoorden mogelijk)

☐ Nee	☐ Ja, in functie van toekomstigheid
☐ Ja, in hulpmiddelen van meubilair	☐ Ja, in opleiding van omscholing
☐ Ja, in werktijden	☐ Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw
☐ Ja, in hoeveelheid werk	☐ Ja, anderszins

12 Arbeidsongeschiktheid

Devinet u een arbeidsgeschiktheidsuitkering?

- ☐ Ja
☐ Nee (a naar 1)

Is ja, voor hoeveel procent bent u arbeidsongeschikt verklaard?

- ☐ Tot 25%
- ☐ Van 25% tot 80%
- ☐ 80% of meer (volledig arbeidsongeschikt)

33 Alleen voor vrouwen: zwangerschap en werken

Bent u in de afgelopen 2 jaar zwanger geweest of bent u momenteel zwanger?

- ☐ Ja
- ☐ Nein [Gehe zur M...](#)

Beste u door uw werkgever geïnformeerd over risico's op het werk in verband met de zwangerschap (zoals zwaar tillen, veel staan, woonklimaten en blootstelling aan chemische stoffen of straling)?

- ☐ Ja
☐ Nein

Zijn uw werkzaamheden aangepast (bijvoorbeeld in de vorm van extra rustpauzes) naar aanleiding van risico's bij zwangerschap?

- ☐ 男 ☐ 女

34 Slot

In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw arbeidsomstandigheden?

- ☐ Zeer ontevreden ☐ Teverden
☐ Ontevreden ☐ Zeer tevreden
☐ Niet ontevreden/
niet tevreden

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Onder de deelnemers aan de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006 worden 2.500 prijzen ter waarde van € 25,- verlost.

Wilt u meedoen aan deze verloting?

- ☐ Ja ☐ Nee
☐ Staatslot van € 25,- ☐ Iris-cheque van € 25,-

indien u in de prijzen valt, wilt u dan een:

Uw inlogcode voor het invullen via internet:

Begeleidende folder

2006

Doe mee aan de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

TNO en CBS voeren dit jaar op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de derde Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden uit. Graag vragen wij uw medewerking voor dit belangrijke onderzoek.

Waarom is dit onderzoek nodig?

Het ministerie van SZW wil met deze enquête te weten komen hoe het is gesteld met de omstandigheden waaronder u uw werk doet en wat u daarvan vindt. De uitkomsten van deze enquête zijn van belang voor het arbeidsomstandighedenbeleid van de overheid, van werkgeversorganisaties en vakbonden, en van bedrijven en instellingen. Met behulp van uw antwoorden kunnen we de kwaliteit van de arbeidsomstandigheden in kaart brengen en zo mogelijk verbeteren.

Voor wie is de enquête bedoeld?

De vragen in de enquête zijn zo opgesteld dat zij uitsluitend van toepassing zijn op werknemers. Zelfstandigen behoren niet tot de doelgroep van het onderzoek. Bent u zowel werknemer als zelfstandige, wilt u dan de vragenlijst invullen met betrekking tot uw werkzaamheden als werknemer?

Vul de vragenlijst in over Arbeidsomstandigheden in Nederland

- Invultijd: circa 20 minuten
- Doelgroep: werknemers
- Gegevens blijven anoniem
- Invullen via internet mogelijk: www.tno.nl/nea2006
- Meedoen kan tot 5 december 2006

Hartelijk dank voor uw deelname!

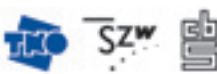
Als beloning voor deelname worden 2.500 prijzen van € 25,- verloot. We verwachten dat circa 25.000 werknemers mee zullen doen aan het onderzoek.

De beloning als tegemoetkoming voor het invullen

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten. Als tegemoetkoming voor uw inspanning, verloten we 2.500 prijzen van € 25,- (u heeft de keuze uit een Staatslot of Iria-cheque). De trekking vindt plaats op 13 december '06.

De enquête insturen of meedoen via internet

U kunt uw ingevulde vragenlijst in de bijgevoegde antwoordervelop retourneren aan TNS-NSO, een postzegel is niet nodig. U kunt de vragenlijst ook invullen via internet. Ga dan naar www.tno.nl/nea2006. Vervolgens vult u daar uw inlogcode in (zie achterzijde vragenlijst) en de rest wijst zich vanzelf.

Wat is de rol van TNO, CBS en TNS-NIPO bij dit onderzoek?

Onderzoeksinstituut TNO coördineert het onderzoek. Het Centraal Bureau voor de Statistiek selecteert de adressen van werknemers. Marktonderzoeker TNS-NIPO organiseert de verzending van enquêtes en de verloting en verzending van de prijzen. TNO en CBS ontvangen de anoniem gemaakte enquêtegegevens van TNS-NIPO en schrijven samen de rapportage voor het ministerie van SZW.

Welke vragen willen we beantwoorden?

Met behulp van het onderzoek hopen we vragen te beantwoorden zoals:

- Welke werknemers worden op het werk geconfronteerd met agressie, (seksuele) intimidatie en/of pesten?
- Hoeveel werknemers hebben te maken met leuswerk en/of gewaardijde stoffen?
- Welke werknemers werken 's avonds, 's nachts en in het weekend?
- Bij welke beroepen en bedrijfstakken komt werkdruk, stress, burn-out en RSI meer en minder voor?
- Hoeveel werknemers zijn betrokken geweest bij een arbeidsongeval?
- Aan welke maatregelen om het werk te verbeteren hebben werknemers behoefte?

Wat gaat er met de enquêtegegevens gebeuren?

Wij rapporteren alleen gegevens over bepaalde groepen werknemers (bijv. jongeren, werknemers in het onderwijs, etc.) Het CBS voegt de anonieme enquêtegegevens toe aan nationale statistieken. In mei 2007 zullen de resultaten van de enquête via rapporten en persberichten bekend gemaakt worden.

* Over de uitslag van de verloting kan helaas niet worden gecorrespondeerd

Uw privacy is gewaarborgd

Waarborging van privacy is een verplichting van TNO, CBS en TNS-NIPO, die in de Wet bescherming persoonsgegevens is vastgelegd. In de rapportages aan het ministerie van SZW zijn individuele personen op geen enkele wijze herkenbaar. Ook in de statistische informatie die het CBS naar buiten brengt, zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen. Het CBS maakt statistieken door uw gegevens te combineren met die van andere mensen en met gegevens uit andere bronnen, zoals bijvoorbeeld de bevolkingsadministraties. Om uw gegevens te beveiligen heeft het CBS tal van maatregelen getroffen. Zo worden gegevens over mensen zo snel mogelijk gescheiden van de namen en de adressen. De gegevens worden verwerkt met goed beveiligde computersystemen waartoe onbevoegden geen toegang hebben. De wet garandeert dat uw gegevens alleen voor statistische doeleinden worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang opeisen tot de gegevens die het CBS verzamelt.

Meer informatie?

Mocht u verdere vragen hebben, kijk dan op www.tns-nipo.com/nea. U kunt tevens bellen naar het speciale informatienummer van TNS-NIPO, telefoon: (0800) 020-06 62. E-mailen mag uiteraard ook: nea@tns-nipo.com.

U kunt tot uiterlijk 5 december meedelen aan het onderzoek!

Bijlage C

Brief schriftelijke reminder

Betreft Herinnering Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2005

Geachte heer/mevrouw,

Ongeveer twee weken geleden heeft u van ons de vragenlijst 'Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006' ontvangen. Volgens onze administratie hebben we tot op heden helaas geen vragenlijst van u retour ontvangen. Wij willen u daarom vragen of u de enquête alsnog wilt invullen. Dit kan tot **5 december 2006**. Het is mogelijk dat de inzending van uw vragenlijst en de verzending van deze herinnering elkaar gekruist hebben. In dit geval hoeft u geen actie te ondernemen.

Kans op Staatslot of Iris-cheque

Onder de deelnemers worden 2.500 beloningen verloot. Door mee te doen aan de enquête maakt u een kans van ongeveer één op tien op een Staatslot of Iris-cheque (VVV-bon) ter waarde van 25 Euro. Indien u een van de winnaars bent, ontvangt u hiervan eind december bericht.

Anonimiteit

Na verzending van de beloningen vernietigen we alle adresgegevens. We verwerken uw antwoorden volledig anoniem in de rapportage. De onderzoeksresultaten zijn niet te herleiden tot individuele deelnemers.

Invullen via internet mogelijk via www.tno.nl/nea2006

U kunt de vragenlijst ook via internet invullen. Wij geven hier de voorkeur aan. De inlog-code staat hierboven vermeld bij 'Uw Kenmerk'.

Voor wie is het onderzoek bedoeld?

Het onderzoek is bedoeld voor werknemers. Zelfstandigen (100% zelfstandigen, of personen die meer uren als zelfstandige werken dan als werknemer) behoren niet tot de doelgroep van het onderzoek. Indien u een uitkering ontvangt (WW, WAO, pre-pensioen, VUT, etc), dan is de vragenlijst niet op u van toepassing, tenzij u hiernaast nog steeds in loondienst bent.

Vragen?

Bij vragen over het onderzoek kunt u contact opnemen via het telefoonnummer (0800) 020 09 78. E-mailen mag uiteraard ook: nea@tns-nipo.com.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking, namens TNO en CBS
TNS NIPO

Bijlage D

Belprotocol telefonische reminder

VRAAG 920

Goedenavond, u spreekt met ... van TNS NIPO.

Kan ik spreken met <naam contactpersoon>

- 1 ☐ Er kan nu met het vraaggesprek begonnen worden
- 2 ☐ Er kan een afspraak gemaakt worden met de respondent
(ga verder naar vraag 916)
- 3 ☐ Gesprek kan geen doorgang vinden

VRAAG 921

indien [Q920 , 3]

(ENQ. noteer soort weigering)

- 1 ☐ Weigering (te druk etc.)
(Einde van interview, schrijf non-responscode "09")
- 2 ☐ Weigering (principeel)
(Einde van interview, schrijf non-responscode "08")
- 3 ☐ Weigering (ziek\afwezig)
(Einde van interview, schrijf non-responscode "11")
- 4 ☐ Weigering (wel mondeling\schriftelijk)
(Einde van interview, schrijf non-responscode "10")
- 5 ☐ Weigering (geen toestemming)
(Einde van interview, schrijf non-responscode "12")
- 6 ☐ Respondent buiten doelgroep
(Einde van interview, schrijf non-responscode "16")
- 7 ☐ Reeds ondervraagd
(Einde van interview, schrijf non-responscode "17")

VRAAG 1

Goede....., u spreekt met van TNS NIPO. Wij hebben u drie weken geleden een vragenlijst 'Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006' gestuurd. Heeft u deze vragenlijst ontvangen?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet\geen opgave

VRAAG 2

indien [Q1 , 1]

Heeft u deze vragenlijst ingevuld?

- 1 ☐ Ja
(ga verder naar vraag 999)
- 2 ☐ Nee, ga naar vraag 3
- 3 ☐ Weet niet\geen opgave

VRAAG 3

De uitkomsten van het onderzoek zijn erg belangrijk voor het ministerie van Sociale Zaken. Op basis van het onderzoek probeert het ministerie de arbeidsomstandigheden in Nederland verder te verbeteren. U maakt bovendien een kans van één op tien op een Staatslot of Iris-cheque.

Bent u bereid de vragenlijst alsnog in te vullen?

- 1 ☐ Ja
- 2 ☐ Nee
- 3 ☐ Weet niet\geen opgave

VRAAG 4

indien [Q3 , 1]

U kunt de vragenlijst ook via internet invullen. U gaat dan naar www.tno.nl/nea2006 (Enq. spel het webadres!). Vervolgens kunt u inloggen met u persoonlijke inlogcode die op de achterzijde van de vragenlijst staat vermeld.

Wilt u gebruik maken van deze mogelijkheid?

- 1 ☐ Ja, ENQ. vertel inlogcode -> <?>
(ga verder naar vraag 999)
- 2 ☐ Nee, ik vul de vragenlijst schriftelijk in
(ga verder naar vraag 999)
- 3 ☐ Weet niet\geen opgave

VRAAG 5 - (meervoudige vraag)

indien [# Q3 , 1]

Kunt u aangeven waarom u de vragenlijst niet invult?

(ENQ. niet oplezen!)

- 1 ☐ ik ben niet werkzaam, WAO
- 2 ☐ ik ben niet (meer) werkzaam, prepensioen\VUT
- 3 ☐ ik ben niet werkzaam, WW
- 4 ☐ ik ben zelfstandige
- 5 ☐ ik ben student
- 6 ☐ ik heb geen interesse
- 7 ☐ ik vond de vragenlijst onduidelijk
- 18 ☐ anders, namelijk
- 19 ☐ weet niet\geen opgave

VRAAG 7

indien [# Q5 , 1 to 5]

Moet u onder hoge tijdsdruk werken?

- 1 ☐ Ja, regelmatig
- 2 ☐ Ja, soms
- 3 ☐ Nee
- 4 ☐ weet niet\geen opgave

VRAAG 6

indien [# Q5 , 1 to 5]

In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw arbeidsomstandigheden?

- 1 ☐ zeer tevreden
- 2 ☐ tevreden
- 3 ☐ niet ontevreden\niet tevreden
- 4 ☐ ontevreden
- 5 ☐ zeer ontevreden
- 9 ☐ weet niet\geen opgave

VRAAG 999

indien [# Q3 , 1] ga verder naar vraag 998

Hartelijk dank voor uw medewerking!

- 1 ☐ (Einde gesprek)

VRAAG 998

Dan was dit mijn laatste vraag,

- 2 ☐ (Einde gesprek)

Einde van interview, niet geslaagd, wel geschreven

Bijlage E

Screen-shots NEA website

[illegible]

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window. The title bar reads "TNS Nipo TNi en onderzoeken - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows "http://www.tnipo.com/en". The website has a grey sidebar on the left with a "Menu" section containing links: Home, Privacy & security, Over gestelde vragen, Over TNS NIPO, TNi & CBS, and Meer informatie?. The main content area has a white background with a pink TNS Nipo logo at the top right. The heading "Meer weten over TNS NIPO, TNi en/of CBS?" is followed by a paragraph: "De Nationale Enquête Instellingeninstellingen wordt gecombineerd door onderzoeksbureau TNS, TNi en/of samen het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en onderzoeksbureau TNS Nipo. Het CBS heeft het adresbestand en TNS Nipo verzorgt de verzending van de enquêtes." Below this, it says "Op de TNS website, in de rubriek 'Wie we zijn', vindt u meer informatie over TNS" and "Op de TNS Nipo website, in de rubriek 'Over organisatie', vindt u uitgebreide informatie over onderzoeksbureau TNS Nipo." At the bottom, it states "Tenslotte vindt u op de website van het CBS, in de rubriek 'Over het CBS', alle informatie met het Centraal Bureau voor de Statistiek."

Bijlage F

Vergelijking tussen respons en steekproefkader

Tabel F.1 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader
(Enquête Beroepsbevolking EBB 2004): opleiding naar geslacht

	NEA		EBB		Verschil
	n	%	N	%	%*
Mannen					
Basis	756	6	225.958	6	0
Mavo/vmbo	2.162	18	772.304	20	-2
Havo/vwo/mbo	4.566	39	1.623.058	43	-4
Hbo	2.868	24	676.282	18	7
Wo	1.241	11	469.535	12	-2
Onbekend	159	1	21.511	1	1
TOTAAL MANNEN	11.752	100	3.788.648	100	
Vrouwen					
Basis	579	5	148.921	5	0
Mavo/vmbo	2.121	17	614.045	20	-3
Havo/vwo/mbo	5.209	42	1.364.872	44	-2
Hbo	3.205	26	612.495	20	6
Wo	1.057	9	321.154	10	-2
Onbekend	180	1	11.011	0	1
TOTAAL VROUWEN	12.351	100	3.072.498	100	

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen de verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van de eerdergenoemde percentages.

Tabel F.2 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand):
 bedrijfstak

	NEA		Banenbestand		Verschil
	n	%	N	%	%*
Landbouw, jacht en bosbouw	358	1,5	115.678	1,7	-0,2
Visserij	1	0,0	1.149	0,0	0,0
Winning van energiehoudende delfstoffen	28	0,1	6.279	0,1	0,0
Winning van niet-energiehoudende delfstoffen	6	0,0	2.303	0,0	0,0
Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen	431	1,8	130.200	1,9	-0,1
Vervaardiging van textiel en textielproducten	49	0,2	17.175	0,3	0,0
Vervaardiging van leer en lederwaren (geen kleding)	5	0,0	2.027	0,0	0,0
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	45	0,2	17.116	0,2	-0,1

Tabel F.2 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand):
bedrijfstak (vervolg)

	NEA		Banenbestand		Vershil
	n	%	N	%	%*
Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren; uitgeverijen en drukkerijen e.d.	274	1,1	100.983	1,5	-0,3
Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie; bewerking van splijt- en kweekstoffen	23	0,1	6.237	0,1	0,0
Vervaardiging van chemische producten	230	1,0	66.162	1,0	0,0
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	103	0,4	32.764	0,5	-0,1
Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten	90	0,4	27.702	0,4	0,0
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal	307	1,3	108.488	1,6	-0,3
Vervaardiging van machines en apparaten	275	1,1	83.232	1,2	-0,1
Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten	282	1,2	78.597	1,1	0,0
Vervaardiging van transportmiddelen	135	0,6	47.212	0,7	-0,1
Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen niet eerder genoemd	394	1,6	141.287	2,1	-0,4
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en water	110	0,5	28.395	0,4	0,0
Bouwnijverheid	1.152	4,8	370.822	5,4	-0,6
Reparatie van consumentenartikelen en handel	3.635	15,1	1.150.989	16,8	-1,7
Horeca	655	2,7	240.054	3,5	-0,8
Vervoer, opslag en communicatie	1.381	5,7	425.344	6,2	-0,5
Financiële instellingen	890	3,7	256.070	3,7	0,0
Verhuur van en handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening	3.377	14,0	1.112.609	16,2	-2,2
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	2.100	8,7	504.284	7,3	1,4
Onderwijs	2.027	8,4	445.200	6,5	1,9
Gezondheids- en welzijnszorg	4.768	19,8	1.033.347	15,1	4,7
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	905	3,8	256.282	3,7	0,0
Particuliere huishoudens met personeel in loondienst	0	0,0	45	0,0	0,0
Extra-territoriale lichamen en organisaties	0	0,0	136	0,0	0,0
Onbekend	67	0,3	52.978	0,8	-0,5
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	100	6.861.146	100	

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen de verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van de eerdergenoemde percentages.

Tabel F.3 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand): stedelijkheid

	NEA		Banenstand		Vershil
	n	%	N	%	%*
Zeer sterk stedelijk	3.834	16	1.196.807	17	-2
Sterk stedelijk	6.864	28	1.920.940	28	0
Matig stedelijk	5.009	21	1.414.134	21	0
Weinig stedelijk	5.244	22	1.453.404	21	1
Niet stedelijk	3.152	13	875.861	13	0
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	100	6.861.146	100	

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen de verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van de eerdergenoemde percentages.

Tabel F.4 Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (banenbestand): de 4 grote steden en de 12 provincies (exclusief de 4 grote steden)

	NEA		Banenstand		Vershil
	n	%	N	%	%*
Amsterdam	927	4	300.787	4	-1
Rotterdam	729	3	226.606	3	0
Den Haag	525	2	188.218	3	-1
Utrecht (stad)	431	2	127.530	2	0
Drenthe	664	3	191.177	3	0
Flevoland	565	2	160.064	2	0
Friesland	915	4	252.681	4	0
Gelderland	2.909	12	830.405	12	0
Groningen	837	3	229.970	3	0
Limburg	1.724	7	455.194	7	1
Noord-Brabant	3.836	16	1.042.116	15	1
Noord-Holland	2.718	11	799.002	12	0
Overijssel	1.665	7	461.919	7	0
Utrecht (provincie)	1.437	6	394.327	6	0
Zuid-Holland	3.688	15	1.050.306	15	0
Zeeland	533	2	150.844	2	0
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	24.103	100	6.861.146	100	

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen de verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van de eerdergenoemde percentages.

Bijlage G Frequentieverdeling per vraag

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V01A 1a Geslacht	24103	1	2	1,54	0,50
V01B 1b Wat is uw geboortjaar?	24103	1942	1991	1966,01	11,80
Leeftijd 1b Leeftijd	24103	15	64	39,99	11,80
Leefcat3 1b Leeftijd (3 klassen)	24103	1	3	2,02	0,51
Leefcat5 1b Leeftijd (5 klassen)	24103	1	5	3,04	1,22
V01C 1c Hoogst voltooide opleiding	23989	1	8	5,58	1,71
V01cn 1c Opleiding (3 klassen)	23989	1	3	2,05	0,75
V01D 1d Hoe is uw huishouden samengesteld?	23935	1	5	2,30	1,26
V01E 1e Hoeveel uren per dag besteedt u gemiddeld aan huishoudelijke taken en zorgtaken?	23337	0	19	2,81	2,46
V02A 2a Wat is de aard van uw werking?	23839	1	6	1,37	0,95
V02B 2b Wat is de omvang van uw (contractuele) dienstverband? (uren/week)	23773	0	98	31,34	10,89
V02C 2c Op hoeveel dagen in de week werkt u doorgaans?	23836	0	7	4,33	1,13
V02D 2d Werkt u over, d.w.z. meer uren dan contractueel zijn vastgelegd?	23833	1	3	1,98	0,74
V02E 2e Hoeveel overuren maakt u gemiddeld per week?	23278	0	91	5,40	10,26
V02F 2f Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis? (uren/week)	20155	0	85	1,51	4,65
V02G 2g Werkt u in ploegendienst?	23195	1	3	2,73	0,67
V02H 2h Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt?	22686	1	3	2,24	0,82
V02I 2i Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt?	22724	1	3	2,18	0,84
V02J 2j Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling (vestiging)?	23502	1	7	4,15	1,68
V03 3 Beroep of functie	23714	1	45	24,46	12,52
V03n 3 Beroep of functie (11 klassen)	23714	1	11	5,22	3,05
V04A 4a Bij wat voor soort bedrijf of instelling bent u werkzaam? (Open vraag, gehercodeerd tot SBI-codes)	23213	1000	95000		
V04B 4b Bedrijfstak	23453	1	42	22,68	12,50
v04bn 4b Bedrijfstak (14 klassen)	23453	1	14	6,40	3,97
V04C 4c Was u vóór oktober 2004 werkzaam in een ander bedrijf of instelling?	21527	1	2	1,74	0,44
werktimp • 5 a-x Werktimpo (schaal: 1=laag-4=hoog werktimpo; 11 items; alfa=0,88)	23691	1	4	2,31	0,48
V05A 5a Moet u erg snel werken?	23662	1	4	2,51	0,74
V05B 5b Heeft u te veel werk te doen?	23708	1	4	2,40	0,83
V05C 5c Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	23642	1	4	2,73	0,71
V05D 5d Werkt u onder tijdsdruk?	23745	1	4	2,62	0,84
V05E 5e Moet u zich haasten?	23630	1	4	2,78	0,71
V05F 5f Kunt u uw werk op uw gemak doen?	23664	1	4	2,78	0,75
v05fn 5f Kunt u uw werk NIET op uw gemak doen?	23664	1	4	2,22	0,75
V05G 5g Heeft u te maken met een achterstand in uw werkzaamheden?	23621	1	4	3,15	0,75
V05H 5h Heeft u te weinig werk?	23626	1	4	3,80	0,45

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
v05hn 5h Heeft u te VEEL werk?	23626	1	4	1,20	0,45
v05l 5i Heeft u problemen met het werktempo?	23658	1	4	3,50	0,60
v05j 5j Heeft u problemen met de werkdruk?	23659	1	4	3,35	0,66
v05k 5k Zou u het kalmer aan willen doen in uw werk?	23600	1	4	3,09	0,73
v05l 5l Moet u in een hoog tempo werken?	23745	1	3	1,85	0,70
v05m 5m Moet u onder hoge tijdsdruk werken?	23629	1	3	2,02	0,72
autonomi • 6 a-e Zelfstandigheid/autonomie (schaal: 1=weinig-3=veel autonomie; 5 items; alfa=0,73)	23825	1	3	2,46	0,48
v06A 6a Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert?	23904	1	3	1,45	0,68
v06B 6b Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden?	23833	1	3	1,49	0,72
v06C 6c Kunt u zelf uw werktempo regelen?	23757	1	3	1,67	0,72
v06D 6d Moet u in uw werk zelf oplossingen bedenken om bepaalde dingen te doen?	23722	1	3	1,37	0,58
v06E 6e Kunt u verlof opnemen wanneer u dat wilt?	23813	1	3	1,71	0,77
emotie • 7 a-g Emotioneel zwaar werk (schaal: 1=nooit-4=altijd emotioneel zwaar; 7 items; alfa=0,81)	23839	1	4	1,80	0,49
v07A 7a Is uw werk emotioneel zwaar?	23890	1	4	3,23	0,76
v07B 7b Wordt u in uw werk met dingen geconfronteerd die u persoonlijk raken?	23803	1	4	3,25	0,69
v07C 7c Wordt er door anderen een persoonlijk beroep op u gedaan in uw werk?	23719	1	4	2,90	0,79
v07D 7d Voelt u zich persoonlijk aangevallen of bedreigt in uw werk?	23738	1	4	3,67	0,53
v07E 7e Heeft u in uw werk contacten met lastige klanten of patiënten?	23746	1	4	3,14	0,70
v07F 7f Moet u voor uw werk mensen kunnen overtuigen of overreden?	23795	1	4	2,80	0,85
v07G 7g Komt u door uw werk in aangrijpende situaties terecht?	23773	1	4	3,43	0,66
fyabel • 8 b-i Zwaar werk (schaal: 1=nooit-4=heel vaak zwaar; 8 items; alfa=0,95)	23563	1	4	1,61	0,80
v08A 8a Doet u werk waarbij u veel kracht moet zetten?	23926	1	3	2,31	0,83
v08B 8b Moet u in uw werk lasten van meer dan 5 kg tillen?	23923	1	4	3,03	1,14
v08C 8c Lasten van meer dan 5 kg duwen of trekken?	23649	1	4	3,14	1,12
v08D 8d Lasten van meer dan 5 kg dragen?	23636	1	4	3,14	1,09
v08E 8e Zeer zware lasten van meer dan 25 kg tillen?	23799	1	4	3,57	0,81
v08F 8f Zeer zware lasten van meer dan 25 kg duwen of trekken?	23534	1	4	3,48	0,91
v08G 8g Zeer zware lasten van meer dan 25 kg dragen?	23415	1	4	3,66	0,73
v08H 8h Tillen in een ongemakkelijke houding?	23654	1	4	3,47	0,84
v08I 8i Tillen met de last ver van het lichaam?	23396	1	4	3,62	0,72
trilling • 9 a-b Trillingen tijdens het werk (schaal: 1=nooit-4=heel vaak trillingen; 2 items; alfa=0,57)	23711	1	4	1,24	0,57
v09A 9a Heeft u in het werk trillende(e) gereedschap of apparaten in uw handen?	23848	1	4	3,73	0,70
v09B 9b Gebruikt u een heftruck of een ander voertuig dat trilt of schudt?	23788	1	4	3,79	0,65
houding • 10 a-f Houdingsbelasting (schaal: 1=nooit-4=heel vaak belasting; 6 items; alfa=0,80)	23862	1	4	1,76	0,71
v10A 10a Lang achtereen in voorovergebogen/gedraaide houding werken met bovenlichaam	23849	1	4	3,30	0,98

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V10B 10b Lang achteren in voorovergebogen/gedraaide houding werken met hoofd/nek	23722	1	4	3,29	0,98
V10C 10c Langdurig in dezelfde houding werken	23837	1	4	2,78	1,11
V10D 10d Armen geheven houden	23614	1	4	3,51	0,86
V10E 10e Lang achteren staan	23725	1	4	3,02	1,21
V10F 10f Lang achteren geknield of gehurkt werken	23549	1	4	3,54	0,83
repeteer • 11 a-c Repeterende bewegingen (schaal: 1=nooit-4=heel vaak repeterend; 3 items; alfa=0,95)	23881	1	4	2,39	1,13
V11A 11a Moet u in uw werk vele malen per minuut dezelfde bewegingen maken: Met uw arm(en)?	23875	1	4	2,69	1,19
V11B 11b Met uw hand(en)/pols(en)?	23865	1	4	2,54	1,18
V11C 11c Met uw vinger(s)?	23791	1	4	2,60	1,19
geluid • 12 a-b Geluid (schaal: 1=nooit-3=regelmatig 'geluid'; 2 items; alfa=0,73)	23648	1	3	1,33	0,56
V12A 12a Is er op uw werkplek zoveel lawaai, dat u hard moet praten om u verstaanbaar te maken?	23829	1	3	2,60	0,65
V12B 12b Gebruikt u bij uw werk gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes?	23716	1	3	2,75	0,61
V13A 13a Hoeveel uur per dag werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk?	22367	0	19	3,68	3,03
V13B 13b Hoeveel uur per week zit u gemiddeld aan een beeldscherm voor privé-doelinden?	22897	0	87	5,96	6,92
V14A 14a Moet u gevaarlijk werk doen?	23770	1	3	2,70	0,56
V14B 1 1 Vallen van hoogte	5861	0	1	0,32	0,47
V14B_2 2 Struikelen, uitglijden	5861	0	1	0,48	0,50
V14B_3 3 Bekneld raken	5861	0	1	0,21	0,41
V14B_4 4 Snijden, steken	5861	0	1	0,36	0,48
V14B_5 5 Botsen, aanrijding	5861	0	1	0,20	0,40
V14B_6 6 Ongeluk met gevaarlijke stoffen	5861	0	1	0,23	0,42
V14B_7 7 Confrontatie met geweld	5861	0	1	0,21	0,41
V14B_8 8 Verbranden	5861	0	1	0,16	0,37
V14B_9 9 Verstikking	5861	0	1	0,04	0,19
V14B_10 10 Anders	5861	0	1	0,18	0,38
V14C 14c Vinden uw werkzaamheden plaats hoger dan 2,5 meter boven vloeroppervlak?	23506	1	4	1,22	0,55
V14DA 14da Hoe vaak werkt u met hijs- en hefwerktuigen?	22980	1	4	1,26	0,66
V14DB 14db Hoe vaak werkt u met elektrisch handgereedschap?	22925	1	4	1,36	0,76
V14DC 14dc Hoe vaak werkt u met machines voor intern transport?	22643	1	4	1,22	0,59
V14E 14e Doet u vuil werk?	23462	1	3	2,50	0,76
V14F 14f Is er stank in uw werkomgeving?	23225	1	3	2,67	0,59
V15A 15a Ongewenste seksuele aandacht van klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23809	1	4	1,08	0,29
V15B 15b Ongewenste seksuele aandacht van chefs of collega's	23786	1	4	1,03	0,21
V15C 15c Intimidatie door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23744	1	4	1,26	0,49
V15D 15d Intimidatie door chefs of collega's	23731	1	4	1,16	0,42

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V15E 15e Lichamelijk geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23641	1	4	1.07	0.30
V15F 15f Lichamelijk geweld door chefs of collega's	23676	1	4	1.01	0.13
V15G 15g Pesten door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23707	1	4	1.09	0.33
V15H 15h Pesten door chefs of collega's	23716	1	4	1.12	0.38
V15I 15i T.g.v. agressie/geweld wel eens verzuimd van uw werk (12 maanden)	23791	1	2	1.02	0.15
V15J 15j T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken verzuimd van uw werk (12 maanden)	23730	1	2	1.01	0.09
V15K 15k T.g.v. agressie/geweld wel eens minder goed gefunctioneerd in uw werk (12 maanden)	23735	1	2	1.10	0.30
V15L 15l T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken minder goed gefunctioneerd (12 maanden)	23694	1	2	1.03	0.16
V15M 15m Komt er op uw werk discriminatie voor naar sekse	23748	1	3	2.82	0.47
V15N 15n Komt er op uw werk discriminatie voor naar huidskleur	23756	1	3	2.83	0.46
V15O 15o Komt er op uw werk discriminatie voor naar geloofsovertuiging	23716	1	3	2.85	0.43
V15P 15p Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele geaardheid/voorkeur	23664	1	3	2.88	0.40
V15Q 15q Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd	23052	1	3	2.84	0.41
Ongeval_I_M_A 16 Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade met verzuim (definitie Monitor Arbeidsongevallen)	23781	0	1	0.03	0.17
Ongeval_ES 16 Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade, én minimaal 4 dagen verzuim (definitie Eurostat)	23781	0	1	0.02	0.15
V16A 16a Bent u betrokken geweest bij een ongeval met lichamelijke/geestelijke schade (afgelopen jaar)?	23821	1	3	2.88	0.45
V16AN 16a Hoe vaak bent u betrokken geweest bij zo'n ongeval? (subgroep met meerdere ongevallen)	263	2	50	4.15	5.21
V16B 16b Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen? (meest recente ongeval)	1505	1	3	1.36	0.60
V16C 16c Heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval?	1513	1	3	2.43	0.60
V16D 16d Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van het ongeval? (totaal aantal dagen)	764	1	6	3.56	1.36
V17A 17a Werkt u met stoffen met Doodskop-etiket (T)?	23465	1	4	3.74	0.75
V17B 17b Stoffen met Kruis-etiket (Xn)?	23244	1	4	3.57	0.93
V17C 17c Stoffen met Hand-in-chemicaliën-etiket (C)?	22935	1	4	3.72	0.77
V17D 17d Hoe vaak komt uw huid tijdens een werkdag in contact met water of waterige oplossingen?	23865	1	4	3.10	1.01
V17E 17e Krijgt u tijdens uw werk de volgende stoffen op uw huid? Lijmen, harsen	23439	1	4	3.85	0.55
V17F 17f Verf, lak, vernis	23408	1	4	3.87	0.52
V17G 17g Metaalbewerkingsvloestoffen	23334	1	4	3.89	0.50
V17H 17h Schoonmaak- of desinfectiemiddelen	23602	1	4	3.31	1.15
V17I 17i Anaesthetica, cytostatica, geneesmiddelen	23272	1	4	3.83	0.64
V17J 17j Bestrijdingsmiddelen (tegen onkruid, insecten, schimmels of ongedierte)	23099	1	4	3.96	0.28
V17K 17k Inademing: Damp van oplosmiddelen (als in verf, lijm e.d.)	23637	1	4	3.75	0.70
V17L 17l Uitlaatgassen	23571	1	4	3.72	0.75
V17M 17m Lasrook	23467	1	4	3.89	0.45
V17N 17n Graan, meel, of houtstof	23471	1	4	3.90	0.47
V17O 17o Stof van steen, beton, of cement	23405	1	4	3.86	0.53

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V15E 15e Lichamelijk geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23641	1	4	1.07	0.30
V15F 15f Lichamelijk geweld door chefs of collega's	23676	1	4	1.01	0.13
V15G 15g Pesten door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)	23707	1	4	1.09	0.33
V15H 15h Pesten door chefs of collega's	23716	1	4	1.12	0.38
V15I 15i T.g.v. agressie/geweld wel eens verzuimd van uw werk (12 maanden)	23791	1	2	1.02	0.15
V15J 15j T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken verzuimd van uw werk (12 maanden)	23730	1	2	1.01	0.09
V15K 15k T.g.v. agressie/geweld wel eens minder goed gefunctioneerd in uw werk (12 maanden)	23735	1	2	1.10	0.30
V15L 15l T.g.v. agressie/geweld wel eens langer dan vier weken minder goed gefunctioneerd (12 maanden)	23694	1	2	1.03	0.16
V15M 15m Komt er op uw werk discriminatie voor naar sekse	23748	1	3	2.82	0.47
V15N 15n Komt er op uw werk discriminatie voor naar huidskleur	23756	1	3	2.83	0.46
V15O 15o Komt er op uw werk discriminatie voor naar geloofsovertuiging	23716	1	3	2.85	0.43
V15P 15p Komt er op uw werk discriminatie voor naar seksuele geaardheid/voorkeur	23664	1	3	2.88	0.40
V15Q 15q Komt er op uw werk discriminatie voor naar leeftijd	23052	1	3	2.84	0.41
Ongeval_I MA 16 Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade met verzuim (definitie Monitor Arbeidsongevallen)	23781	0	1	0.03	0.17
Ongeval_ES 16 Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade, én minimaal 4 dagen verzuim (definitie Eurostat)	23781	0	1	0.02	0.15
V16A 16a Bent u betrokken geweest bij een ongeval met lichamelijke/geestelijke schade (afgelopen jaar)?	23821	1	3	2.88	0.45
V16AN 16a Hoe vaak bent u betrokken geweest bij zo'n ongeval? (subgroep met meerdere ongevallen)	263	2	50	4.15	5.21
V16B 16b Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen? (meest recente ongeval)	1505	1	3	1.36	0.60
V16C 16c Heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval?	1513	1	3	2.43	0.60
V16D 16d Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van het ongeval? (totaal aantal dagen)	764	1	6	3.56	1.36
V17A 17a Werkt u met stoffen met Doodskop-etiket (T)?	23465	1	4	3.74	0.75
V17B 17b Stoffen met Kruis-etiket (Xn)?	23244	1	4	3.57	0.93
V17C 17c Stoffen met Hand-in-chemicaliën-etiket (C)?	22935	1	4	3.72	0.77
V17D 17d Hoe vaak komt uw huid tijdens een werkdag in contact met water of waterige oplossingen?	23865	1	4	3.10	1.01
V17E 17e Krijgt u tijdens uw werk de volgende stoffen op uw huid? Lijmen, harsen	23439	1	4	3.85	0.55
V17F 17f Verf, lak, vernis	23408	1	4	3.87	0.52
V17G 17g Metaalbewerkingsvloestoffen	23334	1	4	3.89	0.50
V17H 17h Schoonmaak- of desinfectiemiddelen	23602	1	4	3.31	1.15
V17I 17i Anaesthetica, cytostatica, geneesmiddelen	23272	1	4	3.83	0.64
V17J 17j Bestrijdingsmiddelen (tegen onkruid, insecten, schimmels of ongedierte)	23099	1	4	3.96	0.28
V17K 17k Inademing: Damp van oplosmiddelen (als in verf, lijm e.d.)	23637	1	4	3.75	0.70
V17L 17l Uitlaatgassen	23571	1	4	3.72	0.75
V17M 17m Lasrook	23467	1	4	3.89	0.45
V17N 17n Graan, meel, of houtstof	23471	1	4	3.90	0.47
V17O 17o Stof van steen, beton, of cement	23405	1	4	3.86	0.53

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V23A 23a Ik vind het moeilijk om me te ontspannen aan het einde van de werkdag	23826	1	2	1.76	0.43
V23B 23b Aan het einde van een werkdag ben ik echt op	23631	1	2	1.62	0.49
V23C 23c Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel	23667	1	2	1.61	0.49
V23D 23d Na het avondeten voel ik me meestal nog vrij fit	23648	1	2	1.46	0.50
V23dn 23d Na het avondeten voel ik me meestal NIET MEER vrij fit	23648	1	2	1.54	0.50
V23E 23e Ik kom meestal pas op een tweede vrije dag tot rust	23528	1	2	1.70	0.46
V23F 23f Het kost mij moeite om me te concentreren in mijn vrije uren na het werk	23467	1	2	1.81	0.39
V23G 23g Ik kan weinig belangstelling opbrengen voor andere mensen, wanneer ikzelf net thuis ben gekomen	23462	1	2	1.72	0.45
V23H 23h Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik helemaal hersteld ben na mijn werk	23452	1	2	1.60	0.49
V23I 23i Als ik thuis kom, moeten ze mij even met rust laten	23380	1	2	1.61	0.49
V23J 23j Het komt vaak voor dat ik na een werkdag door vermoeidheid niet meer toekom aan andere bezigheden	23458	1	2	1.64	0.48
V23K 23k Het komt voor dat ik tijdens het laatste deel van de werkdag, door vermoeidheid mijn werk niet meer zo goed kan doen	23446	1	2	1.82	0.38
rsi_schaal 24 a-l Aantal RSI-klachten/punten (0-36) (schaal: 12 items; alfa=0.91)	23335	0	36	5.04	5.97
V24A 24a Afgelopen 3 maanden in nek, schouders, armen, polsen, handen en/of vingers: Ongemakkelijk gevoel	23395	1	4	3.20	0.87
V24B 24b ...stijf gevoel	23367	1	4	3.26	0.84
V24C 24c ...duidelijk aanwijsbare pijnlijke plek	23420	1	4	3.24	0.92
V24D 24d ...pijnlijk gevoel zonder uitstraling	23270	1	4	3.46	0.77
V24E 24e ...pijnlijk gevoel met uitstraling op diverse plekken	23293	1	4	3.59	0.74
V24F 24f ...klachten op meerdere plekken	23314	1	4	3.50	0.78
V24G 24g ...tintelingen	23317	1	4	3.63	0.67
V24H 24h ...doof gevoel	23278	1	4	3.76	0.57
V24I 24i ...krachtsverlies	23323	1	4	3.69	0.63
V24J 24j ...roodheid	23226	1	4	3.89	0.39
V24K 24k ...zwellen	23260	1	4	3.90	0.38
V24L 24l ...branderg of gloeiend gevoel	23245	1	4	3.80	0.52
V24M 24m Afgelopen 3 maanden door klachten in nek, schouders, armen, polsen, handen en/of vingers: Moest werk onderbreken	23454	1	4	3.77	0.51
V24N 24n ...moest mijn werk laten liggen	23389	1	4	3.89	0.38
V24O 24o ...moest mijn werkdag voortijdig beëindigen	23377	1	4	3.93	0.30
V24P 24p ...kon gedurende een halve werkdag mijn normale taken niet uitvoeren	23319	1	4	3.93	0.31
V24Q 24q ...moest me ziek melden	23365	1	4	3.91	0.36
V25A 25a Wilt u tot uw 65e werkzaam blijven?	23677	1	3	2.04	0.75
V25B 25b Denkt u in staat te zijn uw huidige werk tot uw 65e levensjaar voort te zetten?	23506	1	3	1.82	0.80
V25C 25c Zou lichter werk (lichamelijk en/of geestelijk) ertoe kunnen bijdragen dat u uw werk langer voortzet?	23573	1	3	1.89	0.78
V26A 26a Bent u door uw werkgever schriftelijk of mondeling op de hoogte gesteld van wat u moet doen als u ziek bent?	23643	1	3	1.11	0.36
V26B 26b Is het onderwerp ziekteverzuim en begeleiding van zieke werknemers wel eens besproken in een werkoeverleg?	23577	1	3	1.58	0.65

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V27A 27a Heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens verzuimd?	23715	1	2	1,48	0,50
V27B 27b Hoe vaak heeft u gedurende de afgelopen 12 maanden verzuimd?	23125	0	99	1,26	4,03
V27C 27c Hoeveel werkdagen heeft u, alles bij elkaar, de afgelopen 12 maanden naar schatting verzuimd?	23227	0	215	8,14	24,08
TeWerkenDagen Aantal te werken dagen in kalenderjaar (deeltijdgecorrigeerd; fulltime = 215 dagen)	23949	43	215	183,88	45,37
VerzuimPerc_DT Individueel ziekteverzuimpercentage (deeltijdgecorrigeerd)	23188	0	100	4,49	12,90
V28A 28a Met wat voor soort klacht heeft u de laatste keer verzuimd?	23486	1	16	9,68	5,03
V28B 28b Hoeveel werkdagen heeft u deze laatste keer verzuimd?	19947	1	999	13,54	41,77
V28C 28c Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed	20419	1	4	2,69	0,72
V28D 28d Belangrijkste reden die (geheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van deze klachten (één antwoord)	5305	1	11	4,23	3,64
V28E 28e Heeft er, de laatste keer dat u verzuimde, verzuimcontrole plaatsgevonden door uw werkgever, arbodienst of andere organisatie?	20415	1	2	1,62	0,48
V28F 28f Heeft u, tijdens uw laatste verzuim, contact gehad met uw huisarts of een specialist?	20374	1	2	1,51	0,50
V28G 28g Vroeg de huisarts of specialist of uw verzuim misschien te maken had met uw werk?	9745	1	2	1,63	0,48
V29A 29a Afgelopen 12 maanden meer dan 8 weken aan één stuk verzuimd, of op dit moment langer dan 8 weken ziek?	20685	1	2	1,93	0,25
V29B 29b Is er tijdens de eerste 8 weken na de betreffende ziekmelding een zogenaamd Plan van aanpak opgesteld?	1405	1	3	1,31	0,53
V29C 29c Was u betrokken bij het opstellen van dit Plan van aanpak?	1002	1	2	1,07	0,26
V30A 30a Heeft u de afgelopen 12 maanden in verband met uw ziekteverzuim contact gehad met een medewerker van de arbodienst of andere organisatie?	20706	1	2	1,84	0,37
V30B 30b Hoeveel weken na de ziekmelding heeft u voor het eerst contact gehad met een medewerker van de arbodienst?	3104	0	84	2,64	3,72
V30C 30c Bedrijfsarts had veel tijd en aandacht	3205	1	5	3,57	1,19
V30D 30d Bedrijfsarts legde alles goed uit	3181	1	5	3,58	1,15
V30E 30e Bedrijfsarts liet me lang in het onzekere	3151	1	5	2,20	1,10
V30F 30f Bedrijfsarts luisterde goed naar mijn verhaal	3205	1	5	3,70	1,17
V30G 30g Heeft de bedrijfsarts (arbo-arts) u doorverwezen naar een andere hulpverlener, begeleider of behandelaar?	3313	1	7	2,69	1,55
V30H 30h Hoeveel weken duurde het (vanaf de doorverwijzing) voordat u bij deze andere hulpverlener terecht kon?	734	0	99	3,21	7,68
V30I 30i Vindt u dat u snel genoeg terecht kon bij de andere hulpverlener, begeleider of behandelaar?	797	1	2	1,21	0,41
arbghe2 31 a-b Arbeidsgehandicap (definitie Monitor Arbeidsgehandicapaten)	23518	0	1	0,19	0,39
V31A_01 31a Heeft u een of meer van de volgende langdurige ziekten, aandoeningen, of handicaps 1 Nee	23500	0	1	0,64	0,48
V31A_02 2 Problemen met armen of handen (ook artritis, reuma, RSI)	23500	0	1	0,06	0,24
V31A_03 3 Problemen met benen of voeten (ook artritis, reuma)	23500	0	1	0,05	0,22
V31A_04 4 Problemen met rug en nek (ook artritis, reuma, RSI)	23500	0	1	0,11	0,31
V31A_05 5 Migraine of ernstige hoofdpijn	23500	0	1	0,05	0,22
V31A_06 6 Hart- of vaatziekte	23500	0	1	0,03	0,17
V31A_07 7 Astma, bronchitis, emfyseem	23500	0	1	0,05	0,23
V31A_08 8 Maag- of darmstoornissen	23500	0	1	0,03	0,18
V31A_09 9 Sulkerziekte	23500	0	1	0,02	0,14

	N	MIN.	MAX.	GEMIDDELDE	SD
V31A_10 10 Ernstige huidziekten	23500	0	1	0,01	0,09
V31A_11 11 Psychische klachten/aandoeningen	23500	0	1	0,02	0,15
V31A_12 12 Gehoorproblemen	23500	0	1	0,02	0,14
V31A_13 13 Epilepsie	23500	0	1	0,00	0,07
V31A_14 14 Levensbedreigende ziekten (bijv. kanker, AIDS)	23500	0	1	0,01	0,08
V31A_15 15 Problemen met zien	23500	0	1	0,02	0,13
V31A_16 16 Andere chronische aandoening	23500	0	1	0,06	0,24
V31B 31b Wordt u door uw ziekte, aandoening of handicap belemmerd bij het uitvoeren van uw werk?	8430	1	3	1,60	0,64
V31C 31c Waardoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt?	8272	1	6	4,65	1,79
V31D_1 31d I.v.m. gezondheid in afgelopen 12 maanden aanpassingen in werkplek? Nee	23300	0	1	0,87	0,33
V31D_2 2 Hulpmiddelen of neubilair	23300	0	1	0,06	0,24
V31D_3 3 Werktijden	23300	0	1	0,03	0,17
V31D_4 4 Hoeveelheid werk	23300	0	1	0,02	0,14
V31D_5 5 Functie- of takenpakket	23300	0	1	0,03	0,16
V31D_6 6 Opleiding of omscholing	23300	0	1	0,01	0,07
V31D_7 7 Toegankelijkheid tot het gebouw	23300	0	1	0,00	0,04
V31D_8 8 Andere aanpassingen	23300	0	1	0,02	0,13
V31E_1 31e I.v.m. gezondheid (verdere) aanpassingen in werkplek gewenst? 1 Nee	23378	0	1	0,74	0,44
V31E_2 2 Hulpmiddelen of neubilair	23378	0	1	0,11	0,31
V31E_3 3 Werktijden	23378	0	1	0,04	0,21
V31E_4 4 Hoeveelheid werk	23378	0	1	0,08	0,27
V31E_5 5 Functie- of takenpakket	23378	0	1	0,05	0,21
V31E_6 6 Opleiding of omscholing	23378	0	1	0,02	0,15
V31E_7 7 Toegankelijkheid tot het gebouw	23378	0	1	0,00	0,07
V31E_8 8 Andere aanpassingen	23378	0	1	0,05	0,21
V32A 32a Ontvangt u een arbeidsongeschiktheidsuitkering?	23873	1	2	1,97	0,17
V32B 32b Voor hoeveel procent bent u arbeidsongeschikt verklaard?	588	1	3	1,79	0,74
V33A 33a Bent u in de afgelopen 2 jaar zwanger geweest of bent u momenteel zwanger?	10341	1	2	1,87	0,34
V33B 33b Bent u door uw werkgever geïnformeerd over risico's op het werk in verband met de zwangerschap?	1325	1	2	1,74	0,44
V33C 33c Zijn uw werkzaamheden aangepast naar aanleiding van risico's bij zwangerschap?	1319	1	2	1,68	0,47
V34 34 In hoeverre bent u tevreden met uw arbeidsomstandigheden?	23894	1	5	3,69	0,93

Eind 2006 voerden TNO, het CBS en TNS NIPO de derde Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) uit, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Ruim 24.000 werknemers deden mee aan het onderzoek.

De omvang en representativiteit van de NEA maken het mogelijk om diverse branches te profileren op uiteenlopende arbeidsrisico's, zoals werkdruk, agressie en fysieke belasting. Tevens besteedt het onderzoek aandacht aan mogelijk effecten van deze risico's, zoals werkstress, RSI, bedrijfsongevallen en verzuim. Ook kijkt de NEA naar maatregelen die werkgevers treffen.

De NEA signaleert trends, brengt risicogroepen in kaart en vormt een nationaal referentiebestand voor onderzoeken op bedrijfs- of sectorniveau. De resultaten zijn van belang voor beleidsmakers binnen overheid en bedrijfsleven, alsmede voor onderzoekers, HRM- en arboprofessionals.

Deze publicatie vormt de methodologische verantwoording bij de derde meting van de NEA en biedt tevens een overzicht van de eerste resultaten. Deelresultaten van de NEA worden onder meer gepubliceerd in de Arbobalans van het Ministerie van SZW.